

Bilaga 2.

Telegram.

Inlämnadt i Örnsköldsvik d. 17 jan. 1907 kl. 3.7 e. m.

Till kungl. domänstyrelsen.

Förseglade anbud infortrade å kronoparksposterna genom kungörelse den 28 augusti 1905, köparen synes hafva insänt anbud å sidensjöposten som ej återfinnes i någon kungörelse.

Forssbeck.

Bilaga 3.

Till herr öfverjägmästaren i Umeå distrikt.

Jämlikt herr öfverjägmästarens skrifvelse den 15 innevarande december får jag i enlighet med kungl. domänstyrelsens akt n:o 5610 den 8 i samma månad vördsamt afgifva förteckning öfver de beslut enligt hvilka år 1905 inom Stensele revir under hand sålts virkesposter, hvarför försäljningssumman öfverstiger 500 kronor.

Enligt blankettbok n:o 32 till underhandsförsäljning:

Bevis n:o 26, lydande å 570 kr. Virket, som utgör vägträd inom 9-åriga afverkningsupplåtelsen å kronoparken Gunnarn, är af revirförvaltaren under hand försåldt, och har mot försäljningen anmärkning af revisionen hos kungl. domänstyrelsen framställts, öfver hvilken förklaring afgifvits.

Enligt blankettbok n:o 33 till underhandsförsäljning:

Bevis n:o 161, lydande å 1,480 kr. 50 öre. Försäljningsposten utgör å auktion den 27 oktober 1904 utbudet virke, hvilket försåls jämlikt öfverjägmästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november samma år.

Bevis n:o 162, lydande å 823 kr. 50 öre. d:o d:o

Bevis n:o 165, lydande å 1,454 kr. 85 öre. d:o d:o

Bevis n:o 166, lydande å 2,107 kr. d:o d:o

Bevis n:o 171, lydande å 2,082 kr. 31 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auktion

- den 27 oktober 1904 utbjudet virke, hvilket försåls jämlikt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november samma år.
- Bevis n:o 173, lydande å 795 kr. 78 öre. d:o d:o
- Bevis n:o 175, lydande å 981 kr. d:o d:o
- Bevis n:o 179, lydande å 883 kr. 65 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auktion den 29 oktober 1903 utbjudet virke, hvilket försåls jämlikt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 17 november 1903.
- Bevis n:o 181, lydande å 620 kr. 60 öre. Försäljningsposten, som utgör torra träd inom 9-åriga afverkningssupp-låtelsen å kronoparken Gunnarn, trakt 15, skifte n:o 13, har af revir-förvaltaren under hand försåls.
- Bevis n:o 194, lydande å 507 kr. 90 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auktion den 27 oktober 1904 utbjudet virke, hvilket försåls enligt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november samma år.
- Bevis n:o 195, lydande å 719 kr. 33 öre. d:o d:o
- Bevis n:o 198, lydande å 1,226 kr. 27 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auk-tion den 29 oktober 1903 utbjudet virke, hvilket försåls jämlikt öfver-jägmästarens i Umeå distrikt beslut den 17 november 1903 samt inom försäljningstrakt å vid auktion den 27 oktober 1904 utbjudet virke, hvilket försåls jämlikt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november 1904.
- Bevis n:o 11, lydande å 1,018 kr. 1 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auktion den 27 oktober 1904 utbjudet virke, hvilket försåls enligt öfverjäg-

mästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november samma år.

Bevis n:o 13, lydande å 628 kr. 27 öre. Försäljningsposten utgör efterstämpling inom försäljningstrakt å vid auktion den 27 oktober 1904 utbudet virke, hvilket försålts jämlikt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 10 november samma år.

Bevis n:o 22, lydande å 3,681 kr. 70 öre. Försäljningsposten utgör å auktion den 9 oktober 1905 utbudet virke, hvilket försålts jämlikt öfverjäg-mästarens i Umeå distrikt beslut den 12 oktober 1905.

Bevis n:o 23, lydande å 2,822 kr. 50 öre.

d:o

d:o

Stensele den 22 december 1906.

Emil Kellberg.

Öfverjäg-mästarens i Mellersta
Norrlands distrikt

yttrande.

Till kungl. domänstyrelsen.

Uti skrifvelse n:o 5819 den 22 i denna månad har kungl. styrelsen med anledning af nådig remiss, angående vissa af Riksdagens Revisorer gjorda anmärkningar om under-handförsäljningarna under år 1905 bland annat inom Tåsjö och Junsele revir, anmodat mig från vederbörande revirförvaltare infordra upplysning om de beslut, enligt hvilka år 1905 under hand sålts virkesposter, hvarför köpesumman öfverstiger 500 kronor och därmed jämte eget yttrande till kungl. styrelsen inkomma.

Till följd däraf får jag, med öfverlämnande af bilagda från jägmästarne V. Olofsson och friherre Th. Hermelin hit insända skrivelser i ärendet, vördsamast afgifva infordradt utlåtande.

Kungl. domänstyrelsen har vid fastställande af utsyningsförslagen för Mellersta Norrlands distrikt år 1905, jämlikt skrifvelsen n:o 1276 den 19 april samma år godkänt mitt förslag till försäljning af oväxtlig, torr och vindfällid skog genom infordrande af skriftliga anbud, som af mig pröfvas. —

Någon bestämmelse därom att virkesposter öfverstigande 500 kronors värde icke finge under hand försäljas är i sammanhang därmed eller eljest *icke* meddelad; och skulle en dylik bestämmelse dels verka i hög grad ofördelaktigt och hämmande på tillgodogörandet i skogsskötselns intresse af rensningsvirke, dels blifva förlustbringande för staten, emedan mindre virkesposter i regel betala sig proportionsvis sämre än större, dels ock vara i praktiken omöjligt att följa, då för en virkespost, hvilken uppskattats hafva ett värde af högst 500 kronor, vid utbudandet till försäljning kan betinga dubbelt och mera.

I sammanhang härmed anser jag mig böra framhålla att, då stämplingslängderna för de ordinarie utsyningarna skola enligt gällande föreskrifter vara af revirförvaltarne till öfverjägmästaren ingifna före 1 augusti, utsyningarna af rensningsvirke icke medhinnas så tidigt, att de kunna intagas i samma längder. Därtill kommer, att det vanligen åtgår minst 1½ månad från auktionsanmälans insändande till auktionsdagen, hvilket har till följd, att de ordinarie virkesauktionerna, ehuru uppgifterna inlämnas första dagarna af augusti, ändock ej kungöras att hållas förrän någon dag i slutet af september eller början af oktober.

För virkesspekulanterna är det emellertid till stor fördel att kungörelsetiden är lång, ty då hinna de noggrannare än eljest undersöka värdet af de utstämplade träden.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, får jag i fråga om försäljningen af rensningsvirke från de allmänna skogarna vördsammast hemställa, att densamma alltid, utan inskränkning i försäljningsposternas storlek, hädanefter såsom hittills får ske under hand medelst skriftliga anbud, infordrade genom kungörelse i tidningarna med högst 14 dagars anbudstid och i öfrigt på sätt bilagda, sedan flera år inom mitt distrikt använda formulär till kungörelse närmare utvisar.

Detta försäljningssätt för rensningsvirke har inom detta distrikt visat sig vara i alla afseenden mycket lämpligt; och har för de utbudna virkesposterna alltid erhållits nöjaktiga pris, hvilka i de flesta fall betydligt öfverstigit de af jägmästarne åsatta värdena, hvarjämte jag ej kan finna annat än att kontrollen å dylika försäljningar med nu angifna förfaringssätt är fullt betryggande.

Östersund den 31 december 1906.

E. F. Groth.

Bilaga 1.

Till kungl. domänstyrelsen.

Affordrad upplysning om de beslut, enligt hvilka år 1905 under hand sålda virkesposter, hvarför köpesumman öfverstigit kronor 500, får jag vördsam samt framhålla följande.

Försäljningarna, som afsett stämplade torra och vindfällda träd samt på kronoparken Smedsböle i skogsåterväxtens intresse borttagna skadade och oväxtliga småträd, ha jämlikt fastställt utsyningsförslag anordnats sålunda, att enligt kungörelse i länstidningar, däri stämplingslängd varit intagen, skriftliga anbud, inlämnade till jägmästaren, af denne i original öfverlämnats till öfverjägmästaren för pröfning.

I vissa fall, då ägare till virkespost önskat tillvarataga inom afverkningstrakten befintliga torrträd af så klena dimensioner eller dålig beskaffenhet, att träden (oftast liggande på marken) vid stämplingen ej ansågos afsättningsbara, har försäljning till denne ägt rum, sedan stämplingslängd med förslagspris på ofvan nämndt sätt granskats.

Systemet, som sålunda i allt väsentligt varit auktionsartadt — medan jägmästarens åtgörande vid själfva försäljningen i det hela varit inskränkt till anskaffande af borgensförbindelse och utskrifvande af försäljningssedel — och som ej varit bundet af några bestämmelser för försäljningsbelopp, öfverstigande kronor 500, synes mig vara för det allmänna fördelaktigast och tillräckligt betryggande.

Backe den 27 december 1906.

Viktor Olofsson.

Bilaga 2.

Till kungl. domänstyrelsen.

I skrifvelse den 24 innevarande månad från öfverjägmästaren i Mellersta Norrlands distrikt har jag anmodats afgifva yttrande och upplysning om de beslut, enligt hvilka år 1905 under hand sålts virkesposter från allmänna skogar inom Junsele revir, hvarför köpesumman öfverstiger 500 kronor, och får jag med anledning däraf värdsammast meddela:

I af mig afgifvet utsyningsförslag för reviret och för år 1905 och hvilket förslag af kungl. domänstyrelsen fastställts den 19 april 1905 till behörig

efterrättelse, har föreslagits, att dels torra och vindfällda träd å skogarne i allmänhet, dels dessutom 20,000 oväxtliga, för återväxten hinderliga, mindre träd å f. d. stockfångstskogarne inom Ramsele socken i enlighet med för dessa skogar fastställda förslag till åtgärder för beståndsvård och återväxtens upphjälpande, skulle utstämplas och att dessa extra utstämplingar skulle försälas af jägmästaren genom infordrande af anbud, som pröfvades af öfverjägmästaren.

I enlighet med bestämmelserna i så fastställda utsyningsförslag utstämpelades och försålles under år 1905 ett flertal virkesposter så beskaffad skog för en sammanlagd försäljningssumma af 27,032: 36 kronor, af hvilka dock en mindre del *torra* träd i smärre poster icke på sätt, som nämnts, kungjordes till den högstbjudande, enär dessa ifrågavarande virkesposter dels utgjordes af virke, utstämplat inom förut sålda afverkningstrakter, och hvilket näppeligen kunde köpas af andra än dem, som å trakterna ifråga redan bedrefvo afverkning, dels utstämplades till husbehovsvirke såsom ved eller byggnadstimmer, och hvilka poster således under hand försålles till dem, som därom inlämnat ansökan och enligt i orten gängse priser.

Detta försäljningssätt, med kungörande i allmänna tidningarne och med infordrande af skriftliga anbud, hvilket äfvenledes i enlighet med fastställt utsyningsförslag praktiserats under nu innevarande år, har visat sig vara det för orten lämpligaste. Spekulanterna och köparne hafva, då virket varit och fortfarande är af mycket dålig beskaffenhet, sällan utgjorts af trävarubolagen utan af menige man, hvilka själfva afverka och neddrifva virket till vattendragen och där försälja det till uppköpare, samt hafva dessa menige man såväl kunnat betala högre priser, då de icke i allmänhet eftersträfvat annat än skälig arbetsförtjänst, som ock lättare kunnat uppträda som spekulanter än om t. ex. virket skulle hafva försålts å auktion inför Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

Att ovillkorligen göra försäljningsposterna mindre så att de icke öfverstiga ett värde af t. ex. 500 kronor — hvarom hittills mig veterligen icke funnits någon bestämmelse — kan jag icke finna vara lämpligt eller af gagn vare sig från statens eller virkesspekulanternas sida; tvärtom har visat sig, att de större försäljningsposterna alltid bäst betalats och att flesta anbudena afgifvits på dem, hvilket har sin naturliga förklaringsgrund däri, att afverknings-tillsyn, upptagning af vägar m. m. för sådana större poster relativt blir billigare, likaså är för afverkaren lättare sälja ett något så när stort parti timmer än ett med blott ett eller annat 100-tal stockar.

Detta rensningsvirke utstämplas, innan det hinner förfaras, i så stor mängd som tillgängliga krafter medhinna och har det under de senare åren till öfvervägande del — förutom 15 å 20,000 färska, oväxtliga småträd å förr omnämnda skogar i Ramsele socken — utgjorts af sedan flera år tillbaka (i allmänhet slutet af 1890-talet) torra träd, hvilka då icke ägde saluvärde,

men nu, sedan virkespriserna stegrats, med ett lämpligt försäljningssätt finna köpare, om ock i vissa fall priset synes hafva varit lågt, dock ej lågt i förhållande till kvalitet och afverkningstrakternas belägenhet.

Sollefteå den 27 december 1906.

Th. Hermelin.

Öfverjägmästarens i Gäfle-Dala distrikt
yttrande.

Till kungl. domänstyrelsen.

I anledning af kungl. domänstyrelsens skrifvelse n:o 5,819 den 22 december 1906 angående uppgifter om de beslut, enligt hvilka under år 1905 underhand sålts virkesposter från Öster-Dalarnes revir, hvarför köpesumman öfverstiger 500 kronor får jag härmed vördsamt öfverlämna från vederbörande jägmästare i ärendet infordrade upplysningar och har vid jämförelse mellan jägmästarens uppgift och härstädes förvarade B-blanketter för underhandförsäljningar enligt formulär n:o 33 för år 1905 befunnits att i den förstnämnda finnas upptagna alla de under samma år verkställda underhandförsäljningar där köpesumman öfverstiger ofvan omförmälda belopp samt slutligen att inga underhandförsäljningar mot kontant likvid ägt rum där köpeskillingen öfverstiger 500 kronor.

Leksand den 4 januari 1907.

Wilhelm Teden.

Bilaga.

Till herr öfverjägmästaren i Gäfle-Dala distrikt.

Öfverlämnande öfverjägästareexpeditionens remissakt n:o 992 den 24 december 1906 hvari jag anmodas inkomma med upplysningar om de beslut enligt hvilka år 1905 under hand sålts virkesposter, hvarför köpesumman öfverstiger 500 kronor får jag vördsamt afgifva förteckning öfver enligt härvarande underhandsförsäljningsbok försålda dylika poster med angifvande af de beslut, på hvilka försäljningarna grunda sig:

1. Från Skattungbyns kapellpredikantsboställe till Mases Erik Hansson (timmerdugligt virke); köpesumma 1,565.64 kronor enligt kungl. domänstyrelsens beslut den ¹⁷/₁ 1905 n:o $\frac{5139}{1904}$.

2. Från Skattungbyns kapellpredikantsboställe till Mases Erik Hansson (kol-
ved); köpesumma 1,669.75 kronor enligt kungl. domänstyrelsens beslut
den $\frac{17}{1}$ 1905 n:o $\frac{5139}{1904}$.
3. Från Älfdalens kronopark till Långö bruk; köpesumma 1,497.72 enligt
kungl. domänstyrelsens beslut den $\frac{2}{2}$ 1904 n:o $\frac{4006}{1904}$.
4. Från Älfdalens kronopark till Tomt Anton Andersson; köpesumma 1,468.47
kronor enligt kungl. domänstyrelsens beslut den $\frac{17}{1}$ 1905 n:o $\frac{3547}{1905}$.
5. Från Älfdalens kronopark till Kopparbergs Avesta A.-B. } enligt kungl. be-
köpesumma 7,856.55 kr. } fallningshafvandes
6. „ „ „ „ Dalkarlslytte A.-B. } skrifvelse den $\frac{7}{11}$
köpesumma 3,000.— kr. } 1905 att under
7. „ „ „ „ Siljans Kol A.-B. } hand försälja vid
köpesumma 9,650.— kr. } auktion den $\frac{30}{10}$
1905 ej försälda
virkesposter.

Leksand den 31 december 1906.

C. G. Timberg.

Domänstyrelsens

utlåtande angående Riksdagens Revi-
sorerers anmärkning i fråga om Halm-
stads slottsjord.

Till Konungen.

Uti sin den 30 sistlidna november afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer i afseende å nionde hufvudtiteln under § 3 anført rörande det sätt, på hvilket kronolägenheten Halmstads slottsjord blifvit för statsverket tillgodogjord, att lägenheten, som utgjorde återstoden af det s. k. inägoskiftet med i sambruk varande del af framskiftet utaf den till Halmstads slott sedan äldre tider såsom ladugård disponerade jorden, vore belägen invid staden Halmstad, till hvilken den i judiciellt, administrativt och ecklesiastikt hänseende hörde, samt gränsade i söder till en under skogsstatens förvaltning stående, invid hafvet belägen kronans flygsandsplantering, i öster till Nissaån, en del kronan ej tillhöriga tomter och stadens hamnområde, samt i norr och väster till Halmstads stads områden.

Arealen utgjorde 75 hektar 19.30 ar, däraf omkring 6 hektar vore bebyggda med smärre lägenheter samt återstoden bestode af åker och ängs-mark. Å lägenheten finnes icke några kronan tillhörande byggnader, men 33 enskilda bostadslägenheter samt åtskilliga för jordbruksändamål uppförda hus, uppgående sammanlagda brandförsäkringsvärdet för dessa byggnader till omkring 150,000 kronor.

I afvaktan på utgången af väckt förslag om slottsjordens förvärfvande af Halmstads stad, hvilket förslag af Eders Kungl. Maj:t framställdes till innevarande års Riksdag, men icke blef af Riksdagen bifallet, hade slottsjorden alltsedan år 1900 varit, år från år, på arrende upplåten till staden.

På anmodan af domänstyrelsen att på de för kronan förmånligaste villkor föranstalta om utarrendering under ytterligare ett år från den 14 mars 1906 af lägenheten i fråga, hade landshöfdingeämbetet i Hallands län genom arrende-kontrakt den 8 i nämnda månad till staden upplåtit densamma under arrende på nyss angifna tid mot en afgift af 3,100 kronor. Enligt § 6 i kontraktet hade 33 innehafvare af å egendomen uppförda byggnader berättigats att fortfarande samma byggnader med tillhörande områden bibehålla mot erläggande af fastställda afgifter om tillhoppa 1,638 kronor, hvilka af arrendatorn uppbures.

På grund af hvad sålunda förekommit och då lägenheten Halmstads slottsjord, som vid en af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län år 1896 verkställd arrende- och saluvärdering uppskattats till ett saluvärde af 102,855 kronor 95 öre och arrendevärde af 3,100 kronor — för hvilken sistnämnda summa lägenheten sedan 1894 varit utarrenderad — blifvit år 1904, vid en af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande företagen förnyad uppskattning, saluvärderad till i sin helhet 180,520 kronor 95 öre, hafva Revisorerne velat ifrågasätta, huruvida icke lägenheten skulle kunna disponeras på för staten fördelaktigare villkor, än som skett.

I anledning häraf får styrelsen i underdånighet anföra:

Under år 1888 gjordes af Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande i Hallands län hos styrelsen framställning, huruvida icke med afseende å egendomens belägenhet invid Halmstads stads bebyggda område det vore för kronan fördelaktigast att vidtaga förfogande, hvarigenom densamma vid då löpande arrendetids utgång den 14 mars 1893 kunde upplåtas för annat ändamål än åkerbruk. Sedan i anledning häraf styrelsen anmodat Eders Kungl. Maj:ts befallningshafvande att i samband med då förestående arrendevärdering uppdraga åt förrättningsmännen att med biträde af särskildt tillkallad sakkunnig person upprätta förslag till egendomens disposition, afgafs af förrättningsmännen förslag till egendomens disponerande på det sätt, att en del af slottsjorden skulle försäljas till tomter, en del användas till skogsplantering och återstoden utarrenderas i lotter. Emellertid hade stadsfullmäktige i Halmstad

hos Eders Kungl. Maj:t anhållit ett få köpa delar af egendomen. Ansökningen afstyrktes af styrelsen, men, då det för kronan vore fördelaktigare, om egendomen för fullgod köpeskilling försålles, än om densamma fortfarande utarrenderades, och af stadsfullmäktiges underdåniga ansökning framginge, att staden i en snar framtid nödgades förvärfva äganderätt till egendomen, hemställde styrelsen tillika, att slottsjorden måtte utarrenderas på kortare tid. Sedan Eders Kungl. Maj:t därefter genom nådigt bref den 24 mars 1893 förordnat, att egendomen, som under tiden utarrenderats på ett års tid från den 14 mars 1893 mot årligt arrende af tillhopa 2,160 kronor eller mot 60 kronors högre arrende än som betingats under arrendeperiodon 1873—1893, skulle utarrenderas under en tid af fem år från den 14 mars 1894, uppläts egendomen för sagda fem år mot årligt arrende af 3,100 kronor.

I nådig proposition till 1899 års Riksdag föreslog Eders Kungl. Maj:t, att egendomen måtte försäljas till staden Halmstad. Då emellertid äfven för fångvårdens behof gjordes anspråk på en del af egendomen, fann Riksdagen frågan om egendomens disposition böra underkastas förnyad pröfning.

Från den 14 mars 1899 har egendomen på af Eders Kungl. Maj:t för hvar gång lämnad nådig föreskrift utarrenderats på ett år i sänder till den 14 mars 1907 och har under denna tid fortfarande betingats 3,100 kronor i årligt arrende.

Till 1906 års Riksdag aflät Eders Kungl. Maj:t förnyad nådig proposition om egendomens försäljning under vissa villkor till staden. Men då utan tvifvel inom närmaste tiden fråga måste uppstå om utvidgning för statens järnvägars behof af Halmstads järnvägsstation och då i sammanhang med denna fråga borde tagas i öfvervägande, om ej de områden, som erfordrades för en sådan utvidgning, lämpligen borde gå i utbyte mot större eller mindre del af den mark af slottsjorden, som vore ifrågasatt att af statsverket öfverlämnas till staden Halmstad, ansåg sig statsutskottet icke böra, innan utredning i omförmälda afseende blifvit ävägabragt, tillstyrka det framlagda förslaget. På grund häraf blef Eders Kungl. Maj:ts framställning icke af Riksdagen bifallen.

I afvaktan på att egendomen varder disponerad på annat sätt än som jordbruksegendom har således styrelsen sedan år 1899 för hvarje gång på Eders Kungl. Maj:ts nådiga bemyndigande, utarrenderat egendomen på ett år i sänder. Det arrende, som därvid erhållits och varit af egendomens värde som jordbruk betingadt, är det vid 1896 års värdering egendomen åsatta arrendevärde. Att detta arrendevärde, som naturligtvis blifvit egendomen åsatt med tanke på en utarrendering för längre tid, kunnat ernås vid utarrendering på ett år i sänder, torde få anses som ett gynnsamt resultat. Och får styrelsen slutligen, enär Revisorerna vid framställande af sin anmärkning påpekat,

att egendomens saluvärde, år 1896 uppskattadt till 102,855 kronor 95 öre, år 1904 ökats till 180,520 kronor 95 öre, och för den skull ifrågasatt, huruvida icke egendomens disposition kunnat göras för statsverket fördelaktigare, häremot i underdånighet invända, att denna stegring i saluvärdet ingalunda kan hafva någon motsvarighet i fråga om egendomens arrendevärde såsom jordbruk.

Stockholm den 31 december 1906.

Underdånigst:

KARL FREDENBERG.

W. ROOS.

GUNNAR SÖDERLIND.

S. I. Åbergsson.

Domänstyrelsens

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer framställd anmärkning rörande
meddeladt förordnande för extra
jägmästaren G. Beronius att verkställa
viss skogsutstämpling.

Till Konungen.

Genom till domänstyrelsen den 21 sistlidne december inkommen nådig remiss af den 7 i samma månad har domänstyrelsen anbefallts afgifva underdånigt utlåtande i anledning af hvad Riksdagens Revisorer anført uti § 4 under "Nionde hufvudtiteln" och "Domänstyrelsen" af dess den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, nämligen att domänstyrelsen — på framställning af Mo och Domsjö aktiebolag men utan att i enlighet med gällande föreskrift öfverjägmästarens och revirförvaltarens yttrande inhämtats — förordnat i nämnda bolags tjänst anställde extra jägmästaren G. Beronius att å samma bolags skogar verkställa undersökning och utsyning af undermålig skog i enlighet med nådiga förordningen den 24 juli 1903, angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län, hvilket förordnande gällde månaderna september, oktober och november, eller annan och längre tid än ett förut af domänstyrelsen efter skogstjänstemännens hörande för Beronius utfärdadt liknande förordnande, som afsåg juli och augusti månader, men at särskild anledning blef framflyttadt.

Beträffande först den omständigheten, att förordnande af ifrågavarande beskaflenhet utfärdats för person, anställd i tjänst hos den skogsägare för hvilken utstämplingen ägt rum, får domänstyrelsen anföra följande. Enligt 3 § 2 mom. af förenämnda nådiga förordning den 24 juli 1903 skall af enskild skogsägare före den 1 juni begärd undersöknings- och utstämplingsförrättning företagas och avslutas före den 1 november samma år. På grund af under senare åren ökad antal dylika förrättningar hafva i vissa revir de inom bestämd tid begärda förrättningarna af ifrågavarande slag icke kunnat med tillgängliga arbetskrafter medhinnas, hvarför domänstyrelsen för att kunna tillgodose sökandenas lagliga rätt i några fall funnit sig nödsakad på särskild framställning af vederbörande skogsägare förordna i sökandens tjänst anställd extra jägmästare att å de sökandenas skogar, som honom af öfverjägmästaren anvisades, verkställa förutnämnda undersöknings- och utstämplingsförrättningar, under villkor att afverkning af det utsynade virket ej finge företagas, förr än jägmästaren i reviret på sökandens bekostnad kontrollerat och godkänt utsyningarna, hvarom jägmästaren skulle genom öfverjägmästaren till domänstyrelsen afgifva rapport.

Beträffande tiden för det Beronius år 1905 meddelade och fullgjorda assistentförordnandet, utsträcktes densamma till tre månader, emedan på grund af den framskridna årstiden och de kortare arbetsdagarna det vore omöjligt att på kortare tid medhinna de stämplingar, som vid det först utfärdade förordnandet af vederbörande jägmästare och öfverjägmästare beräknats taga tvenne sommarmånader i anspråk.

Beträffande slutligen den anmärkning, att det höstmånaderna gällande förordnandet af domänstyrelsen meddelats Beronius, utan att i enlighet med gällande föreskrift öfverjägmästarens och revirförvaltarens yttrande inhämtats, får domänstyrelsen anföra följande. Enligt 39 och 58 §§ af Eders Kungl. Maj:ts nådiga instruktion för skogsstaten den 29 november 1889 må extra jägmästare efter öfverjägmästarens och jägmästarens hörande af domänstyrelsen förordnas att såsom assistent i visst revir på jägmästarens ansvar biträda vid förvaltningen, men dessa bestämmelser äro — såsom domänstyrelsen ock haft anledning erinra i underdånig skrifvelse den 15 december 1906 om behovet af ökad reseanslag för jägmästareassistenter i Norrland och Dalarne — ej tillämpliga på här ifrågavarande, ej på grund af instruktionen för skogsstaten tillsatta, utan på grund af senare, särskilda nådiga bref tillkomna nya assistenttjänster med särskildt uppdrag och arfvode af staten, hvilkas innehafvare sålunda tjänstgöra på eget ansvar. I fråga om behovet af Beronii anställande under hösten 1905 på Bjurholms revir, var detta föremål för öfverläggning mellan vederbörande skogstjänstemän och föredraganden i domänstyrelsen, byråchefen Örtenblad vid en af honom på uppdrag af dåvarande chefen för domän-

styrelsen företagen inspektionsresa till Umeå distrikt de sista dagarna af juli månad 1905, i följd hvaraf skogstjänstemännens mening i denna fråga var för styrelsen bekant utan att skriftliga utlåtanden från dem inhämtats.

Remissakten jämte från skogstjänstemännen nu infordrade yttranden i ärendet bifogas härjämte.

Stockholm den 14 januari 1907.

Underdånigst:

KARL FREDENBERG.

TH. ORTENBLAD.

Föredragande.

FREDRIK GIÖBEL.

E. G. Fahlerantz.

Öfverjägmästaren A. Egerströms
yttrande.

Till kungl. domänstyrelsen.

Genom kommunikationsresolution den 21 sistlidne december (n:o 5818) anmodad afgifva yttrande öfver af Riksdagens Revisorer för år 1905 framställda anmärkningar mot extra jägmästaren Gunnar Beronius meddeladt förordnande att såsom assistent tjänstgöra inom Bjurholms revir och att därunder å Mo och Domsjö aktiebolag tillhöriga skogar verkställa utsyning af undermåligt virke, ehuru bemälde Beronius vore i nämnda bolags tjänst anställd, får jag med remissaktens återställande och med bifogande af vederbörande jägmästares däröfver afgifna utlåtande härmed vördsamt anföra följande.

Sedan extra jägmästaren Gunnar Beronius den 6 juni 1905 efter vederbörandes hörande förordnats att under juli och augusti månader verkställa utstämpling af undermåligt virke å Mo och Domsjö aktiebolags skogar inom Umeå och Nordmalings socknar inom Bjurholms revir och sedan bemälde Beronius på grund af olycksfall blifvit urståndsatt att utföra honom uppdragna arbeten, anhöll Mo och Domsjö aktiebolag om framflyttande af tiden för ifrågavarande förordnande, i anledning hvaraf kungl. domänstyrelsen i skrifvelse den 18 juli 1905 återkallade förordnandet af den 6 juni.

Sedermera utfärdade kungl. domänstyrelsen den 23 augusti 1905 för extra jägmästaren Beronius nytt förordnande att gälla för september—november månader samma år.

I anledning af de mot detta förordnande gjorda anmärkningar får jag vördsamt förklara:

att frågan om förnyadt förordnande för extra jägmästaren G. Beronius att verkställa utstämpling af undermåligt virke å Mo och Domsjö aktiebolags skogar inom Umeå och Nordmalings socknar under år 1905 utgjorde föremål för öfverläggning dels mellan herr byråchefen m. m. Th. Örtenblad och mig, dels ock mellan oss bägge samt jägmästaren i Bjurholms revir vid en af herr byråchefen Örtenblad företagen inspektionsresa, därunder herr byråchefen vistades härstädes de sista dagarna af juli månad nämnda år;

att såväl revirförvaltaren som jag vid frågans behandling vid nyssnämnda tillfälle muntligt tillstyrkt ett förnyadt förordnande för Beronius, alldenstund hvarken någon annan assistent fanns att tillgå, ej heller då var å Bjurholms revir anställd;

att arbetena å reviret icke kunde hinna utföras utan att förordnande för Beronius utfärdades och med hans hjälp; samt

att Beronius, hvilkens såväl arbetssätt som förmåga var af mig känd sedan sommaren år 1900, då Beronius under en månad var förordnad såsom assistent i Södra Lycksele revir, där jag då var revirförvaltare, utfört här ifrågavarande utsyningar utan någon som helst anmärkning.

Umeå den 4 januari 1907.

Axel Egerström.

Jägmästaren H. Berggrens
yttrande.

Till kungl. domänstyrelsen.

I anledning af kungl. domänstyrelsens bilagda remissakt n:o 5818 af den 21 innevarande månad angående Riksdagens Revisorers anmärkning mot extra jägmästaren Gunnar Beronius förordnande till assistent i Bjurholms revir under september, oktober och november månader år 1905 får jag härmed vördsamt meddela nedanstående.

Då jag under sommaren 1905 sammanträffade med byråchefen Örtenblad, anmälde jag, att utstämplingar, som omförmäles i kungl. förordningen angående åtgärder till förekommande af öfverdrifven afverkning å ungskog inom Västerbottens och Norrbottens län, ej kunde medhinnas, om ej någon extra jägmästare förordnades att biträda vid dylika förrättningar.

Då det ej fanns någon i statens tjänst anställd extra jägmästare, som var ledig, måste jag lämna förord för extra jägmästaren Gunnar Beronius att

blifva förordnad att utföra stämplingar af undermåligt virke å vissa Mo och Domsjö aktiebolag tillhöriga skogar, hvilket förord muntligen tillstyrktes af öfverjägmästaren Egerström i närvaro af byråchefen Örtenblad.

Enligt kungl. domänstyrelsens förordnande kontrollerade jag sedan dessa stämplingar, hvilka befunnos vara ordentligt utförda.

Umeå den 31 december 1906.

Henrik Berggren.

Järnvägsstyrelsens

utlåtande angående Riksdagens Revisorer^s förslag om öfverförande af en del af statens järnvägstrafiks änke- och pupillkassas inkomster till statens järnvägstrafiks pensionsinrättning.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt järnvägsstyrelsen att efter direktionens för statens järnvägstrafiks pensionsinrättning hörande inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad Riksdagens Revisorer enligt transsumt af deras den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 anført uti § 1 under tionde hufvudtiteln, statens järnvägstrafiks pensionsinrättningar.

Till åtlydnad häraf får styrelsen, med återställande af remisshandlingarna samt med öfverlämnande af infordradt yttrande från direktionen för statens järnvägstrafiks pensionsinrättning, i underdånighet anföra följande.

Revisorerne hafva framhållit, att statens järnvägstrafiks pensionsinrättnings tillgångar under år 1905 stigit med 185,436 kronor 12 öre samt utgjorde vid sagda års slut 10,177,954 kronor 67 öre, under det att statens järnvägstrafiks änke- och pupillkassa för samma tid visade en ökning af 750,443 kronor 53 öre och en behållning vid årets slut af 12,218,645 kronor 54 öre. På grund häraf och med hänsyn jämväl därtill, att utgifterna för pensioner från pensionsinrättningen under året uppgått till 946,411 kronor 81 öre, under det att motsvarande utgifter från änke- och pupillkassan utgjort 326,105 kronor 9 öre, hafva Revisorerne ansett kunna ifrågasättas, huruvida icke de enligt § 2 mom. b—h i reglementet för änke- och pupillkassan till denna kassa ingående inkomster skulle, med ändring af sagda § samt motsvarande § i pensionsinrättningens reglemente, kunna tillföras pensionsinrättningen.

Berörda jämförelser torde väl utvisa, att änke- och pupillkassan äger bättre ställning än pensionsinrättningen, men genom desamma lärar, enligt styrelsens mening, icke kunna anses ådagalagdt, att änke- och pupillkassans ställning är sådan, att ofvannämnda inkomster kunna fränhändas kassan utan äfventyrande af dess förmåga att i framtiden fullgöra sina förbindelser ifråga om utbetalande af stadgade pensioner.

Först genom en ingående matematisk utredning om kassans ekonomiska ställning kan upplysning härutinnan vinnas.

Enligt hvad direktionen för pensionsinrättningen i sitt yttrande meddelat har direktionen för annat ändamål uppdragit åt docenten vid Stockholms högskola, filosofie doktor G. Kobb att verkställa utredning af kassans ekonomiska ställning den 1 januari 1907.

Därest denna utredning, såsom man med stöd af en utaf lektor Edv. Jäderin afgifven redogörelse angående änke- och pupillkassans ställning den 1 januari 1901, af hvilken redogörelse ett aftryck här bifogas, kan hafva anledning befara, skulle utvisa, att kassans passiva öfverstiga dess aktiva, och att således brist föreligger, lärar uppenbarligen icke kunna ifrågasättas att till förmån för pensionsinrättningen afhända änke- och pupillkassan några af dess inkomster.

För öfrigt torde i allt fall böra tagas i öfvervägande, huruvida icke — med undantag af böter — ifrågavarande inkomster såsom till sin natur utgörande biinkomster till trafikrörelsen böra — om de mot förmodan icke blifva behöfliga för änke- och pupillkassan — tillföras trafikmedlen i stället för att, såsom ifrågasatts, öfverflyttas till pensionsinrättningen, hvilken, då den blir ordnad på fullt rationellt sätt, icke lärar komma att behöfva förstärkning af inkomster af ifrågavarande, i viss mån sväfvande natur.

På grund af ofvan anförda får styrelsen för sin del uttala, att någon åtgärd i den af Revisorerna ifrågasatta riktning icke synes böra vidtagas.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

MAURITZ SAHLIN.

AXEL CORIN.

VIKTOR KLEMMING.

PER KJELLIN.

E. R. L. SMITT.

Föredragande.

C. A. Hallström.

Direktionens för statens järnvägs-
trafiks pensionsinrättning
yttrande.

Till kungl. järnvägsstyrelsen.

Sedan Riksdagens Revisorer uti den 30 november 1906 afgifven berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 i fråga om statens järnvägstrafiks pensionsanstalter förklarar sig anse det kunna ifrågasättas, huruvida icke de enligt § 2 mom. b—h) i reglementet för statens järnvägstrafiks änke- och pupillkassa till denna kassa ingående inkomster skulle med ändring af de för pensionsanstalterna gällande reglementen kunna tillföras statens järnvägstrafiks pensionsinrättning,

samt Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 nästlidne december anbefallt kungl. styrelsen att, efter direktionens hörande, afgifva underdånigt utlåtande, så har kungl. styrelsen genom remiss den 28 berörda december remitterat ärendet till direktionen för yttrande.

Enligt § 8 i reglementet för änke- och pupillkassan utgår pension efter afiden delägare i allmänhet med 25 procent af den medelaflöning, som uppkomme, då medeltalet tages af de fem sista årsafflöningar, i förhållande till hvilka delägaren erlagt årsafgifter, därvid med aflöning förstås ordinarie arfvode och inkvartering, därest sådan utgår, denna senares värde alltid beräknad till 15 procent af arfvodets belopp.

Vid flere möten med fullmäktige för delägarna har förslag väckts om förhöjning af pensionerna, men har icke något af dem kunnat antagas, enär kassans ekonomiska ställning icke ansetts vara sådan, att den kunnat medgifva den ökning i utgifterna, som en pensionsförhöjning skulle medföra.

Den sista utredning rörande kassans ekonomiska ställning, som ägt rum, är verkställd af lektorn Edv. Jäderin och afser ställningen den 1 januari 1901. Enligt denna utredning, till grund för hvilken lagts en räntefot af 3,8 procent, uppgingo kassans *passiva* — d. v. s. dels värdet af de förbindelser kassan åtagit sig beträffande redan utgående änke- och barnpensioner, samt änke- och barnpensioner till den dåvarande personalens efterlevande och till änkor och barn efter dem, som i framtiden blefve delägare, dels ock kapitalvärdet af förvaltningskostnaderna — till 19,854,000 kronor, under det att kassans *aktiva* d. v. s. kapitalvärdet af de tillgångar och inkomster, kassan hade att påräkna, utgjorde 19,873,000 kronor, uti hvilket belopp ingick värdet af de i Revisorernes berättelse omnämnda inkomster eller statsbidraget med 3,950,000 kronor, motsvarande efter en räntefot af 3,8 procent omkring 150,000 kronor. Statsbidraget utgjorde under år 1900 närmare 110,000 kronor. På grund af

detta resultat ansåg lektor Jäderin kassan hafva förmåga att med sina tillgångar jämnt bestrida sina utgifter; det lilla öfverskottet å kassans aktiva, 19,000 kronor, vore nämligen, praktiskt sedt, lika med noll och kunde enligt lektor Jäderins åsikt icke tillåta i minsta grad någon förhöjning af pensionerna.

I fråga om beräkningen af kassans aktiva är till en början att märka, att pensionsåldern för delägarna, hvilka äro skyldiga att erlægga afgifter till änke- och pupillkassan endast så länge de kvarstå i statens järnvägars tjänst, icke antagits i full öfverensstämmelse med bestämmelserna i reglementet för pensionsinrättningen, enligt hvilka delägare är berättigad till ålderspension, då han efter minst 30 års tjänst i ordinarie anställning vid statens järnvägar uppnått sådan ålder, att hans lefnadsår och tjänsteår sammanräknade uppgå till talet 95, utan i enlighet med en ifrågasatt ändring i dessa bestämmelser därhän, att delägarne, allt efter den befattning en hvar innehade, skulle pensioneras vid tidigast 65, 62 eller 60 års ålder. Verkställdes beräkningen efter den i reglementet bestämda pensionsåldern, skulle värdet af de i kassans aktiva ingående månadsavgifterna af delägarne minskas med ungefär 150,000 kronor.

Vidare framhöll lektor Jäderin, att en af de ovissare posterna bland kassans aktiva utgjordes af statsbidraget. Skulle dess värde möjligen i någon mån vara för stort, så motvägdes detta däraf, att kassan dittills lyckats, och väl äfven för icke obetydlig framtid skulle lyckas att förvalta sina medel till afsevärdt större procent än den vid beräkningen antagna.

Direktionen vill i detta hänseende upplysa, att afkastningsprocenten utgjort under år 1900 4,47, år 1901 4,51, år 1902 4,49, år 1903 4,44, år 1904 4,61 och år 1905 4,47.

Såsom ofvan nämnts, ingick bland kassans passiva värdet af pensioner till änkor och barn efter dem, som i framtiden blefve delägare. Emellertid är därvid att märka, att dessa antagits tillkomma blott till det antal, som erfordrades för att ersätta de afgående. Om däremot staten skulle utvidga sitt järnbanenät och sålunda af denna eller någon annan anledning antalet tjänstebefattningar blifva större, kunde — anförde lektor Jäderin i sitt utlåtande — kassan icke bära sig under annan förutsättning, än att statsbidraget ökades med belopp, som stode i lämpligt förhållande till aflöningarne vid de nya befattningarna.

Direktionen får i anledning häraf upplysa, att delägreantalet i änke- och pupillkassan, som den 1 januari 1901 var 7,025, den 1 januari 1906 belöpte sig till 10,379.

Vid 1904 års fullmäktigemöte väcktes ett af de förenämnda förslagen om pensionernas höjning. Detta förslag innebar, att inkvarteringsvärdet skulle beräknas till 20 procent af arfvodets belopp samt att pensionerna skulle

beräknas efter högre procent å aflöningsvärdet än hvad som nu vore föreskrifvet. På grund af lektor Jäderins utredning om kassans ekonomiska ställning blef emellertid det väckta förslaget icke af fullmäktige antaget. Fullmäktige beslöte emellertid, under uttalande af önskvärdheten af, att pensionerna höjdes, anhålla hos direktionen att, så snart ske kunde, och senast till 1908 års fullmäktigemöte låta verkställa utredning angående kassans ekonomiska ställning, under förutsättning *dels* att inkvarteringsvärdet beräknades till 20 procent af arfvodesbeloppet, hvilken förändring dock icke borde få tillgodonjutas af redan varande pensionstagare ej heller af sådana blifvande pensionsstagare, för hvilka icke under någon tid pensionsavgifter blifvit efter samma beräkningsgrund erlagda, *dels ock* att storleken af pensionerna komme att utgå med olika belopp allt efter antalet pensionsberättigade efterlevande, med iakttagande att lägsta pensionsbeloppet bestämdes till 25 procent och högsta pensionsbeloppet till åtminstone 30 procent af aflöningsvärdet, hvilken bestämelse borde äga tillämpning i fråga om såväl varande som blifvande pensionstagare.

I enlighet med denna anhållan af pensionsfullmäktige har direktionen gifvit docenten vid Stockholms högskola filosofie doktor G. Kobb uppdrag att verkställa utredning af kassans ekonomiska ställning den 1 januari 1907.

Då, enligt lektor Jäderins utredning jämvikt i kassan med dåvarande antal delägare skulle ernås genom det af honom beräknade statsbidraget — detta dock endast under förutsättning att ofvannämnda reglementsändring rörande pensionsåldern genomfördes — torde det vara tydligt, att en jämförelsevis obetydlig ökning i statsbidraget — för år 1905 utgjorde detsamma omkring 162,000 kronor — ej kan motväga den stora ökning, omkring 40 procent, af delägareantalet, som ägt rum utöfver det af lektor Jäderin såsom maximum antagna. Vid dessa förhållanden torde man hafva anledning förmoda, att den blifvande utredningen skall uppvisa brist, äfven med iakttagande, att icke någon höjning af pensionerna äger rum.

Skulle emellertid utredningen komma att under nämnda förutsättning utvisa öfverskott, vill direktionen framhålla det enligt direktionens mening berättigade i delägarnes önskan om höjda pensioner, särskildt då flere barn efterleva. Högsta pensionen till en stationskarlsänka utgör för närvarande 207 kronor och till en banvaktsänka 190 kronor. Dessa belopp, knappa redan för en ensam person, måste betraktas såsom allt för otillräckliga, då den aflidne efterlämnat ett flertal oförsörjda barn. Enligt reglementet för enskilda järnvägarnas pensionskassa är det procenttal af den aflidnes medelaflöning, hvarmed pension till änka och barn utgår, olika allt efter antalet pensionsberättigade.

På grund af hvad direktionen sålunda anført får direktionen såsom sin mening uttala, att den af Riksdagens Revisorer gjorda framställningen icke

bör till någon åtgärd föranleda och att under alla förhållanden intet måtte i saken åtgöras, innan genom den af direktionen föranstaltade utredningen kassans nuvarande ekonomiska ställning varder känd.

Stockholm den 11 januari 1907.

På direktionens vägnar:

E. O. J. BJÖRKLUND.

L. H. Gyllenhaal.

**Direktionens öfver civilstatens
pensionsinrättning**

utlåtande angående en framställning
af Riksdagens Revisorer.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 innevarande december har Eders Kungl. Maj:t anbefallt direktionen öfver civilstatens pensionsinrättning att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af hvad i Riksdagens senast församlade Revisorerers berättelse förekommer rörande de under tionde hufvudtiteln omförmälda pensionskassors och inrättningsars räkenskaper.

På grund häraf får direktionen anföra, att, då enligt 53 och 67 §§ i nådiga reglementet för civilstatens pensionsinrättning den 9 juni 1899 civilstatens fullmäktige och de af dem utsedda Revisorerne icke sammanträda förr än i september månad, hinder således möter att till det räkenskapssammandrag, som direktionen jämlikt föreskrift i nådiga kungörelsen den 23 maj 1884 har att före juli månads utgång insända till finansdepartementet, foga revisionsberättelse för det år, räkenskapssammandraget afser. Direktionen skall emellertid i anledning af den utaf Riksdagens Revisorer nu uttalade önskan behörigen aflämna, i tryckt exemplar eller bestyrkt afskrift, den af civilstatens fullmäktige eller vederbörande Revisorer afgifna berättelse angående civilstatens pensionsinrättnings räkenskaper och förvaltning, så snart berättelsen till direktionen inkommit.

Stockholm den 31 december 1906.

Underdånigst:

ALB. ANDERSON.

G. FR. SANDBERG.

NILS BERG.

J. LIDSTRÖM.

John Lybeck.

**Direktionens öfver arméns
pensionskassa**

utlåtande i anledning af en af Riksdagens Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Uti nådig skrifvelse den 19 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t behagat infordra direktionens öfver arméns pensionskassa underdåniga yttrande i anledning af den nådiga skrifvelsen bilagdt transsumt af Riksdagens Revisorerers berättelse af den 30 nästlidne november om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, "tionde hufvudtiteln, arméns pensionskassa".

Till åtlydnad häraf får direktionen i underdånighet anföra följande.

I arméns pensionskassas nu gällande reglemente af den 26 februari 1904, § 18, bestämmes, bland annat, dels att pensionsinrättningens räkenskaper och förvaltning skola de år, öfverstyrelsen icke sammanträder, granskas af fem revisorer, dels att dessa revisorer skola sammanträda andra måndagen i oktober och hafva revisionen avslutad inom tre veckor från första sammanträdet. Därest revisionsberättelse nu skall bifogas det af Riksdagens Revisorer i deras ofvambämda berättelse omnämnda räkenskapssammandrag, hvilket enligt kungl. kungörelsen den 23 maj 1884 skall vara aflämnadt senast före juli månads utgång, måste revisorerne sammanträda framflyttas flera månader. Det är emellertid otänkbart att, utan undanskjutande af nödig säkerhetshänsyn från direktionens sida och utan att tillfoga statsverket en afsevärd extra kostnad, pensionskassan skulle kunna åtaga sig att för revision framlägga nästföregående års räkenskaper detaljgranskade och kompletta redan tre månader före den nu bestämda tiden. Det är ej heller sannolikt att konsumenten för arméns nya änke- och pupillkassa skulle vara i stånd att till denna tid afgifva den utredning, som af honom årligen skall uppgöras, hvilken utredning ligger till grund för berättelsen öfver nya änke- och pupillkassans ställning.

Ytterligare torde få anföras att, enligt pensionskassans reglemente, granskningen af räkenskaperna under de år, öfverstyrelsen sammanträder, skall verkställas af dess revisionsafdelning. Då öfverstyrelsen under de sista årtiondena, med undantag af år 1905, af Eders Kungl. Maj:t sammankallats till andra måndagen i oktober, måste, därest revisionsberättelse skall afgifvas i juli, äfven under de år, öfverstyrelsen sammanträder, räkenskaperna granskas af de särskildt utsedde revisorerne, hvarigenom statsverket skulle åsamkas en extra utgift af ungefär ettusen kronor.

Då Statsrevisorerne hittills aldrig affordrat pensionskassan dess räkenskaper för granskning förr än i början af november, anser sig direktionen, då

här af synes framgå, att det för statsrevisionens ändamål icke äger någon betydelse, om pensionskassans revisionsberättelse först under loppet af oktober månad i stället för vid månadens början kommer statsrevisionen tillhanda, därmed uppfylla Riksdagens Revisorers uttalade önskan, att direktionen omedelbart efter det pensionskassans revisorer afslutat sin granskning, till Riksdagens Revisorer öfverlämnar bestyrkt afskrift af den uppgjorda revisionsberättelsen samt att för den händelse revisionsberättelsen ej inom oktober månad med säkerhet kan beräknas blifva färdig, aflämnar, senast den 1 november, dels ett exemplar af för nästförflutna året uppgjord förvaltningsberättelse, dels af vederbörande revisorer eller af öfverstyrelsens revisionsafdelning utfärdadt intyg därom, att pensionsinrättningens säkerhets- och öfriga värdehandlingar befinna sig i behörigt skick och på betryggande sätt förvarade.

Skulle emellertid det af Riksdagens Revisorer afsedda ändamål icke anses nöjaktigt uppfyllas genom i här föreslagna ordning aflämnade berättelser och inventeringsattester, hvilka i regel icke medföra någon som helst särskild kostnad för statsverket, anhåller direktionen få underdånigst föreslå att till ernående af en effektiv kontroll, som därjämte har fördelen att medföra en helt obetydlig extra kostnad, det måtte Eders Kungl. Maj:t till införande i arméns pensionskassas reglemente nådigst föreslå kassans härnäst efter sammanträdande öfverstyrelse sådant stadgande, hvarigenom det åligger två af de af öfverstyrelsen jämlikt § 18 mom. 2 utsedda revisorer eller revisorssuppleanter att vid hvarje årsskifte förrätta sådan inventering af de under direktionens förvaltning ställda kassor, fonder och anslagsmedels kontanta behållningar samt värde och säkerhetshandlingar, som i kungl. förordningen den 15 december 1905 angående inventering hos redogörare för sådana medel, hvaröfver räakenskap skall inlämnas till kammarrätten, är föreskrifvet.

Som direktionen har anledning antaga, att om en sådan skyldighet ålägges af öfverstyrelsen utsedde revisorer eller revisorssuppleanter, öfverstyrelsen vid val af desse icke skall underlåta tillse, att vederbörligt antal revisorer och suppleanter utses bland inom hufvudstaden eller i dess omnejd boende tjänande delägare eller pensionärer i arméns pensionskassa och sålunda endast i yttersta nödfall någon längre bort boende revisor eller revisorssuppleant skall behöfva besväras med inkallelse till inventeringsförrättning vid årsskifte, tror sig direktionen också kunna uttala den förmodan, att ersättningen till en hvar af de två inventeringsmännen bör kunna begränsas till etthundra kronor såsom arvode för fullständigt genomförd inventering och däröfver upprättad berättelse jämte attest samt att till nämnda kostnad endast ytterst sällan kan ifrågakomma resekostnads- och traktamentsersättning för resedagar, hvilken då gifvetvis bör utgå jämlikt gällande resereglemente.

På sådant sätt skulle alltså direktionen kunna så till vida tillmötesgå

Riksdagens Revisorers uttalade önskan att med räkenskapssammandraget öfverlämnas vederbörligt intyg därom, att pensionskassans säkerhetshandlingar och värdepapper föreligga i behörigt skick och äro på tillfredsställande sätt förvarade. Stockholm den 18 januari 1907.

Underdånigst:

HEMMING GADD.

O. SMEDMARK.

J. MOBERG.

ROLF LINDBOHR.

AUG. KJELLANDER.

e. f. *A. Ljungström.*

**Direktionens öfver flottans
pensionskassa**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorers gjord framställning.

Till Konungen.

Med anledning af Eders Kungl. Maj:ts nådiga remiss den 18 december 1906, enligt hvilken direktionen blifvit befalld inkomma med underdånigt utlåtande öfver den uti bifogad transsumt af Riksdagens nästlidet år församlade Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 framställda anmärkning, får direktionen i underdånighet meddela, att hädanefter den enligt kungl. kungörelsen den 23 maj 1884 och § 54 uti förnyade nådiga reglementet för flottans pensionskassa den 17 november 1899 afgifna berättelse och räkenskapssammandrag kommer att åtföljas af tryckt exemplar af flottans pensionskassas revisorers till kassans fullmäktige ställda revisionsberättelse angående kassans förvaltning och räkenskaper under näst föregående året. Ifrågasvarande revisionsberättelse har hittills ej innehållit uttalande om, huruvida säkerhetshandlingarna äro på ett betryggande sätt förvarade, men vill direktionen meddela blifvande revisorer önskvärdheten, att uttalande i sådant hänseende af revisorerne göres. Karlskrona den 4 januari 1907.

Underdånigst:

Direktionen öfver flottans pensionskassa:

C. A. HJULHAMMAR.

OTTO BECKMAN.

I. NEUENDORFF.

CARL PUKE.

V. LANNERSTIERNA.

Wilhelm Gynther.

Magnus Falck.

**Direktionens öfver handels-
flottans pensionsanstalt**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 innevarande december har Eders Kungl. Maj:t anbefallt direktionen öfver handelsflottans pensionsanstalt att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af en i Riksdagens Revisorerers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 gjord framställning i fråga om bestyrkande af de bland andra pensions- och understödsanstalter jämväl handelsflottans pensionsanstalt tillhöriga säkerhetshandlingars och värdepappers förefintlighet och förvarande på ett betryggande sätt.

Till åttlydnad häraf får direktionen härigenom i underdånighet meddela, dels att å samtliga handelsflottans pensionsanstalts säkerhets- och värdehandlingar specificerad uppgift, innefattande tillika af direktionen afgifvet intyg om förefintligheten af samma handlingar, för hvarje år bifogas pensionsanstaltens räkenskaper, innan de för granskning öfverlämnas till Eders Kungl. Maj:ts och Rikets kammarrätt, dels ock att alla anstaltens handlingar af nu ifrågasvarande slag inom i särskildt anordnadt kassahvalf uppställt brand- och dyrkfritt kassaskåp förvaras i ett med tre olika lås försedt järnskrin, samt att enhvar af direktionens tre ledamöter innehar nyckel till ett af dessa lås.

Stockholm den 21 december 1906.

Underdånigst:

J. CHRISTERSON.

O. E. NYLÉN.

NILS ERDMANN.

John Hallström.

**Direktionens för statens järn-
vägstrafiks pensionsinrättning**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Sedan Riksdagens Revisorer uti den 30 november 1906 afgifven berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders

tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 i fråga om de under tionde hufvudtiteln omförmälta pensionskassors och inrättningars räkenskaper framhållit vikten af, att Riksdagens Revisorer vid fullgörande af dem åliggande granskningsskyldighet erhöile kunskap om, att inrättningarnas säkerhetshandlingar och värdepapper förefunnes i behörigt skick samt vore på ett betryggande sätt förvarade samt uttalat önskvärldheten af, att bestämmelse meddelades, att till de räkenskapssammandrag, som skulle till Riksdagens Revisorer öfverlämnas, bifogades, i de fall där särskilda revisorer förekomme, den af dem afgifna berättelsen och i annat fall vederbörligt intyg till bestyrkande af ofvan angifna förhållande,

så har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 nästlidne december anbefallt direktionen att i anledning af berörda framställning afgifva underdånigt utlåtande.

Till åttlydnad häraf får direktionen med återställande af den remitterade handlingen i underdånighet förklara, att direktionen icke har något att erinra mot meddelandet af den utaf Riksdagens Revisorer föreslagna bestämmelsen, i hvad angår statens järnvägstrafiks pensionsinrättning och statens järnvägstrafiks änke- och pupillkassa.

Stockholm den 4 januari 1907.

Underdånigst:

På direktionens vägnar:

E. O. J. BJÖRKLUND.

L. H. Gyllenhaal.

**Direktionens öfver telegraf-
verkets pensionsinrättningar**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 innevarande december anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af hvad Riksdagens senast samlade Revisorer anført därom att, då det synts Revisorerne vara af vikt att vid fullgörande af dem åliggande granskningsskyldighet erhålla kunskap om att säkerhetshandlingar och värdepapper för de inrättningar, som åtnjuta statsanslag och

hvilkas räkenskaper öfverlämnas till granskning af Riksdagens Revisorer, förefinnas i behörigt skick samt äro på ett betryggande sätt förvarade, hade Revisorerne velat uttala önskvärdheten af sådan ändring i hithörande föreskrifter, att till de räkenskapssammandrag, som skola till Riksdagens Revisorer öfverlämnas, bifogas, i de fall där särskilda revisorer förekomma, den af dem afgifna berättelsen och i annat fall vederbörligt intyg till bestyrkande af ofvan angifna förhållanden,

får direktionen öfver telegrafverkets pensionsinrättning samt änke- och pupillkassa i underdånighet anförä, att från dess sida icke är något att erinra mot Statsrevisorernes berörda framställning, och skall direktionen från och med nästkommande år vid insändande af den i nådiga kungörelsen den 23 maj 1884 omförmälda berättelse om sin förvaltning bifoga den af pensionsanstalternas särskilda revisorer afgifna berättelse.

Stockholm den 31 december 1906.

Underdånigst:

Direktionen öfver telegrafverkets pensionsinrättning samt änke- och pupillkassa:

AXEL RYDIN.

PER JOHAN HERMAN LUTTEMAN.

ANDERS HEMMING.

H. PLEIJEL.

CARL EGNÉR.

A. G. Hultström.

**Direktionens öfver folkskole-
lärares pensionsinrättning**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

I nådig remiss den 7 december 1906 har direktionen öfver folkskolelärares pensionsinrättning anbefallts afgifva underdånigt utlåtande öfver en Riksdagens Revisorer enligt transsumt af protokoll för den 30 november 1906 gjord framställning afseende fullständigande i viss del af de räkenskapshandlingar, som jämlikt kungl. kungörelsen den 23 maj 1884 skola till Riksdagens Revisorer aflämnas; och får till åtlydnad häraf direktionen underdånigst anförä följande.

Med erinran hurusom jämlikt nyss anförda nådiga kungörelse det åligger verk och inrättningar, hvilka åtnjuta statsanslag och hvilkas räkenskaper öfverlämnas till granskning af Riksdagens Revisorer, att årligen till Eders Kungl. Maj:t insända berättelser om dem tillhörande förvaltning äfvensom att vid dessa berättelser foga i vederbörlig ordning upprättade räkenskapssammandrag, anförda Revisorerne, att de vid granskning af reglementen och stadgar för uppräknade, under tionde hufvudtiteln hörande pensionskassor och inrättningar, däribland elementarlärarnes änke- och pupillkassa, folkskolelärarnes pensionsinrättning, folkskolelärarnes änke- och pupillkassa och småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt funnit att — med angifna undantag och bland dessa folkskolelärarnes pensionsinrättning och småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt — samtliga öfriga inrättningars räkenskaper skola undergå granskning af särskildt utsedde revisorer, hvilka därom skola afgifva berättelse — en åtgärd som folkskolelärarnes änke- och pupillkassa vidkommande dock försigår endast hvart tredje år —; och hade, då det synts Revisorerne vara af vikt att de vid fullgörande af dem åliggande granskningsskyldighet erhålla kunskap om att ifrågavarande inrättningars säkerhetshandlingar och värdepapper förefinnas i behörigt skick samt äro på ett betryggande sätt förvarade, Revisorerne velat uttala önskvärdheten af sådan ändring i hithörande föreskrifter, att till de räkenskapssammandrag, som skola till Riksdagens Revisorer öfverlämnas, bifogas, i de fall där särskilda revisorer förekomma, den af dem afgifna berättelsen och i annat fall vederbörligt intyg till bestyrkande af ofvan angifna förhållanden.

Såsom i det anförda beröres, äro beträffande elementarlärarnes änke- och pupillkassa och folkskolelärarnes änke- och pupillkassa föreskrifter meddelade om särskilda revisioner, såmedelst *dels* att — enligt hvad närmare bestämmes i § 39 af nådiga reglementet för elementarlärarnes änke- och pupillkassa den 11 oktober 1878 — revision skall hållas hvart tredje år under högst två veckor, räknade från och med första måndagen i augusti månad af fem samt under hvart och ett af de öfriga åren under högst en vecka från samma tid af två revisorer, om hvilkas nämnande eller väljande närmare bestämmelser i den anförda § innehållas, och hafva revisorerne vid den större, hvart tredje år förekommande revisionen att afgifva underdånig berättelse till Eders Kungl. Maj:t, medan för de öfriga åren revisionsberättelsen afgifves till chefen för ecklesiastikdepartementet, och *dels* vidare att — enligt § 36 i nådiga reglementet för folkskolelärarnes änke- och pupillkassa den 15 oktober 1875 — revision i denna kassa skall hållas hvart tredje år af därtill förordnade tre revisorer, hvilka härstädes sammanträda likaledes den första måndagen i augusti månad det år revisionen skall ske, åliggande det dem att efter slutad förrättning,

hvilken icke må upptaga längre tid än tre veckor, till Eders Kungl. Maj:t afgifva underdånig berättelse.

Att några liknande föreskrifter icke meddelats i afseende å folkskolelärares pensionsinrättning och småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalt är äfvenså af Riksdagens Revisorer anmärkt; och må härtill framhållas, att som direktionen öfver folkskolelärares pensionsinrättning icke omhänderhar småskolelärares m. fl. ålderdomsunderstödsanstalts penningemedel utan dessa förvaltas af statskontoret, från hvilket direktionen i mån af behof äger att rekvirera hvad som erfordras till understödens och förvaltningskostnadernas bestridande, torde det icke ankomma på direktionen att yttra sig om de åtgärder som kunna ifrågakomma för att i afseende å denna anstalt de anordningar må träffas, hvarom Riksdagens Revisorer gjort framställning.

Genom Eders Kungl. Maj:ts nådiga bref den 31 december 1891 är emellertid föreskrifvet att samtidig årlig inventering bör äga rum af de värde- och säkerhetshandlingar som tillhöra ej mindre folkskolelärares pensionsinrättning och folkskolelärares änke- och pupillkassa än äfven elementarlärares änke- och pupillkassa, i hvilket afseende det åligger direktionen att före utgången af juni månad hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om föreskrift när och huru sådan inventering skall för hvarje gång verkställas. Härmed har hittills, allt sedan denna nådiga föreskrift gafs, så förfarits, att två utaf Eders Kungl. Maj:t därtill utsedde personer förordnats att utföra denna förrättning under augusti månad samtidigt därmed att elementarlärares änke- och pupillkassas och folkskolelärares änke- och pupillkassas värde- och säkerhetshandlingar inventerats af dessa kassors revisorer; och har således, då revision i folkskolelärares änke- och pupillkassa endast hvar tredje år förekommer, denna förrättning kommit att två år å rad afse såväl folkskolelärares pensionsinrättning som folkskolelärares änke- och pupillkassa men det tredje året folkskolelärares pensionsinrättning ensamt.

Då nu Riksdagens Revisorer önska att, där särskilda revisioner icke förekomma, erhålla vederbörliga intyg att pensionskassornas säkerhetshandlingar och värdepapper förefinnas i behörigt skick samt äro på ett betryggande sätt förvarade, och ju sådana intyg själfallet böra lämnas af personer utom direktionen, synes en sådan anordning lättast kunna ernås därmed, att den berättelse, som på grund af nyss anförda nådiga bref de särskildt förordnade inventeringsförrättarne skola till Eders Kungl. Maj:t afgifva, sedermera till Riksdagens Revisorer öfverlämnas.

Som emellertid de berättelser och räkenskapssammandrag, hvilka enligt ofvan anförda nådiga brefvet den 23 maj 1884 för granskning af Riksdagens Revisorer afgifvas, skola insändas till finansdepartementet senast före juli månads utgång, men de revisioner och inventeringsförrättningar, om hvilka redogörelse

här lämnats, hållas först under augusti månad, torde, beträffande de pensionsanstalter som här äro i fråga, hvad Riksdagens Revisorer med sin framställning åsyfta icke kunna ernås på annat sätt, än att nådig föreskrift lämnas att berättelserna öfver revisionerna och inventeringsförrättningarna skola, snarast efter det de till ecklesiastikdepartementet inkommit, till Riksdagens Revisorer öfverlämnas.

Härvid föranledes direktionen dock att erinra, att då i revisionsberättelserna öfver treårsrevisionerna i elementarlärarnes änke- och pupillkassa äfvensom i revisionsberättelserna för folkskolelärarnes änke- och pupillkassa nästan alltid innehållas framställningar, som föranleda att berättelserna remitteras till direktionens yttrande och det skulle blifva för ärendenas fortkomst hinderligt om sådan åtgärd icke kunde omedelbarligen företagas, det kanske vore lämpligast om endast utdrag ur de nu nämnda revisionsberättelserna, i hvad desamma anginge säkerhetshandlingarnes inventering och förvaring, tillställdes Riksdagens Revisorer.

Det må äfvenså bemärkas att direktionen öfver folkskolelärarnes pensionsinrättning numera har under förvaltning jämväl döfstumlärnarnes pensionsanstalt, hvilken anstalts räkenskaper icke heller äro underkastade särskild revision, men beträffande hvilkens blifvande värde- och säkerhetshandlingar enligt nådigt bref den 24 november 1905 inventering skall förrättas i enahanda ordning, som genom ofvanberörda nådiga bref den 31 december 1891 är bestämdt.

Direktionen dristar slutligen underdånigst erinra, att enligt kungl. förordningen den 15 december 1905 rörande inventering hos redogörare för verk eller inrättning, hvars räkenskap skall för granskning till kammarrätten öfverlämnas, vid samteliga häröfvan omförmälda pensionsanstalters räkenskaper skola, när de till kammarrätten ingå, finnas fogade inventeringsinstrument äfvensom förteckning öfver värde- och säkerhetshandlingar, upprättade på sätt denna nådiga kungörelse närmare innehåller.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

GUST. TAMM.

SIXTEN VON FRIESEN.

C. G. SYLVAN.

Gustaf Gavelius.

**Direktionens för prästerskapets
änke- och pupillkassa**

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Uti Riksdagens Revisorerers år 1906 afgifna berättelse uttalas önskvärdenheten af en bestämmelse, enligt hvilken till de räkenskapssammandrag, hvilka jämlikt kungl. kungörelsen den 23 maj 1884 skola från vissa verk och inrättningar till Eders Kungl. Maj:t insändas för att användas vid räkenskapernas granskning af Riksdagens Revisorer, måtte bifogas den af inrättningens revisorer afgifna berättelse; och har Eders Kungl. Maj:t enligt nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt direktionen för prästerskapets änke- och pupillkassa att i anledning af hvad Riksdagens Revisorer sålunda anfört inkomma med underdånigt utlåtande.

Mot den af Riksdagens Revisorer föreslagna bestämmelsen har direktionen för sin del så mycket mindre att erinra, som direktionen hvarje år vid det räkenskapssammandrag, hvilket på grund af ofvan berörda kungörelse till Eders Kungl. Maj:t aflämnats, fogat den af kassans revisorer i augusti samma år afgifna, till trycket befordrade berättelse angående granskning af kassans räkenskaper och förvaltning under det näst förflutna ecklesiastikåret, hvilket tillika är kassans räkenskapsår.

De remitterade handlingarna återsändas.

Stockholm den 16 januari 1907.

Underdånigst:

På direktionens vägnar:

AXEL LANDQUIST.

Johan Wretman.

Direktionens öfver folkskole- lärnarnes pensionsinrättning

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

I nådig remiss den 7 december 1906 har direktionen öfver folkskolelärnarnes pensionsinrättning, såsom jämväl vårdande lasarettsläkarnes pensionskassa, anbefallts afgifva underdånigt utlåtande öfver en af Riksdagens Revisorer enligt transsumt af protokoll för den 30 november 1906 gjord framställning afseende fullständigande i viss del af de räkenskapshandlingar, som jämlikt kungl. kungörelsen den 23 maj 1884 skola till Riksdagens Revisorer aflämnas; och får till åttlydnad häraf direktionen underdånigst anföra följande.

Med erinran hurusom jämlikt nyss anförda nådiga kungörelse det åligger verk och inrättningar, hvilka åtnjuta statsanslag och hvilkas räkenskaper öfverlämnas till granskning af Riksdagens Revisorer, att årligen till Eders Kungl. Maj:t insända berättelser om dem tillhörande förvaltning äfvensom att vid dessa berättelser foga i vederbörlig ordning upprättade räkenskaps-sammandrag, anföra Revisorerne att de, vid granskning af reglementen och stadgar för vissa uppräknade, under tionde hufvudtiteln hörande pensionskassor och däribland lasarettsläkarnes pensionskassa, funnit att, med angifna undantag, samtliga öfriga inrättningars räkenskaper skola undergå granskning af särskildt utsedde revisorer, hvilka därom skola afgifva berättelse, en åtgärd som lasarettsläkarnes pensionskassa vidkommande dock försiggår endast hvar tredje år; och hade, då det synts Revisorerne vara af vikt att de vid fullgörande af dem åliggande granskningsskyldighet erhålla kunskap om att ifrågavarande inrättningars säkerhetshandlingar och värdepapper förefinnas i behörigt skick samt äro på ett betryggande sätt förvarade, Revisorerne velat uttala önskvärldheten af sådan ändring i hithörande föreskrifter, att till de räkenskaps-sammandrag, som skola till Riksdagens Revisorer öfverlämnas, bifogas, i de fall där särskilde revisorer förekomma, den af dem afgifna berättelsen och i annat fall vederbörligt intyg till bestyrkande af ofvan angifna förhållanden.

Såsom anmärkts hör lasarettsläkarnes pensionskassa till de pensionsanstalter, beträffande hvilkas förvaltning och räkenskap särskild revision försiggår, och är i § 33 af nådiga reglementet för anstalten den 13 november 1903 härom närmare föreskrifvet, att revisionen skall hvar tredje år förättas af tre utaf Eders Kungl. Maj:t förordnade revisorer, hvilka sammanträda härstädes första måndagen i juli månad det år revisionen skall ske, och åligger

det revisorerne att efter slutad förrättning, som icke må upptaga längre tid än sex dagar, till Eders Kungl. Maj:t afgifva underdånig berättelse.

Vid afgifvande denna dag af underdånigt utlåtande i liknande afseenden för öfriga under direktionens vård stående pensionsanstalter — hvilket utlåtande direktionen återopar i hvad detsamma hänför sig till förhållanden, som äro för lasarettsläkarnes pensionskassa och de öfriga pensionsanstalterna gemensamma — har framhållits att genom nådigt bref den 31 december 1891 föreskrifvits att samtidig årlig inventering bör äga rum af de värde- och säkerhetshandlingar som tillhöra ej mindre folkskolelärnarnes pensionsinrättning och folkskolelärnarnes änke- och pupillkassa än äfven elementarlärarnes änke- och pupillkassa, i hvilket afseende det åligger direktionen att före utgången af juni månad hos Eders Kungl. Maj:t anhålla om föreskrift när och huru sådan inventering skall för hvarje gång verkställas; och har enligt nådigt bref den 22 december 1905 denna föreskrift utsträckts att gälla äfven för lasarettsläkarnes pensionskassa. Med verkställande af denna inventering har hittills så förfarits, att två utaf Eders Kungl. Maj:t därtill utsedde personer förordnats utföra förrättningen under augusti månad samtidigt därmed att folkskolelärnarnes änke- och pupillkassas och elementarlärarnes änke- och pupillkassas värde- och säkerhetshandlingar inventerats af dessa kassors revisorer. I lasarettsläkarnes pensionskassa har sådan inventering hittills hållits endast vid ett tillfälle nämligen under augusti 1906. Antagligen kommer väl framdeles förrättningen att också vid samma tid på året försiggå — äfven de år då särskild revision i pensionskassan hålles — eftersom denna revision är satt till annan månad än motsvarande förrättning i de andra här förvaltade och särskild revision underkastade pensionskassorna.

De år, hvarunder revision i lasarettsläkarnes pensionskassa hålles, bör hinder icke möta att, när enligt föreskrift redogörelsen för pensionskassans förvaltning och räkenskapssammandraget före juli månads utgång till finansdepartementet insändas för att Riksdagens Revisorer tillhandahållas, därvid foga revisionsberättelsen, då ju denna kan påräknas finnas tillgänglig vid den tid då nyss anförda handlingar skola expedieras.

Beträffande åter de två på hvarandra följande år, hvarunder revision i lasarettsläkarnes pensionskassa ej förekommer, men hvarunder Riksdagens Revisorer önska erhålla vederbörligt intyg om att värde- och säkerhetshandlingarne förefinnas i behörigt skick samt äro på ett betryggande sätt förvarade — intyg som själfallet böra lämnas af personer utom direktionen — får man väl för ernående af hvad Riksdagens Revisorer begära, äfven i afseende å lasarettsläkarnes pensionskassa förfara så som direktionen dristat föreslå beträffande de öfriga här förvaltade pensionskassorna, att instrument öfver den i enlighet med föreskrifterna i kungl. brefvet den 31 december 1891

verkställda inventeringen, hvilken såsom ofvan anmärkts enligt särskild nådig föreskrift skall gälla äfven för lasarettsläkarnes pensionskassa, får, snarast det-samma blir tillgängligt, till Riksdagens Revisorer öfverlämnas.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

GUST. TAMM.

SIXTEN VON FRIESEN.

C. G. SYLVAN.

Gustaf Gavelius.

Riksförsäkringsanstaltens

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t, med anledning af hvad i Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande de under tionde hufvudtiteln omförmälda pensionskassors och inrättningars räkenskaper, anbefallt riksförsäkringsanstalten att i anledning af berörda framställning, hvad beträffar barnmorskornas pensionsanstalt, afgifva underdånigt utlåtande.

På grund häraf har riksförsäkringsanstalten — som det åligger att förvalta nämnda pensionsanstalt, dock med den inskränkning, att det tillkommer postsparbanken att mottaga insättningar och utbetala pensioner samt styrelsen för postsparbanken att förvalta pensionsanstaltens medel — meddelat sig med postsparbanken i ärendet; och torde riksförsäkringsanstalten såsom svar i anledning af den nådiga remissen få åberopa innehållet i bilagda, af chefen för postsparbanksbyrån till riksförsäkringsanstalten öfverlämnade promemoria.

Remissakten återställes härmed.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

J. MAY.

O. F. ENBOM.
föredragande.

KARL DICKMAN.

F. v. KRUSENSTJERNA.

Chefens för postsparbanksbyrån

utlåtande angående en af Riksdagens
Revisorer gjord framställning.

P. M.

I anledning af hvad uti den af Riksdagens senast församlade Revisorer afgifna berättelse förekommit rörande barnmorskornas pensionsanstalt får under-
tecknad anförä:

Jämlikt § 32 af nådiga reglementet för barnmorskornas pensionsanstalt den 31 december 1904, tillkommer det postsparbanken att emottaga insättningar och utbetala pensioner samt styrelsen för postsparbanken att förvalta pensionsanstaltens medel.

§§ 11 och 12 af nämnda reglemente innehålla bestämmelser rörande pensionsanstaltens insättningsfond. Denna fond utgöres af de under löpande året å postsparbankskontor gjorda insättningar med därå upplupna räntor, utgående efter samma räntefot som tillkommer delägare i postsparbanken och beräknade från och med månaden näst efter den då insättningarna ägt rum.

De belopp, som insättas i pensionsanstalten, betraktas följaktligen under det år insättningarna verkställas såsom vanliga insättningar i postsparbanken. Först vid insättningsårets utgång öfverflyttas insättningsfonden till besparingsfonden. Då beloppet af insatser under löpande året ej kan blifva till siffran exakt känt förrän efter årets utgång, då samtliga räkenskaper för året afgifvits, äro följaktligen vid insättningsårets slut insättningsfondens samtliga medel placerade i postsparbanken, för att efter årets utgång fruktburgöras på sätt och i den ordning, som är bestämd i fråga om fruktburgörande af postsparbankens och riksförsäkringsanstaltens medel.

Barnmorskornas pensionsanstalt började sin verksamhet med 1905 års ingång. Under nämnda år insattes i årsafgifter, frivilliga insatser och bidrag från kommuner tillhopa

.....	kronor 9,851: —
Den upplupna räntan därå utgjorde	„ 140: 90
Om från summan	kronor 9,991: 90
afdrages återbetalad insats m. m. till en delägare	„ 12: 65
så utgör skillnaden	kronor 9,979: 25

beloppet af pensionsanstaltens fonder vid 1905 års utgång, hvilket belopp, som, på grund af hvad ofvan antydts, då ej kunnat placeras i värdepapper, vid årets utgång innestod i postsparbanken.

Under år 1906 har nämnda belopp tillika med pensionsanstalten tillkommande statsbidrag för år 1905 placerats i allmänna hypoteksbankens obligationer, hvilka deponerats i öppet förvar i riksbanken. Såsom hittills ägt

rum för styrkande af befintligheten af postsparbankens och riksförsäkringsanstaltens värdehandlingar, kommer att vid postsparbankens räkenskaper för år 1906 och framgent fogas intyg från riksbanken jämväl därom att där finnas förvarade de barnmorskornas pensionsanstalt tillhörande säkerhetshandlingar och värdepapper, som, jämlikt räkenskaperna, skola förefinnas.

Stockholm den 12 januari 1907.

G. F. Sandberg.

Registratorns i Justitiedepartementet

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorerers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till justitiedepartementet.

Med anledning af hvad Riksdagens Revisorer i deras den 30 november 1906 afgifna berättelse förmält därom att de vid granskning af departementens räkenskaper för år 1905 funnit, att särskilda utgifter förekommit för vissa bestyr, hvilka skäligen bort af departementens vaktmästare bestridas utan ersättning, får jag, i egenskap af redogörare för justitiedepartementets utgifter, härmed värdsammast anföra följande:

eldning af departementets lokaler, såsom ingående i städningen, verkställes utan särskild ersättning;

hembärande af handlingar ombestyres i regel af vaktbetjäningen, likaledes utan särskild ersättning; i de fall, då stadsbud måhända anlitas för sådant ändamål eller för afhämtande å posten af ankomna försändelser, har detta berott därpå, att antingen departementets egna vaktmästare varit utsända i andra ärenden eller ock att det som skolat afhämtas befunnits utgöra så stor börda, att två personer måst anlitas för försändelsens hemförskaffande, därvid ett stadsbud tillkallats för att ej departementet under tiden skolat vara i saknad af vaktmästares biträde, därest sådant, såsom ofta är förhållandet, hastigt påkallas. Ifrågavarande utgifter torde sammanlagdt endast utgöra ett obetydligt belopp.

Någon annan utgift af beskaffenhet att kunna afses i Revisorerernes anmärkningar hafva icke förekommit.

Utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktbetjänings åligganden synes ej vara behöfligt.

Stockholm den 19 januari 1907.

Otto Rooth.

Nedre justitierevisionens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisors framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I anledning af nådiga remissen den 18 i denna månad får nedre justitie-
revisionen härmed i underdånighet afgifva följande utlåtande.

Af de expensmedel, som handhafvas af nedre revisionens registrator, har
icke i något fall särskild ersättning brukat utbetalas för arbete, hvars ut-
förande skäligen bort åligga den hos högsta domstolen anställda vaktbetjäning.

Beträffande de hos nedre revisionen anställda vaktmästare, så hafva
desse icke brukat verkställa den en gång hvarje år återkommande öfverflytt-
ningen till riksarkivet af akter i mål, afgjorda af högsta domstolen, högsta
domstolens protokoll med flera handlingar, hvarjämte vid afhämtandet af tyngre
försändelser till nedre revisionen någon gång anlitats utom verket stående
personer. För berörda arbete har hvarje år utbetalats tillhopa omkring tio
kronor. I öfrigt har icke någon särskild kostnad förekommit för göromål,
som skulle kunna anses hafva utan ersättning bort utföras af nedre revisionens
vaktmästare.

Att utfärda några allmänt gällande bestämmelser angående vaktmästares
tjänsteåligganden anser nedre revisionen vara hvarken behöfligt eller lämpligt.

Stockholm den 29 december 1906.

RUTGER ÅBERG. JACOB LINDERS. P. M. AF UGGLAS.

TOR AHLSTROM. OSCAR NYMAN. IVAR ÖHMAN. EMIL SCHARTAU.

AXEL ÖSTERLÖF. JOHN ZETTERSTEDT. ERIK GYLLENBÅGA.

O. H. ARSELL. CARL CHRISTIANSSON. H. A. HAMILTON.

Nils Elliot.

Justitiekanslersämbetets

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes älligganden.

Till Konungen.

Med nådig remiss den 18 nästlidne december har Eders Kungl. Maj:t för underdånigt utlåtandes afgifvande till justitiekanslersämbetet öfverlämnat transsumt af Riksdagens Revisorers den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, hvaraf inhämtas, att Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas. Sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga, med flera dylika bestyr; och hafva Revisorerne, då man i saknad af någon allmänt gällande föreskrift förfore på olika sätt inom de olika verken, ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteälligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Med anledning af den nådiga remissen har justitiekanslersämbetet infordrat yttrande från redogöraren hos ämbetet, registratorn J. O. Th. von Engeström, hvilket yttrande härmed öfverlämnas, och får justitiekanslersämbetet för egen del i underdånighet anförä, att, såsom af detta yttrande framgår, hos ämbetet icke utbetalts ersättning för sådana bestyr, som de af Statsrevisorerna uppräknade, men att med hänsyn till hvad Statsrevisorerna anført, justitiekanslersämbetet finner det önskvärdt, att bestämmelser utfärdas hvarigenom vaktmästarnes tjänsteälligganden regleras. Den remitterade handlingen återställes härjämte.

Stockholm den 12 januari 1907.

Underdånigst:

EMIL SJÖBERG.

Gustaf Björklund.

Bilagä.

Härmed får undertecknad i egenskap af redogörare hos justitiekanslersämbetet meddela, att, i likhet med hvad lär vara brukligt i de flesta öfriga

verk, här af expensmedel utbetalts ersättning för städning, som utgått med 15 kronor för månad, vidare för höst- och vårrengöring med cirka 17 kronor 50 öre för hvarje samt för isättning af innanfönster med 6 kronor; hvartill slutligen kommer ersättning för handdukstvätt, tvål och sand med cirka 7 kronor 50 öre för år.

Stockholm, justitiekanslersexpeditionen den 29 december 1906.

J. O. Th. von Engeström.

Registrator.

Svea hofrätts

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Riksdagens Revisorer hafva i sin berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 anfört, hurusom Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift man i anmärkta afseende förföre på olika sätt inom de olika verken, samt att Revisorerne därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarna.

Genom remiss den 18 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt hofrätten att i anledning af hvad Revisorerne sålunda anfört inkomma med underdånigt utlåtande.

De skyldigheter, som åligga den vid hofrätten anställde vaktmästaren och hofrättsposterna, finnas bestämda i en af hofrätten för dem utfärdad instruktion.

Enligt instruktionen hafva hofrättsposterna åliggande, bland annat, att turvis under vaktgöring hålla tillsyn öfver eldningen i hofrättens ämbetslokal. Finner emellertid hofrätten nödigt eller lämpligt att åt vaktgörande uppdraga utförande af nämnda eldning, är han skyldig verkställa densamma mot ersättning, som hofrätten äger bestämma.

För hembärande af handlingar och böcker till hofrättens ämbets- och tjänstemän utgår ej särskild godtgörelse.

Vidkommande frågan om lämpligheten af allmänna bestämmelser af den art, som Revisorerna ifrågasatt, får hofrätten erinra, hurusom ej sällan förefinnas afsevärda olikheter mellan förhållandena i olika ämbetsverk. Sålunda ställer sig tydligen i fråga om verkställandet af eldning förhållandet ganska olika å ena sidan i ett verk som hofrätten, hvars ämbetslokal omfattar trettio-tre rum, fördelade i tre våningar, med tillhopa trettiosex eldstäder och i hvilken icke finnes bostad för vaktmästare, och å andra sidan i ett verk, hvars lokal utgöres af ett ringa antal rum, och som har vaktmästarbostad i samband med ämbetslokalen. Där åter så kallad centraluppvärmning införts, såsom redan undantagsvis skett och efter hand torde komma att ske i allt flere fall, måste naturligtvis frågan om uppvärmningens besörjande ordnas på särskildt sätt.

På grund af nu anmärkta och jämväl i andra afseenden mellan olika verk förefintliga skiljaktigheter af betydelse vid bestämmande af vaktmästarnas åligganden synes det hofrätten skola möta betydande svårighet att genom allmänna bestämmelser på ett tillfredsställande sätt ordna de angelägenheter af ekonomisk natur, om hvilka här är fråga.

Stockholm den 28 december 1906.

Underdånigst:

J. E. ELLIOT.

DAVID von HEIJNE.

TH. BORELL.

H. WILH. WIDÉN.

KARL STENSTRÖM.

Axel Durling.

Göta hofrätts

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorerers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Sedan Riksdagens Revisorer i sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 bland annat anmärkt, att de vid

granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att utgifter sålunda förekommit för eldning, för hembärande af handlingar och böcker samt för hissning och skötsel af flagga med flere dylika bestyr äfvensom att man, i saknad af någon allmänt gällande föreskrift, i nämnda afseende förfore på olika sätt inom de olika verken, samt på grund af dessa anmärkta förhållanden ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 18 december 1906 anbefallt hofrätten att i anledning af hvad Riksdagens Revisorer anført inkomma med underdånigt utlåtande.

Till åttlydnad häraf får hofrätten i underdånighet anföra följande.

Under en följd af år har utaf hofrättens expensmedel utanordnats ett belopp, hvilket belopp vaktbetjäningen ägt uppbära mot skyldighet att föranstalta om utförandet af vissa renhållningsarbeten med mera. Enligt hofrättens beslut den 9 mars 1900 uppgår detta belopp numera till trehundra sextiofem kronor om året och utgör ersättning för skurning tolf gånger årligen och daglig städning af hofrättshusets rum och förstugor, rummens i arkivbyggnaden skurning en gång om året och städning, när behovet så påkallar, sågning, klyfning och uppskaffande af ved till nödig eldning, yttre trappors renhållning, jämväl hvad beträffar deras sandning samt bortförande af snö och is, öppenhållande vintertiden af väg till arkivbyggnaden samt klosetternas i hofrättshuset erforderliga ans. Samtliga dessa arbeten har hofrätten ansett icke vara af den beskaffenhet, att de kunna hänföras till vaktbetjäningens tjänsteåligganden. Anledningen emellertid till, att vaktbetjäningen fått föranstalta om dessa arbetens fullgörande, har varit den, att hofrätten velat göra densamma ansvarig för att de blifva ordentligen utförda samt dymedelst åstadkomma nödig kontroll. För några andra dylika arbeten än de nyss uppräknade har särskild ersättning icke utbetalats.

Beträffande det af Revisorerne framställda förslaget, att allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln skulle tillkomma vaktbetjäningen, håller hofrätten före, att utfärdandet af sådana bestämmelser hvarken är af behovet påkalladt eller öfver hufvud taget lämpligt. Det torde väl vara blott i undantagsfall, som någon svårighet kan uppstå att afgöra, huruvida ett förefallande göromål är att hänföra till vaktbetjäningens tjänsteåligganden eller ej. Och några större olägenheter eller kostnader kunna väl knappast anses uppkomma därigenom, att en olika praxis inom de af Revisorerne angifna ämbetsverken är rådande i dylika undantagsfall. Att emellertid låta enahanda bestämmelser gälla för vaktbetjäningen i samtliga dessa ämbetsverk torde vara olämpligt. Ett och samma göromål

kan nämligen vara olika betungande beroende på den plats, där ämbetsverket är förlagdt. Så till exempel torde man icke, åtminstone så länge de nuvarande ytterst ogynnsamma löneförhållanden kvarstå oförändrade, kunna ålägga vaktbetjäningen vid ämbetsverken i Stockholm att utan ersättning verkställa hembärning af papper och böcker med mera, då däremot intet hinder möter för den här anställda vaktbetjäningen att utan dylik ersättning fullgöra sådant arbete. Härtill kommer, att man vid utfärdandet af sådana bestämmelser, som blifvit ifrågasatta, knappast är i stånd att angifva allt, hvad som hör till vaktbetjäningens tjänsteåligganden, hvilket naturligtvis mången gång kan vålla olägenhet.

Hofrätten får därför i underdånighet hemställa, att Eders Kungl. Maj:t måtte finna den gjorda framställningen icke föranleda någon vidare åtgärd.

De remitterade handlingarna vidfogas.

Jönköping den 8 januari 1907.

Underdånigst:

K. SUNDSTEDT.

HENRIK WREDE.

HUGO ZETTERBERG.

CLAES EDSBERG.

H. HJERTÉN.

M. Fagerberg.

Hofrättens öfver Skåne och Blekinge

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Sedan Riksdagens Revisorer i afgifven berättelse den 30 november 1906 förmält, att de vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, att sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker samt för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, att i

saknad af någon allmänt gällande föreskrift man i detta afseende förföre på olika sätt inom de olika verken, *samt att* Revisorerna därför ville ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästare;

har Eders Kungl. Maj:t i nådig remiss den 18 sistlidne december anbefallt hofrätten att, i anledning af hvad Revisorerna sålunda anført, afgifva underdånigt utlåtande.

På anmodan har hofrättens advokatfiskal, som på grund af särskilda hofrättens beslut är förvaltare af hofrättens expensmedel och har närmaste öfverinseendet öfver vaktbetjäningen vid hofrätten, inkommit med bilagda utredning; och får hofrätten i underdånighet såsom eget utlåtande åberopa hvad af advokatfiskalen i ärendet anförts.

Kristianstad den 17 januari 1907.

Underdånigst:

J. A. LUNDAHL.

G. BRUZELIUS.

F. KALLENBERG.

S. BRUZELIUS.

TORE LJUNGMAN.

H. Espersson.

Bilaga.

Till Kungl. Maj:ts och Rikets hofrätt öfver Skåne och Blekinge.

Sedan Riksdagens Revisorer uti den 30 sistlidne november afgifven berättelse förmält sig hafva vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper för 1905 funnit, att särskilda utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr förekommit, ehuru sådana göromål skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; i anledning hvaraf, och då i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i ifrågavarande afseende förfarits på olika sätt inom de olika verken, Revisorerna ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarna;

så ock efter det framställningen remitterats till kungl. hofrätten för underdånigt utlåtande,

och remisshandlingarna från hofrätten öfverlämnats till mig för afgifvande af yttrande,

får jag vördsamt anföra följande.

All eldning i hofrättens lokaler verkställes utan särskild ersättning af vaktbetjäningen med undantag af eldningen af värmeledningen i arkiven, hvilken ombesörjes af annan person. Sistnämnda eldning sker medelst stenkol under ångpanna och kan på grund af det sotande materialet ej lämpligen utföras af vaktbetjäningen, som har att handskas med post, expeditioner och andra handlingar.

Hembärande af handlingar och böcker ombestyles af vaktbetjäningen utan särskild ersättning.

I hofrättens räkenskaper för 1905 förekomma utgifter till stadsbud å 1 krona för uppforsling till hofrätten af 20 ris papper, å 25 öre för uppforsling af statskalendrar, å 35 öre för uppforsling af riksdagstryck samt å 25 öre för uppforsling af från antikvariat inköpta böcker. Beträffande papperet, så var detta så tungt att kärra vid forslingen från järnvägsstationen fick användas, och af sådan anledning anlätades stadsbud. Hvad angår utgifterna för de andra försändelserna, som likaledes ankommo på järnväg, så föranleddes dessa utgifter af en här i samhället liksom på andra orter rådande praxis, att stadsbud utan föregående anmodan infinna sig med järnvägsnotis och gods på en gång.

Ehuru sistnämnda utgifter varit obetydliga, skall jag i egenskap af redogörare emellertid tillse, att likartade utgifter ej framdeles ifrågakomma.

Några andra utgifter af beskaffenhet att kunna innefattas i Revisorernes anmärkning hafva ej förekommit.

Såsom af räkenskaperna inhämtas åtnjuter hofrättens vaktbetjäning utöfver sin ordinarie aflöning ingen som helst inkomst från hofrätten.

Jag bifogar ett exemplar af den för vaktbetjäningen gällande instruktion, däri betjäningens åligganden äro i detalj angifna. Af instruktionen och hvad ofvan anförts torde framgå, att utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktbetjänings tjänsteåligganden är för kungl. hofrättens vidkommande obehöfligt.

Remisshandlingarna bifogas.

Kristianstad den 16 januari 1907.

H. Aspegren.

Krigshofrättens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorerers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Riksdagens Revisorer hafva i sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 anført, att Revisorerne vid granskningen af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att sålunda utgifter förekomme för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift man i detta afseende förfore på olika sätt inom de olika verken samt att Revisorerne därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästare.

Genom nådig remiss den 18 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt krigshofrätten att i anledning af hvad Riksdagens Revisorer sålunda anført inkomma med underdånigt utlåtande.

Till åtlydnad häraf får krigshofrätten anföra följande.

Hos krigshofrätten finnes endast en vaktmästare anställd. Denne, som åtnjuter en fast lön af sexhundra kronor samt fri bostad, utför alla göromål af natur att böra af ämbetsverkets vaktmästare ombesörjas. Särskilda utgifter för hembärande af handlingar och böcker eller för hissning och skötsel af flagga förekomma icke. Ej heller utgår särskild kostnad för annan eldning än den, som äger rum i sammanhang med ämbetslokalens städning, hvilken verkställles af annan person än vaktmästaren.

Vid fråga om ändamålsenligheten af allmänna bestämmelser angående vaktmästares tjänsteåligganden anser sig krigshofrätten böra fästa uppmärksamheten vid de betydande olikheter, som i afseende å dessa åligganden måste förefinnas mellan olika ämbetsverk, ej minst med hänsyn till olika anordningar för de särskilda lokalernas uppvärmning. Särskildt framträder detta förhållande vid en jämförelse mellan å ena sidan ett mindre ämbetsverk, där endast en vaktmästare finnes att tillgå, samt å andra sidan större ämbetsverk, där de åligganden, som böra tillkomma vaktmästare, äro fördelade på ett ofta ganska stort antal vaktmästare.

I betraktande af dessa olikheter synes det krigshofrätten skola stöta på ganska väsentliga svårigheter att genom allmänna bestämmelser ordna hörande angelägenheter.

Stockholm den 12 januari 1907.

Underdånigst:

HEMMING GADD.

GUST. BERENCREUTZ.

O. LJUNGQUIST.

L. FALKMAN.

C. ROSENBLAD.

C. J. Ulrich.

Fångvårdsstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfärdan-
de af allmänna bestämmelser angä-
ende vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I afgifven berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer anmärkt, bland annat, hurusom Revisorerna vid granskningen af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, såsom för eldning, för hembärande af handlingar och böcker m. m., samt velat ifrågasätta huruvida icke, då i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i berörda afseende förfores på olika sätt inom de olika verken, allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 18 nästlidne december infordrat fångvårdsstyrelsens underdåniga utlåtande öfver hvad Revisorerna sålunda anfört, får styrelsen i ärendet lämna nedanstående upplysningar och yttrande.

Hos fångvårdsstyrelsen äro enligt ämbetsverkets stat anställda två ordinarie vaktmästare, den ene under benämningen förste vaktmästare med aflöning af 1,100 kronor för år i ett för allt, den andre med 800 kronor för år jämte ålderstillägg af 100 kronor efter fem år. Dessutom måste för uppvakningen i ämbetsverket, hvilket är inrymdt i två våningar, anlitas biträdande extra vaktmästare, som aflönas af det i styrelsens stat uppförda anslag till arfvoden

och flitpenningar till extra biträden m. m. Arfvodet till extra vaktmästare utgår för närvarande med högst en krona 50 öre för dag.

Åt förste vaktmästaren är öfverlåtet att förvara och expediera blanketter m. m., som från styrelsen utsändas till fängvårdsanstalterna, samt att hafva hufvudansvaret för vaktmästaregöromålen, men några bestämmelser för reglerande af vaktmästarnes tjänstgöring finnas ej i instruktion meddelade.

Då det för tillsynen af ämbetslokalen är nödvändigt att hafva någon af vaktmästarne där boende, har åt en af dem, för närvarande förste vaktmästaren, på kronans bekostnad upplåtits bostadsrum i sammanhang med ämbetslokalen, med skyldighet för innehafvaren att tillse densamma samt öfvervaka dess eldning, städning och rengöring m. m.

För eldningen och städningen, hvars verkställande är betrodt åt samme vaktmästare, betalas åt honom 400 kronor för år eller 33 kronor 33 öre i månaden, som utgår af de i stat å förslagsanslaget till fångars vård och underhåll, bland expenser för fängvårdsstyrelsen, i nåder anvisade medel till ämbetsrummens städning och renhållning m. m., i stat förslagsvis beräknade till 600 kronor.

Då den, såsom nämnts, i två våningar förlagda ämbetslokalen inrymmer, förutom arkiv- och förvaringsrum samt två långa korridorer m. m., sexton tjänsterum, motsvarar alltså berörda ersättning allenast 2 kronor 8 öre per månad för dylikt rum. Visserligen bör nämnas, att lokalen är anordnad med centraluppvärmning, så att eldning i kakelugn endast förekommer i fem rum, men det är i allt fall påtagligt att ifrågavarande bestyr, som jämväl omfatta den besvärliga skötseln af värmeledningens kaloriferer, icke kunna uträttas utan att vaktmästaren, äfven om han själf eller genom sin hustru däri deltagar, måste för ändamålet hålla sig tjänare. Kostnaden för en sådan under nu rådande prisförhållanden lär icke kunna beräknas ersatta genom den för städning och eldning vaktmästaren tillerkända godtgörelse af 400 kronor för år.

I ämbetslokalens städning har icke rimligtvis kunnat anses ingå skyldighet jämväl till *skurning* af dess många golf, utan har sådan verkställts under vaktmästarens tillsyn och å hans ansvar mot särskild ersättning till skurer-skorna. På samma sätt har förfarits i fråga om rengöring, insättning och uttagning af innanfönster samt påläggning och aftagning af mattor och dylikt.

Vid en under år 1905 af husägaren verkställd omfattande reparation af ämbetslokalen har för flyttning och återställande å sina platser af hyllor, skåp och dylikt utbetalts särskild ersättning till personer, som härvid varit vaktmästarne behjälplige.

Revisorerne hafva i sin berättelse såsom göromål, hvilka bort af vaktmästare utan ersättning bestridas, nämnt hembärande af handlingar och böcker. Sådant har hos fängvårdsstyrelsen blott sällan förekommit och då verkställts

af vaktmästarne under uppvaktningsstiden. Detta har jämväl iakttagits i fråga om annan dylik bärning för ämbetsverkets räkning, men om fullgörandet häraf skolat taga vaktmästarnes tid så i anspråk, att de icke kunnat stå till disposition för uppvaktningen hos styrelsen, eller då ifrågakommande bestyr varit allt för skiljaktiga från en ämbetsvaktmästares vanliga sysslor och snarare hänförliga till stadsbudsgöromål eller dylikt, hafva de tillåtits härför anlita biträde mot ersättning. Något annat exempel härå kan dock styrelsen knappast anföra än då vid öfverförandet till kammarrätten för dess granskning eller vid återhämtandet därifrån af fångvårdsstyrelsens årsräkenskap, uppgående för hvarje gång till omkring 150 band, det befunnits nödigt härför betala stadsbudshjälp.

Styrelsen har här sökt uttömmande redogöra för de hos styrelsen förekommande utgifter för göromål af den art, som kan anses vara af Revisorerna afsedd. Att verkets vaktmästare skulle utan särskild ersättning svara för en mängd dylika göromål, torde med hänsyn till den låga aflöning, som dem består, icke kunna begäras. Denna kan efter nuvarande förhållanden icke ens anses utgöra vederlag för den vaktmästarne i främsta rummet åliggande dagliga uppvaktningen i ämbetsverket jämte därmed närmast sammanhängande göromål, såsom bärande af tjänstehandlingar, utträttande af bud m. m.

Beträffande den af Revisorerna väckta frågan om utfärdande af allmänna bestämmelser angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne, tillåter sig styrelsen, då dessa betjante inom statens departement och ämbetsverk torde i allmänhet vara otillräckligt aflönade, underdånigst uttala den mening, att meddelandet af dylika bestämmelser, om de annars må vara behöfliga, synes lämpligast böra ske i sammanhang med erforderlig allmän reglering af deras löner, samt att därvid ock torde böra till hufvuddragen angifvas de särskilda skyldigheter, som skulle åligga förste vaktmästare och vaktmästare, som hade åt sig upplåten fri bostad i sammanhang med tjänstelokalen.

Då emellertid vid de olika ämbetsverken icke alla nu omförmälta slags göromål lämpa sig för ombesörjande af vaktmästarne eller billigtvis kunna dem såsom tjänsteskyldighet utan ersättning åläggas — såsom exempelvis städning och skurning med hvad därtill hörer i stora ämbetsvåningar —, borde åt vederbörande öfverlämnas att härmed efter olika förhållanden ordna mot den särskilda ersättning, som må vara skälig.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

SIGFRID WIESELGREN.

JOH. ROBBERT.

VIKTOR ALMQUIST.

N. Sandell.

Registratorns i landtförsvars- departementet

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till herr statsrådet och chefen för kungl. landtförsvarsdepartementet.

I anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning i fråga om kostnader för göromål, som skäligen böra af departementens vaktmästare utan ersättning bestridas, får undertecknad uppå anmodan härmed vördsamt meddela, att godtgörelse för särskilda göromål ej utgår till någon af vaktmästarne inom kungl. landtförsvarsdepartementet, men att aftal träffats med en städerska om eldning och städning af ämbetslokalen; dock att förste vaktmästaren ålagts, utan särskild ersättning, hafva tillsyn öfver städningen samt biträda med eldningen.

Ingendera af vaktmästarne har bostad inom kanslihuset eller i annan kronans egendom.

Några andra kostnader för göromål, som möjligen borde af departementets vaktmästare verkställas, än för eldning förekomma icke.

Stockholm den 19 januari 1907.

J. L. LEYONMARCK.

Registrator.

Arméförvaltningens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Till åttlydnad af Eders Kungl. Maj:ts den 19 december nästlidet år arméförvaltningen meddelade nådiga befallning att afgifva underdånigt utlåtande med anledning af Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, i hvad den afser ifrågasatta bestämmelser rörande vaktmästarnes vid departementen och de centrala ämbetsverken tjänsteåligganden, får arméförvaltningen i underdånighet anföra följande.

Inom arméförvaltningen utgår till vaktmästare sådan särskild ersättning, som i Statsrevisorernes anmärkning afses, allenast för hissning och skötsel af flagga med 30 kronor samt för tillsyn och skurning af klosetter inom arméförvaltningens ämbetshus med 125 kronor.

Då dessa göromål sedan lång tid tillbaka betraktats såsom icke tillhörande vaktmästares tjänstebefattning, anser arméförvaltningen, att nämnda nu utgående särskilda ersättningar icke skäligen kunna frångas den, som för närvarande kommit i åtnjutande däraf, och ej heller, med hänsyn till vaktmästarnes låga aflöningsförmåner, böra, innan en tilltänkt reglering af vaktmästarnes aflöning varder genomförd, indragas.

I Statsrevisorernes uttalande därom, att för samtliga ämbetsverk gemensamma bestämmelser angående vaktmästares tjänsteåligganden borde utarbetas, anser sig arméförvaltningen böra instämma.

Stockholm den 14 januari 1907.

Underdånigst:

G. C:SON BERGMAN. FR. LETH.

C. H. WEIDENHIELM.

P. F. HOLMQUIST.

C. SÖDERBAUM.

NORE MARTIN. FREDRIK FRÖLICH.

B. BOALT,

föredragande.

STEN A:SON LEIJONHUFVUD.

J. L. Svahn.

Registratorns i sjöförsvars- departementet

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 18 december nästlidet år har Eders Kungl. Maj:t anbefallt registratorn i sjöförsvardepartementet att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af den uti remissen bifogadt transsumt af Riksdagens Revisorers den 30 förutgångne november afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och

förvaltning under år 1905 framställda anmärkning; varande af Revisorerna i nämnda transsumt anfördt, att Revisorerna vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, att utgifter sålunda förekomme för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende man förfore på olika sätt inom de olika verken, samt att Revisorerna på grund häraf velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Med anledning häraf får jag, med remissaktens återställande i underdånighet anförä följande:

Någon särskild ersättning för eldning i sjöförsvarsdepartementets lokal utgår icke.

För hembäring af handlingar har aldrig härstädes utgått någon betalning och några utgifter för flaggas hissande och skötsel förekomma icke.

Några allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes tjänsteåliggande äro icke erforderliga.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

ELIS RAHMN.

Lotsstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorerers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 18 december nästlidet år har Eders Kungl. Maj:t anbefallt lotsstyrelsen att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af den uti remissen bifogadt transsumt af Riksdagens Revisorerers den 30 förutgångne november afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 framställda anmärkning; varande af Revisorerna i nämnda transsumt anfördt, att Revisorerna vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål

som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, att utgifter sålunda förekomme för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende man förföre på olika sätt inom de olika verken, samt att Revisorerna på grund häraf velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Med anledning häraf får lotsstyrelsen, med remissaktens återställande, i underdånighet anföra följande.

Hos lotsstyrelsen utgår ersättning för eldning endast i sammanhang med ersättning för städning, som verkställes genom försorg af två vaktmästare, den ena i två våningar, den andra i en våning. Då det ju möter vissa svårigheter att skilja eldningen från städningen och den senare knappast kan åläggas vaktbetjäningen utan ersättning, då till densammas utförande i så stora lokaler som lotsstyrelsens måste användas legdt folk eller ock vaktmästarne nödgas att hufvudsakligen därför anställa tjänare, samt Statsrevisorerna ej heller ifrågasatt, att städning och rengöring af tjänstelokalerna skulle utföras utan ersättning, synes icke mycket stå att vinna genom att ålägga vaktmästarne att utföra enbart eldningen utan ersättning.

För hembärande af handlingar och böcker har aldrig hos lotsstyrelsen utgått någon särskild betalning utan har sådant ansetts tillhöra tjänsten. För hissning och skötsel af flagga har däremot, sedan flaggning på vissa bestämda dagar för ett antal år tillbaka började äga rum, utgått en mindre ersättning till den vaktmästare, som fick sig anförtrödt att besörja detta nya uppdrag.

För sin del har lotsstyrelsen intet att erinra mot utfärdande af allmänna bestämmelser i den riktning Statsrevisorerna framhållit, men tillåter sig dock fästa uppmärksamheten därpå, att dylika bestämmelser lämpligen torde böra utfärdas först i sammanhang med och såsom villkor för en blifvande löne-reglering.

Stockholm den 4 januari 1907.

Underdånigst:

VILHELM LINDER.

ANTON GRANLUND.

JOHN HÖJER.

KNUT CURMAN.

Föredragande.

Axel Sjöberg.

Registrators i civildepartementet

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 nästlidne december har Eders Kungl. Maj:t anbefallt undertecknad att, med anledning af hvad i Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne i departementen, afgifva underdånigt utlåtande.

Till åtlydnad häraf tillåter jag mig i underdånighet anföra följande.

De hos civildepartementet anställda vaktmästare uppbära icke, utöfver dem enligt stat tillkommande lön och tjänstgöringspenningar äfvensom dyrtidstillägg, någon ersättning för sådana göromål, som kunna anses såsom vaktmästares tjänsteåligganden. Sålunda ombesörja vaktmästarne utan särskild ersättning afhämtning å vederbörande postkontor af till civildepartementet ankommande post samt aflämnande därstädes af afgående postförsändelser, befordrande af handlingar och bud mellan de olika afdelningarne och tjänstemännen inom departementet, förmedling af telefonsamtal mellan allmänheten och departementets tjänstemän samt uträttning af ärenden för departementet utom det-sammas lokaler.

Däremot utgår särskild ersättning för städning, rengöring och eldning af departementets lokaler, för rengöring af fönster, insättning och uttagning af innanfönster samt mattpiskning.

Transporter af handlingar och böcker m. m. inom staden för departementets räkning utföras af vaktmästarne utan särskild ersättning, dock inträffa fall, då sändningens tyngd eller omfång nödvändiggör anlitande af droska eller biträde af stadsbud, och i dylika fall får staten helt naturligt vidkännas de extra kostnaderna härför.

Enär den praxis, som i departementet följes i fråga om hvad som bör hänföras till vaktmästares tjänsteåligganden, torde få anses vara fullt befogad och icke medför några onödiga kostnader för statsverket, förefinnes enligt undertecknads mening för departementets vidkommande icke något behof af allmänna bestämmelser i ämnet.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

CARL OLOF AULIN.

Väg- och vattenbyggnads- styrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen anbefallts afgifva underdånigt utlåtande öfver af Riksdagens Revisorer vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper för år 1905 gjord anmärkning att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, i det att utgifter förekommit för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flere dylika bestyr. Då man i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende förfore på olika sätt inom de olika verken, hafva Revisorerne därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne.

Till åttlydnad af den underdåniga remissen får väg- och vattenbyggnadsstyrelsen i underdånighet meddela, att såväl under år 1905 som under föregående år främmande hjälp för utförande af sådana uppdrag, som i regel åligga vaktmästare, endast användts i de fall, där styrelsens vaktmästare icke förmått att utan allt för stor tidsutdräkt utföra uppdragen, såsom till exempel vid forsling af böcker och handlingar i sådan myckenhet och af sådan tyngd att kärra måst användas, uppdrag som, äfven med närmare allmänna bestämmelser i ämnet, svårligen torde kunna med fördel af verkets vaktmästare utföras.

Något behof från styrelsens sida af ifrågasätta allmänna bestämmelser angående tjänsteåligganden, som i regel böra tillkomma vaktmästare, torde således för närvarande icke förefinnas, men har styrelsen för sin del ej något att erinra mot dylika bestämmelsers införande.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

FRIDOLF WIJNBLOTH.

P. H. Hedenblad.

Generalpoststyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorer's framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Sedan Riksdagens Revisorer i sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets förvaltning, med förmålan att Revisorerne trott sig finna, att inom de centrala ämbetsverken särskilda kostnader utgått för göromål, såsom eldning, hembärande af handlingar och böcker, hissning och skötsel af flagga m. m., hvilka skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt generalpoststyrelsen att afgifva underdånigt utlåtande i frågan.

Styrelsen får med anledning däraf till en början i underdånighet meddela, att af de bestyr, Revisorerne särskildt framhållit böra utan ersättning bestridas af vaktmästare, eldning i den mening, Revisorerne torde hafva afsett, icke förekommer inom styrelsens i posthuset vid Vasagatan inrymda lokaler, i det att i detta posthus anordnats centraluppvärmning, för hvars skötande gifvetvis måste anlitas särskild personal; att denna personal utan särskild ersättning jämväl ombesörjer flaggning och flaggans vård; och att i öfrigt omnämnda bestyr, så vidt de förekomma hos styrelsen, utan undantag bestridas af vaktmästarne utan ersättning.

Hvad angår frågan, huruvida allmänna bestämmelser böra utfärdas om de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma verkens vaktmästare, får styrelsen i underdånighet anföra, att, då dessa åligganden äro så mångskiftande, att de näppeligen kunna fullständigt angifvas, och en ofullständighet i sådant hänseende sannolikt skulle gifva anledning till anspråk på särskild ersättning, så väl i enstaka fall, då vaktmästare anlitas till göromål, som ej uttryckligen angifvits åligga dem, som ock om det, sedan allmänna bestämmelser i ämnet utfärdats, befunnes nödigt att genom nya sådana förklara dem skyldiga bestrida göromål, som ej förut uppräknats bland deras åligganden, lämpligheten af en sådan åtgärd synes styrelsen kunna ifrågasättas. Skulle allmänna bestämmelser anses nödiga till förekommande däraf att särskilda kostnader utginge för sådana bestyr, som Revisorerne framhållit böra bestridas utan ersättning af

vaktmästare, synas styrelsen dessa bestämmelser kunna inskränkas till förbud mot utbetalande af särskild ersättning för dylika bestyr.

Remissakten återgår härjämte.

Stockholm den 8 januari 1907.

Underdånigst:

E. VON KRUSENSTJERNA.

H. A. KOLMODIN.

AXEL HUSBERG.

E. BÄCKSTRÖM.

Föredragande.

VICTOR MELANDER.

Jacques Pramberg.

Telegrafstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Sedan Eders Kungl. Maj:t, med anledning af hvad i Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regel böra tillkomma vaktmästarna i de centrala ämbetsverken, genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt telegrafstyrelsen att i anledning af berörda framställning afgifva underdånigt utlåtande, får styrelsen, med remissaktens återställande, i underdånighet anföra följande.

De hos styrelsen anställda vaktmästarna hafva hittills, utöfver dem enligt stat tillkommande lön och tjänstgöringspenningar äfvensom dyrtidstillägg, icke uppburit någon ersättning för sådana göromål, som kunna anses såsom vaktmästares tjänsteåligganden, exempelvis för eldning, för hembärande af handlingar och böcker eller dylikt. Däremot utgår till dem särskild ersättning, dels för skurning och städning af styrelsens lokaler samt för handdukstvätt, dels för sortering af de från telegrafstationerna månadsvis insända telegramoriginalen, dels ock för paginering af de till styrelsens räkenskaper hörande verifikationer. Nu nämnda slag af göromål, hvilka utföras före eller efter slutad dagstjänst

och för hvilka ersättning utgår enligt af styrelsen fastställda grunder, hafva synts vara af sådan beskaffenhet, att de icke skäligen böra utan särskild godtgörelse af vaktmästarna bestridas.

Ehuru för styrelsens vidkommande behof af uttryckliga bestämmelser angående hvad till vaktmästarnas tjänsteåligganden hörer icke gjort sig gällande, får styrelsen i underdånighet anmäla, att, därest med hänsyn till förhållandena inom andra centrala ämbetsverk föreskrifter därutinnan skulle befinnas erforderliga, styrelsen icke har något att erinra mot att allmänna bestämmelser i ämnet blifva gällande jämväl för de hos styrelsen anställda vaktmästarna.

Stockholm den 8 januari 1907.

Underdånigst:

Under generaldirektörens frånvaro:

AXEL RYDIN.

KNUT ERICSSON.

NILS L. H. JOHANSON.

A. HAMILTON.

Föredragande.

Ernst Carlberg.

Järnvägsstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorer framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Riksdagens Revisorer hafva i sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 anført, att Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas. Sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr. I saknad af någon allmänt gällande föreskrift

förfore man i detta afseende på olika sätt inom de olika verken. Revisorerna hade därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarna.

Järnvägsstyrelsen, som genom nådig remiss den 7 december nästlidet år erhållit befallning att afgifva underdånigt utlåtande i ärendet, får beträffande de af Revisorerna särskildt angifna kostnaderna i underdånighet meddela, att i de af styrelsen i centralstationshuset disponerade lokaler användas kaminer, som uppvärmas medelst ånga. Skötseln af dessa kaminer åligger en vid I distriktet anställd ordinarie betjänt. I de för styrelsens räkning förhyrda lokaler finnas kakelugnar, men utbetalas icke någon särskild ersättning för eldningen af desamma. Hembärande af handlingar och böcker ombesörjes, likaledes utan särskild godtgörelse, af den hos styrelsen anställda vaktbetjäning. Hissning af flaggor å centralstationshuset och desammas skötsel åligger vederbörande stationspersonal. I öfrigt af Revisorerna antydda bestyr, såvidt de hos styrelsen förekomma, utföras utan ersättning af styrelsens vaktbetjäning.

Hvad beträffar frågan om utfärdande af allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regel åligga vaktmästare, har styrelsen intet att erinra mot att allmänna bestämmelser i detta hänseende utfärdas. Härvid har dock styrelsen utgått från den förutsättning, att för den händelse efter utfärdande af allmän instruktion i antydda afseende fall skulle inträffa, att vaktmästare ålades uppdrag af mer eller mindre tillfällig art, som icke angifvas i instruktionen, särskild ersättning härför dock icke kunde påfordras, hvilket torde vara att beakta särskildt i fråga om vaktmästare inom järnvägsstyrelsen med de mångskiftande göromål, som för dem ifrågakomma.

Remissakten varder härmed återställd.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

MAURITZ SAHLIN.

AXEL CORIN.

VIKTOR KLEMMING.

PER KJELLIN.

E. R. L. SMITT.

Föredragande.

C. A. Hallström.

Medicinalstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfärdande
af allmänna bestämmelser angående
vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Sedan Riksdagens Revisorer i sin berättelse angående statsverkets förvaltning under år 1905 anmärkt, att, efter hvad Revisorerna vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare bestridas, hvadan Revisorerna velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regel borde tillkomma vaktmästarne,

så har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt medicinalstyrelsen att i anledning af denna Revisorernes framställning afgifva underdånigt utlåtande.

Till åttlydnad af denna nådiga befallning får styrelsen i underdånighet anföra, att styrelsen icke har något att erinra mot utfärdandet af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes tjänsteåligganden, ehuru styrelsen med hänsyn till de mycket olika sysslor, som i olika ämbetsverk måste af vaktmästarne utföras, anser det komma att möta svårigheter att meddela sådana bestämmelser annat än i den allra allmännaste form; och får styrelsen, med remissaktens återställande, härhos öfverlämna i bestyrkt afskrift den för styrelsens tre ordinarie vaktmästare den 24 februari 1896 utfärdade instruktion, hvilken ännu är gällande med endast de smärre förändringar, som betingats af under årens lopp skedda ombyten och utvidgningar af ämbetslokalerna inom styrelsens ämbetshus.

Stockholm den 14 januari 1907.

Underdånigst:

KLAS LINROTH.

R. A. WAWRINSKY.   GUST. KJERRULF.   HERM. PETERSSON.

RICHARD STENBECK.   AXEL WAHLSTEDT.

Anton Holmberg.

Bilaga.

Afskrift.

Instruktion

för kungl. medicinalstyrelsens vaktmästarepersonal att tillämpas från och med mars månad 1896.

1:e vaktmästaren åligger:

- att vaktgöra under de tider ämbetsverket skall hållas öppet;
- att elda och städa samt öfvervaka rengöringen af rummen i våningen 2 trappor upp; med undantag af kanslilokalen och aktuariiekontoret;
- att aflämna samt enligt erhållen fullmakt kvittera och uttaga värdeförsändelser vid postanstalten;
- att insätta och uttaga penningar och värdehandlingar i ämbetsverk och bankinrättningar;
- att distribuera för ämbetsverket afsedda exemplar af svensk författningssamling;
- att hafva tillsyn vid inköp och uppläggning af vedförrådet;
- att handhafva en förskottskassa för likvid af telegram, rengöringsmateriel m. m.,
- samt att för förefallande behof förvara dubbelnycklar till kungl. styrelsens olika våningar samt nycklarna till förvaringsrummen.

2:e vaktmästaren åligger:

- att elda och städa samt öfvervaka rengöringen af våningen 1 trappa upp;
- att under månaderna januari—juni bestrida portvaktaresysslan och tillhandahålla vederbörande nycklarne till styrelsens ämbetslokal och tillse, att densamma blifver efter begagnandet stängd; att under berörda tidrymd tända och släcka gasen i förstugorna och att tillse renhållningen af klosetterna;
- att gemensamt med 3:e vaktmästaren hämta och nedbära postförsändelser samt bestrida alla öfriga utgöromål;
- att elda och hafva tillsyn om fotogenkaminen i vagnshuset,
- samt att i öfrigt inom ämbetsverkets afdelningar vaktgöra.

3:e vaktmästaren åligger:

- att elda och städa samt hafva tillsyn vid rengöringen af kanslilokalen och aktuariiekontoret samt våningen 3 trappor upp;
- att under månaderna juli—december, lika som för 2:e vaktmästaren här ofvan är föreskrifvet, bestrida portvaktaresysslan och förvara nycklarna till

ämbetslokalen samt tända och släcka gasen i förstugorna och att tillse renhållningen af klosetterna;

att gemensamt med 2:e vaktmästaren hämta och nedbära postförsändelser samt bestrida alla öfriga utgöromål;

att elda och hafva tillsyn om kokskaaminen i förstugan,
samt att i öfrigt inom ämbetsverkets afdelningar vaktgöra.

Stockholm den 24 februari 1896.

AUG. ALMÉN.

EDW. EDHOLM.   D. M. PONTIN.   G. BOLLING.   R. A. WAWRINSKY.

A. J. Bruzelius.

Vidimeras ex officio.
Anton Holmberg.

Riksförsäkringsanstaltens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t, med anledning af hvad i Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne i de centrala ämbetsverken, anbefallt riksförsäkringsanstalten afgifva underdånigt utlåtande.

På grund häraf får riksförsäkringsanstalten till en början beträffande de göromål, som de två hos riksförsäkringsanstalten anställda vaktmästarne hafva att utföra, meddela, att ifrågavarande vaktmästare hufvudsakligen åligger, att å vederbörande postkontor afhämta till anstalten ankommande post samt aflämna afgående postförsändelser, att befordra handlingar och bud mellan de olika afdelningarna och tjänstemännen inom ämbetsverket, att uträtta ärenden för anstalten utom densamma; att ombesörja expediering af ämbetsverkets afgående post, bestående i kopiering af skrivelserna och deras kuvertering samt utskrifvande

af adresser äfvensom försändelsernas antecknande i postbok. Härjämte åligger dem att omhänderhafva anstaltens blankettförråd samt att i förekommande fall expediera begärda blanketter samt att biträda vid handlingars ordnande. Förste vaktmästaren har dessutom att öfva tillsyn öfver ämbetslokalen.

Städning, däri inbegripen eldning af ämbetslokalen, är anförtrodd åt särskild person mot viss ersättning för månad. Arbetet med rengöring af fönster samt insättning och uttagning af innanfönster utföres, efter aftal för hvarje gång, af glasmästare. Transporter af handlingar, böcker m. m. för ämbetsverkets räkning utföras af vaktmästarne utom i de fall, då på grund af varans tyngd eller storlek särskildt transportmedel erfordras.

De göromål, som vaktmästarne hafva att utföra, taga deras tid fullt i anspråk. Arbetstiden börjar i regel kl. 9,30 f. m., stundom tidigare, och är sällan slut före kl. 4 e. m. Ofta inträffar att vaktmästarne måst arbeta till ännu senare på e. m. Det låter sig icke göra att pålägga dem, utöfver de göromål de nu hafva att utföra, ytterligare arbete, t. ex. bestyret med eldning af ämbetslokalen. Antalet kakelugnar, som dagligen under den kalla årstiden måste uppeldas, utgör 15, hvartill komma 2 kaminer. Eldningen måste börja redan tidigt på morgonen, för att rummen skola vara utvädrade och uppvärmda vid expeditionstidens början.

Att utfärda allmänna, för olika ämbetsverk gemensamt gällande bestämmelser rörande vaktmästarnes tjänsteåligganden synes riksförsäkringsanstalten mindre lämpligt, då förhållandet torde vara, att de göromål, som af vaktmästarne utföras, äro ganska olikartade i de särskilda ämbetsverken. De föreskrifter, som i hvarje fall meddelas rörande användningen af de till bestridande af ett ämbetsverks förvaltningskostnader anvisade medel, synas vara tillfyllest för att förhindra, att ämbetsverket låter mot särskild ersättning af annan utföra göromål, som af de hos ämbetsverket anställde vaktmästarne kunna utföras och af dessa medhinnas.

Remissakten återställes härmed.

Stockholm den 11 januari 1907.

Underdånigst:

J. MAY.

O. F. ENBOM.
Föredragande.

KARL DICKMAN.

F. v. KRUSENSTJERNA.

Försäkringsinspektionens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 nästlidne december har Eders Kungl. Maj:t anbefallt försäkringsinspektionen att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af ett remissen i afskrift bifogadt transumt af Riksdagens Revisorers den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, hvaruti Revisorerne — med förmälan, att de trott sig finna, att i departementen och de centrala ämbetsverken särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, såsom eldning, hembärande af handlingar och böcker, hissande och skötsel af flagga, med flera dylika bestyr — hemställt huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne.

I anledning häraf får försäkringsinspektionen med remissaktens återställande, i underdånighet meddela, att den hos inspektionen anställde vaktmästaren utöfver sin af Eders Kungl. Maj:t fastställda aflöning icke erhåller någon extra ersättning för göromål af ofvan omförmälda beskaffenhet, hvadan behof af några bestämmelser i det af Riksdagens Revisorer afsedda syfte icke gjort sig gällande hos försäkringsinspektionen.

Stockholm den 8 januari 1907.

Underdånigst:

E. PHRAGMÉN.

SIXTEN VON FRIESEN.

ERIK MARTIN.

S. STAËL VON HOLSTEIN.

Registratorns i finansdepartementet

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utför-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 nästlidne december anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af hvad uti Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regel böra tillkomma vaktmästarne i departementen, får undertecknad underdånigst anföra.

De hos finansdepartementet anställda vaktmästare hafva icke utöfver dem enligt gällande lönestat tillkommande aflöning åtnjutit någon ersättning för göromål, som ansetts ingå i vaktmästares tjänsteåligganden; och utgöras dessa i finansdepartementet hufvudsakligen af upppassningsgöromål inom tjänstelokalen, hämtning och aflämnande af post, befordrande af försändelser till andra ämbetsverk och myndigheter, hembäring och hämtning af handlingar till och från departementets ämbets- och tjänstemän samt uträttning af andra ärenden för departementet.

Någon ersättning till departementets vaktmästare för transporter af handlingar eller för utförande af uppdrag i tjänsteärenden har icke förekommit; men understundom har till följd af transporternas omfattning och tyngd tillfälligt arbetshjälp måst legas. Sådan kostnad torde icke, äfven om de ifrågasatta allmänna bestämmelserna utfärdades, kunna för statsverket undvikas.

Hvad eldningen af departementets lokaler beträffar har densamma — utan särskild därför utgående kostnad — jämte städningen, som betalats enligt ackord, sedan längre tid tillbaka än någon af de nuvarande vaktmästarnes tjänstetid ombestyrt af annan person än någon af departementets vaktmästare.

Hissning och skötsel af kanslihusets flagga, hvarom det ansetts tillhöra finansdepartementet att hafva vård, har jämväl mot ersättning ombestyrt af annan person än någon af departementets vaktmästare.

Till desses ordinarie åligganden har städningen och eldningen samt skötseln af flaggan icke ansetts höra. Dessa bestyr måste verkställas å tider, då vaktmästarne, af hvilka icke någon har bostad i kanslihuset eller i dess närhet, icke äro där tillstädes. Att pålägga dem en så betydande ökning i deras åligganden, som dessa bestyr skulle innebära, utan att med minst samma belopp, hvartill de särskilda kostnaderna för dessa bestyr uppgått, höja vakt-

mästarnes aflöning, torde ej vara förenligt med billighet eller ens möjligt utan att öka för framtiden den redan nu stora svårigheten att erhålla dugliga vaktmästare mot den genom alltmera höjda livsmedelspriser minskade aflöning staten bjuder och med den alltmera utsträckta uppvaktningsskyldighet, som den för departementens ämbets- och tjänstemän sig förlängande tjänstgöringstiden å tjänsterummet påfordrar af vaktmästarne.

Då vidkommande finansdepartementet anledning saknas till antagande att genom utfärdande af allmänna bestämmelser om de tjänsteåligganden, som i regel böra tillkomma vaktmästarne, några besparingar kunna göras å de särskilda kostnader, som föranlett Revisorernes förevarande framställning, samt då något behof af sådana bestämmelser icke heller i annat afseende yppats i finansdepartementet, äro enligt mitt förmenande de ifrågasatta allmänna bestämmelserna icke erforderliga eller ledande till det af Revisorerne afsedda syftet.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

G. VILH. SMERLING.

Statskontorets

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Uti sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer anført, att vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper Revisorerne trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att utgifter sålunda förekomme för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; samt att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift man i detta afseende förföre på olika sätt inom de olika verken. Och hafva Revisorerne därför ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Genom nådig remiss har Eders Kungl. Maj:t anbefallt statskontoret att i anledning af berörda framställning underdånigt utlåtande afgifva och till finansdepartementet insända så tidigt, att detsamma före den 20 innevarande januari kunde till fullmäktige i riksgäldskontoret öfverlämnas för att tillika med revisionsberättelsen till trycket befordras; och får till följd af denna föreskrift statskontoret anförä, att det synes äfven statskontoret önskvärdt, att en utredning verkställes, i hvilken mån genom för alla de centrala ämbetsverken gemensamma bestämmelser må kunna fastställas, hvilka tjänsteåligganden i regel böra tillkomma de hos dessa ämbetsverk anställda ordinarie vaktmästare.

Remissakten återställes härjämte.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

HANS WACHTMEISTER.

C. G. SYLVAN.

Föredragande.

CHR. L. TENOW.

PER SÖDERMARK.

Gustaf Ahlm.

Myntdirektörens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss af den 7 december nästlidne år anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande med anledning af hvad i bifogadt transsumt af Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne i de centrala ämbetsverken, får jag i underdånighet anförä följande:

Enligt föreskrift i nådiga instruktionen för myntverket af den 8 december 1876 har myntverkets vaktmästare skyldighet att jämväl tjänstgöra vid kontrollverket, men då han under förmiddagarna städse är strängt upptagen för myntverkets räkning måste hans åligganden vid kontrollverket inskränkas till det minsta möjliga.

I allmänhet anses det tillkomma honom såsom myntverkets vaktmästare att fullgöra alla sådana uppdrag, som kunna medhinnas före expeditionstidens slut kl. 3 e. m., hvarjämte det särskildt är honom ålagdt:

att tillse att ämbetsrummen hvarje morgon blifva ordentligt städade, för hvilket dock den som utför detta arbete erhåller särskild ersättning,

att hvarje söckendag före verkstadsarbetets början öppna lokalen för arbetarna och att om aftonen efter arbetstidens slut stänga densamma,

att ombesörja den i ämbetslokalen förekommande uppässning,

att minst två gånger hvarje söckendag afhämta och aflämna myntverkets postförsändelser, att i riksbanken och öfriga bankinrättningar för myntverkets räkning insätta och uttaga penningar samt för öfrigt i staden uträtta de ärenden, som åt honom uppdragas,

att inpacka och försegla den mängd skiljemynts- och medaljförsändelser, som dagligen afgå till rekvisiter i landsorten,

att under den kalla årstiden reglera värmen i den med värmeledning försedda ämbetslokalen, samt

att på paraddagar hissa och nedtaga flaggan.

Dessa göromål åligga honom, vare sig de medhinnas under expeditionstiden eller icke.

Då det ansetts mindre lämpligt, att myntverkets vaktmästare på sin lediga tid åtager sig göromål utom verket, såsom uppässning på teatrar och dylikt, och då det för honom torde vara omöjligt att jämte familj lefva på sin vaktmästarelön, plägar han i allmänhet före expeditionstidens början och efter dess slut få sig tilldelad sysselsättning i verkstadslokalerna och uppbär då likasom öfriga myntarbetare aflöning pr timme.

Af denna redogörelse framgår, att vaktmästaren vid myntverket delvis har helt andra göromål, än dem, som tillkomma de öfriga ämbetsverkens betjante, hvilkas tid i icke ringa mån upptages af uppässning inom de särskilda lokalerna.

Under sådant förhållande vore det måhända lämpligast att särskilda bestämmelser rörande vaktmästarens vid myntverket tjänsteåligganden intoges i den nådiga instruktionen för detta verk. Meningen synes nämligen vara att de af Revisorerna ifrågasatta allmänna bestämmelserna rörande vaktmästarnes tjänsteåligganden vid de centrala ämbetsverken skulle blifva ganska detaljerade och därigenom tillämpliga endast vid de verk, där förhållandena äro någorlunda likartade.

Den till mig remitterade handlingen återställes härjämte.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdänigst:

E. BRUSEWITZ.

Kontrolldirektörens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Af Eders Kungl. Maj:t anbefalld att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af i Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse gjord framställning rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne i de centrala ämbetsverken, får jag i underdånighet anföra följande.

På kontrollverkets stat finnes icke någon vaktmästare uppförd, men i instruktionen för myntverket stadgas, att myntverkets vaktmästare skall jämväl tjänstgöra vid kontrollverket. Orsaken till detta stadgande finnes angifven i det utlåtande till lönereglering för mynt- och kontrollverken, som af utsedde kommitterade afgafs den 30 december 1875, hvaruti i utdrag anföres: "Enligt hvad kommittén inhämtat användes den nuvarande i stat upptagna betjäningen, två vaktmästare och en stämpeldräng, i väsentlig mån till sådana arbeten, som egentligen äro att hänföra till verkstads- och laboratorii göromål, hvaremot de vanliga vaktmästare göromålen vid myntverket icke lära erfordra mera än en person, och dylika göromål vid kontrollverket icke torde förekomma till den myckenhet, att en person ensamt för deras besörjande kan anställas... Då, såsom anmärkt blifvit, betjäningen i öfrigt hittills sysselsatts med arbeten i verkstäderna, kontrollstämpling, laboratoriiuppassning och dylikt, synes ändamålsenligt, att aflöningen för den personal, som härför blir behöflig, bestrides af omkostnadsanslaget i likhet med aflöningen åt öfriga arbetare, i hvilket fall hinder icke synes möta att behöflig uppassning vid kontrollverket besörjes af sådana arbetare."

I öfverensstämmelse med denna uppfattning stadgas ock i instruktionen för kontrollverket, att kontrolldirektören äger antaga de arbetsbiträden, som vid kontrollverket behöfves för städning, proftagning, stämpling m. m., och till dem utbetala arfvoden af de till expenser vid kontrollverket anslagna medel.

Sedan 1877 har med anledning häraf vid kontrollverket varit anställda två stämplingsbiträden, som utom sin hufvudsakliga sysselsättning, kontrollstämpling och laboratoriiuppassning, dessutom utfört all uppassning inomhus. Vaktmästaren har endast tagits i anspråk för afhämtning och aflämnande af kontrollverkets post, för insättning och uttagning af penningar i riksbanken,

för aflämnande af rapporter och rekvisitioner till finansdepartementet och statskontoret samt för betalande af räkningar.

Att under sådana förhållanden kunna inpassa myntverkets vaktmästares tjänstgöring vid kontrollverket under några allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare vid de centrala ämbetsverken, torde icke låta sig göra.

Remissakten återgår härjämte.

Stockholm och kungl. kontrollverket den 15 januari 1907.

Underdånigst:

K. A. WALLROTH.

Kammarrättens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Uti afgifven berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens år 1906 församlade Revisorer, med förmälan att vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper Revisorerne trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, att sålunda förekommit utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, och att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende förfarits på olika sätt inom de olika verken, ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne; och har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt kammarrätten att i detta ärende afgifva underdånigt utlåtande.

Till åttlydnad häraf får kammarrätten i underdånighet anföra följande.

Hos kammarrätten äro anställda fem ordinarie vaktmästare, däribland en förste vaktmästare; varande tjänstgöringen emellan dem på följande sätt fördelad.

Förste vaktmästaren afhämtar å vederbörande postkontor till kammarrätten ankomna postförsändelser samt deltagar under tiden från morgonpostens

utdelning vid $\frac{1}{2}$ 11-tiden på förmiddagen till omkring klockan 3 eller $\frac{1}{2}$ 4 eftermiddagen i de inom ämbetsverkets lokaler en trappa upp i huset n:o 13 vid Birger Jarls torg förekommande vaktmästaregöromålen.

Tre af de öfriga vaktmästarne ombesörja jämte förste vaktmästaren vakthållningen och upppassningen i våningen en trappa upp samt öfriga nedan angifna göromål på det sätt, att en af dem på morgonen sköter eldningen i nämnda våning och tillhandagår med erforderlig upppassning därstädes till omkring klockan $\frac{1}{2}$ 11 förmiddagen äfvensom från klockan 3 eftermiddagen, till dess lokalerna efter tjänstgöringens slut kunna stängas, den andre på morgonen hos de ledamöter i kammarrätten, som sådant påfordra, afhämtar handlingar och efter dessas aflämnande i kammarrätten deltagar i upppassningen därstädes till omkring klockan 3 eller $\frac{1}{2}$ 4 eftermiddagen, då han från kammarrätten till ledamöter i verket hembär handlingar, och den tredje från omkring klockan $\frac{1}{2}$ 11 förmiddagen till omkring klockan 3 eller $\frac{1}{2}$ 4 eftermiddagen deltagar i upppassningen inom kammarrätten samt dessutom vid behof biträder med bärning af handlingar till och från ämbetsverket; och utföras dessa göromål af ifrågavarande tre vaktmästare i tur och ordning, med ombyte dem emellan hvarje vecka.

Den femte vaktmästaren har sin tjänstgöring förlagd till den af kammarrätten disponerade våningen tre trappor upp i nämnda hus och utför all där förekommande eldning och upppassning.

Härjämte ombesörja vaktmästarne utdelning af bref till ämbetsverken inom hufvudstaden.

Städningen af kammarrättens lokaler åligger icke vaktmästarne utan utföres i våningen en trappa upp af särskildt antagen städerska, som uppbär godtgörelse därför med 420 kronor för år räknadt; i våningen tre trappor upp ansvarar den där tjänstgörande vaktmästaren för städningen mot en ersättning, som från ingången af detta år likaledes utgår med 420 kronor årligen, för hvilket belopp han har att bekosta erforderligt biträde.

I öfrigt uppbära vaktmästarne icke, utöfver sina aflöningsförmåner enligt gällande lönestat, annan särskild godtgörelse än de så kallade lyshållningsmedel, som enligt kammarrättens beslut den 25 augusti 1851 och den 5 november 1875 utgå med tillhoppa 25 kronor om året och som fördelas mellan förste vaktmästaren och de tre i våningen en trappa upp tjänstgörande vaktmästarne, med skyldighet för dem att härför bekosta för sigillering behöfliga ljus äfvensom tändstickor.

Af hvad nu anförts framgår, att eldning samt hembärande af handlingar och böcker ombesörjas af kammarrättens vaktmästare utan särskild ersättning; och då kammarrätten icke äger någon flagga, förekomma således icke inom

ämbetsverket några utgifter för sådana ändamål, som, enligt hvad ofvan för-
mäles, blifvit af Riksdagens Revisorer särskildt anmärkta.

I hvad mån i öfrigt inom ämbetsverket utbetalningar plägat ske för
göromål, som med afseende å sin beskaffenhet möjligen skulle kunna anses
tillhöra vaktmästarnes tjänsteåligganden, utvisas af bifogade af ämbetsverkets
tjänstförrättande aktuarie meddelade, ur 1906 års räkenskap öfver expensmedel
hämtade uppgift. De i denna upptagna utgifterna afse dels mera omfattande
rengöringar äfvensom insättning och uttagning af innanfönster, hvilka arbeten
icke inbegripits i ofvan omförmälda åtaganden angående städning af lokalerna
och ej heller synas böra åläggas vaktmästarne, dels ock förflyttningar af
räkenskaper och andra handlingar i större omfattning.

Då antalet vaktmästare inom kammarrätten tydligtvis är afpassadt efter
det normala behovet af vaktmästarebiträde inom verket, men vid vissa till-
fällen, särskildt då räkenskaperna från länsstyrelserna för granskning inkomma
till kammarrätten och då räkenskaper, hvilkas granskning afslutats, utrymmas
från revisionskontoren, arbetet med flyttning af handlingar blifver alltför om-
fattande för att kunna af vaktmästarne jämte öfriga dem åliggande bestyr
utföras, synas särskilda utgifter för flyttning af räkenskaper och andra hand-
lingar icke kunna undvikas.

Hvad angår önskvärdheten af sådana allmänna bestämmelser angående
vaktmästarnes tjänsteåligganden, som af Riksdagens Revisorer blifvit ifråga-
satta, har kammarrätten med afseende å förhållandena inom ämbetsverket
funnit dylika bestämmelser icke vara af behovet påkallade; och torde det
med hänsyn till olikheten i de lokala förhållandena och i tjänstgöringens be-
skaffenhet inom de särskilda ämbetsverken vara förenadt med synnerligen stora
svårigheter att åstadkomma fullt ändamålsenliga allmänna bestämmelser i före-
varande afseende.

Stockholm den 8 januari 1907.

Underdånigst:

L. ÅKERHJELM.

A. H. BIÖRKLUND.	HENNING v. UNGE.	JOHAN ÖSTBERG.
C. O. ERICKSON.	OSKAR BODIN.	GUSTAF HERNMARCK.
Ref.	E. LAGERBRING.	HERMAN PALMGREN.

S. Wählin.

Bilaga.

Uppgift å räkningar, enligt hvilka under år 1906 i kungl. kammarrätten utbetalats medel för forsling af böcker samt för städning, öfverskridande de för sistnämnda ändamål särskildt bestämda utgifterna.

Räkningens datum	Räkningens utgifvare	Beloppet	
		Kr.	ö.
Februari 9	H. Svensson och H. Hägerström för nedtagning af räkenskaper, rengöring af hyllor från murbruk efter elektriska belysningens införande samt räkenskapers ordnande	9	—
” 17	Vilhelmina Jacobsson för skurning (3:dje kontoret)	7	50
Mars 9	” ” ” (kansliet m. m.)	25	50
” 21, 24	Hj. Hägerström för flyttning af räkenskaper till riksarkivet (20 timmars arbete för hvardera af 7 à 8 man)	116	25
” 26	J. A. Lind för forsling af böcker från öfre till nedre arkivet	15	—
April 7	Hj. Hägerström för uppbärning å vinden af afskrifningsmål	3	—
” ”	” ” för uppsättning af räkenskaper i mörka arkivet	6	—
Maj 8	A. Johansson enligt fraktsedlar för transporter af landsboks-räkenskaper	54	55
” 18	Hilma Svensson för skurning (öfre våningen)	40	25
” 25	Hilma Jacobsson för skurning (nedre våningen)	7	50
” ”	Hj. Hägerström, uttagning af innanfönster (öfre våningen)	21	60
” 28	O. Sandberg, ” ” ” (nedre ”)	35	87
” 30	Fr. Björkenstams stadsbudsexpedition, forsling af räkenskaper	1	—
Juni 6	” ” ” ” ” ”	2	—
” 6	Vilhelmina Jacobsson för ” rengöring af klosetter	23	50
Juli 16	” ” ” skurning (nedre våningen) 3:e kont.	34	75
Aug. 22	” ” ” ” ” kansliet	15	—
” 28	” ” ” ” ” Sekrn:s o. akt.	7	50
Sept. 19	Hilma Svensson för skurning (öfre våningen)	40	25
Oktob. 18	Hj. Hägerström för insättning och putsning af innanfönster	45	40
” 31	H. Svensson för skurning af ett rum (öfre våningen)	2	50
” ”	O. Sandberg för insättning af innanfönster (nedre våningen) (äfven nya rutor)	69	70
Dec. 17	Vilhelmina Jacobsson för skurning (nedre våningen)	11	—
” ”	Hilma Svensson för skurning (öfre våningen)	30	—
” 29	Vilhelmina Jacobsson för renhållning af klosetter och snöskottning af yttertrappan	71	—
Summa		695	62

Stockholm kungl. kammarrättens aktuariiekontor den 5 januari 1907.

Gustaf Carlstedt.

Styrelsens för postsparbanken

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt styrelsen för postsparbanken att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af hvad uti den af Riksdagens senast församlade Revisorer afgifna berättelse förekommit rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne vid de centrala ämbetsverken.

Till åtlydnad häraf får styrelsen, med remissaktens återställande, underdånigst anförä:

Den af Revisorerne gjorda framställningen synes hafva föranledts däraf att, enligt hvad framgått vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper, särskilda kostnader utgått för sådana göromål, såsom eldning, hembärande af böcker, hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas.

Hvad beträffar de hos styrelsen anställda vaktmästare, har af postsparbanksmedel ej till dem utbetalts någon ersättning för bestridande af göromål af nu antydda art, likasom ej heller godtgörelse tillkommit annan person för dylika bestyr, med undantag af bestyret med transport till och från kammar-rätten af bankens räkenskapshandlingar, för hvilken transport måst anlitas åkare.

De tjänsteåligganden, som tillhöra de hos styrelsen anställda vaktmästare äro hufvudsakligen upppassningsgöromål inom tjänstelokalerna, hämtning och aflämnande af post, sortering och inslagning af blanketter och tryck, budskickningar till ämbetsverk, leverantörer m. fl., transport af lättare böcker och effekter samt aflämnande och afhämtning af penningar eller växlar i banker och andra penningeinrättningar.

Om än inom ett flertal ämbetsverk de göromål, som åligga där anställda vaktmästare, i hufvudsak torde vara likartade med här ofvan omförmälda, anser styrelsen dock verksamheten inom de särskilda ämbetsverken vara så pass mångskiftande, att ej ringa svårighet torde möta för utfärdandet af allmänt gällande bestämmelser i det af Revisorerne ifrågasatta syftet. En sådan anordning skulle enligt styrelsens förmenande, jämväl kunna föranleda anspråk på särskild ersättning för bestyr utöfver de i bestämmelserna omförmälda.

Stockholm den 9 januari 1907.

Underdånigst:

E. von KRUSENSTJERNA.

JOHAN LEFFLER.
R. TÖRNEBLADH.

G. FR. SANDBERG.
W. ODELBORG.

John Berg.

Generaltullstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Med bifogande af transsumt af Riksdagens Revisorers den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905, af hvilken handling inhämtas, att Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissnings och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; att man i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende förefore på olika sätt inom de olika verken; samt att Revisorerne därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarna, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt generaltullstyrelsen att i anledning af Riksdagens Revisorers berörda framställning, i hvad den anginge allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarna i de centrala ämbetsverken, underdånigt utlåtande afgifva och till finansdepartementet insända så tidigt, att detsamma kunde före den 20 innevarande januari till fullmäktige i riksgäldskontoret öfverlämnas för att tillika med revisionsberättelsen till trycket befordras.

I anledning häraf får generaltullstyrelsen underdånigst meddela, att de hos styrelsen anställda vaktmästare icke åtnjuta särskild ersättning för göromål af de slag, som Revisorerne omnämmt i den del af sin berättelse, som nu är i fråga, samt att styrelsen icke är tveksam i fråga om hvilka åligganden vaktmästarna äro skyldiga att utan särskild ersättning fullgöra.

Styrelsen anser sig dock icke böra underlåta att meddela, det styrelsens vaktmästare mot särskild godtgörelse verkställa stämpling af årspass och tulljournaler samt ombesörja tvättning af korkmattor äfvensom städning, skurning och rengöring i åtskilliga af styrelsens lokaler. Ersättningen utgår för stämplingen till samtliga vaktmästare af tullmedlen samt för nyssnämnda rengörings- och städningsgöromål allenast till förste vaktmästaren och en af de öfriga vaktmästarna dels i fri bostad i det tullverket och Stockholms stad tillhöriga tullhuset vid Skeppsbron och dels därutöfver af tullmedlen. Samtliga de göromål, för hvilka vaktmästarna sålunda åtnjuta särskild godtgörelse,

hafva städse ansetts vara af sådan beskaffenhet, att de icke kunnat hänföras till vaktmästarnes tjänsteförpliktelser, och de verkställas äfven å annan tid än föreskrifven tjänstgöringstid.

Med afseende å hvad sålunda anförts anser styrelsen, att beträffande de hos styrelsen anställde vaktmästare bestämmelser af det slag, Revisorerna ifrågasatt, icke äro erforderliga.

Remissakten varder härmed återställd.

Stockholm den 7 januari 1907.

Underdånigst:

STAFFAN CEDERSCHIÖLD.

GUSTAF BERGENSTJERNA.

G. NORDQUIST.

E. BEYER.

Föredragande.

Emil Delphin.

Kommerskollegii

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Uti den af Riksdagens Revisorer den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning yttra Revisorerna, bland annat, att de vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader hade utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas. Sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr. I saknad af någon allmänt gällande föreskrift förefore man i detta afseende på olika sätt inom de olika verken; och hade Revisorerna därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Genom nådig remiss har Eders Kungl. Maj:t anbefallt kommerskollegium att i anledning af berörda framställning afgifva underdånigt utlåtande och detsamma till kungl. finansdepartementet så tidigt insända, att det före den 20 januari 1907 kunde till fullmäktige i riksgäldskontoret öfverlämnas; och får med anledning häraf kollegium i underdånighet anföra följande.

Hos kollegium äro anställda tre ordinarie vaktmästare, däraf en förste vaktmästare, och två extra vaktmästare med enahanda tjänstgöringsskyldighet som de ordinarie vaktmästarne.

Tjänstgöringen på ämbetslokalen är för dessa bestämd till tiden mellan klockan 11 f. m. och 4 e. m., hvarjämte — i tur och ordning — en af dem skall klockan 10 f. m. infinna sig med dagens post och en på eftermiddagen kvarstanna inom hufvudlokalen, i allmänhet så länge någon af tjänstepersonalen är där kvarvarande, hvilket i regel kan sägas vara fallet till klockan 5 à $\frac{1}{2}$ 6 e. m. Dessutom äga vaktmästarne skyldighet att, på tillsägelse, före tjänstgöringen på ämbetslokalen hos chef, ledamöter eller sekreterare afhämta handlingar, och efter densammas slut hembära sådana till vederbörandes bostad samt att under tjänstgöringstiden uträtta de ärenden, som för kollegii verksamhet äro erforderliga i eller utom tjänstelokalerna. Bland de åligganden, som tillkomma vaktmästarne inom tjänstelokalerna, torde här böra särskildt framhållas passning vid telefonerna, hvilket för kollegii mångtaliga tjänstepersonal kräfver ganska mycken tid, samt bestyret med inpackning och afsändning från kollegium af de tryckta publikationer, som till ett sammanlagdt antal af c:a 4,500 exemplar årligen därifrån periodvis utgå.

En af de ordinarie vaktmästarne är placerad till tjänstgöring å kollegii afdelning för arbetsstatistik, hvilken för sin till 26 personer uppgående personal disponerar 14 rum uti tvenne våningar i riksgäldskontorets f. d. byggnad, Birger Jarls torg n:o 2, där bostad dessutom är upplåten för sagda vaktmästare.

De andra fyra af ofvannämnda vaktmästare hafva sitt vaktrum i kollegii hufvudlokal, Lilla Nygatan 22, där i trenne olika våningar 48 personer tjänstgöra i 28 rum, men hafva jämväl till uppgift att betjäna grufkartekontorets af 2 tjänstemän bestående personal, som har sin lokal i tvenne rum 3 tr. upp i huset n:o 19 Mälartorget, och elektriska inspektionens personal, fem personer, som disponerar en af 6 rum bestående lokal 3 tr. upp i huset n:o 61 vid Kornhannstorg. Förste vaktmästaren har sin bostad i det hus, där kollegii hufvudlokal är belägen.

Erfarenheten har emellertid gifvit vid handen, att det på senare åren, då kollegii personal väsentligen ökats samt blifvit placerad i fyra, delvis ganska vidt från hvarandra belägna egendomar, icke längre varit möjligt att på ett tillfredsställande sätt sköta den uppvaktnings och från kollegii hufvudlokal, hvarom ofvan nämnts, utan har det blifvit nödvändigt att dagligen hafva tillgång till ytterligare ett vaktmästarebiträde, för hvilket ändamål man till tjänstgöring inkallat en af de e. o. vaktmästare, som till obestämdt antal antagas för att finnas tillgängliga vid förfall för de ordinarie eller när omständigheterna det i öfrigt kräfva.

Förste vaktmästaren uppbär för närvarande 650 kronor i årlig lön och 300 kronor i tjänstgöringspenningar samt har dessutom fri bostad.

Den ordinarie vaktmästare, som tjänstgör på kollegii afdelning för arbetsstatistik, åtnjuter 350 kronor i årlig lön, 300 kronor i tjänstgöringspenningar samt fri bostad.

Den tredje ordinarie vaktmästaren har 500 kronor i årlig lön, 100 kronor i ålderstillägg och 300 kronor i tjänstgöringspenningar samt åtnjöt under förlidet år 80 kronor i dyrtidstillägg.

De extra vaktmästarne med ständig tjänstgöringsskyldighet åtnjuta i ett för allt ett arvode af 800 kronor per år hvardera, hvarjämte den ene af dem, för hvilken arvodet är af Riksdagen beviljadt på extra stat, under förra året erhöll ett dyrtidstillägg af 80 kronor.

De extra ordinarie vaktmästarne med tillfällig tjänstgöringsskyldighet erhålla för hvarje tjänstgöringsdag en ersättning af 2 kronor.

Efter denna redogörelse för antalet hos kollegium tjänstgörande vaktmästare samt deras tjänsteåligganden och inkomster tillåter sig kollegium erinra därom, att kollegium den 30 sistlidne november gjort underdånig framställning om vidtagande af åtgärder för beredande från och med år 1908 af ökade löneförmåner åt kollegii trenne ordinarie vaktmästare, och öfvergår nu till de poster uti kollegii räkenskaper för år 1905, som kunna hänföras till de af Riksdagens Revisorer omnämnda kategorier af göromål, för hvilka särskilda kostnader utgått, men som enligt Revisorerne's åsikt skäligen böra af vaktmästarne utan ersättning bestridas.

Frågan gäller då först utgifter för eldning och liknande arbeten, såsom t. ex. städning och handdukstvätt, hvilka måste utföras före och utom den dagliga tjänstgöringstiden. Med anledning häraf och då dessutom arbeten af ifrågavarande natur här i landet icke i regel utföras af manliga tjänare, utan kvinnligt biträde därtill oftast måste anlitas, torde det få anses riktigt, att skilja dessa arbeten från de egentliga vaktmästaregöromålen. För eldning, städning och handdukstvätt utgår hos kollegium ersättning efter öfver hufvud taget 5 kronor per rum och månad.

För transport af böcker och handlingar m. m. finnas i räkenskaperna för år 1905 upptagna trenne poster om 6:80 kronor, 4:75 kronor och 7:35 kronor, eller tillsammans 18:90 kronor; och hafva de arbeten, som betingat dessa kostnader, utgjorts af transport från riksdagshuset till kollegii afdelning för arbetsstatistik af 15 årgångar af riksdagstrycket, transport från kollegium till riksdagshuset af diverse statistiskt tryck, transport af böcker och äldre handlingar från kollegii hufvudlokal till dess afdelning för arbetsstatistik, som då var belägen vid Lilla Nygatan n:o 19, samt afhämtning i tullen af till kollegium från utlandet ankomna sjömanseffekter m. m., allt arbeten af den

omfattning och beskaffenhet, att de icke kunnat inom lämplig tid och med tillgängliga transportmedel af kollegii vaktmästare utföras, hvarför stadsbud och åkare måst därför användas.

Slutligen förekommer också en post på 50 öre för hembäring af handlingar till en af kollegii ledamöter, som då hade tjänstledighet från den ordinarie tjänstgöringen för utförande af särskildt uppdrag, och hvilken hembäring måst ske under vaktmästarnes uppvaktningstid i kollegium och vid ett tillfälle, då någon af de i tjänstelokalen närvarande vaktmästarne icke kunde därifrån bortskickas — ett förhållande, som med hänsyn till tjänstemannapersonalens och vaktmästarnes relativa antal ju ganska ofta kan inträffa — hvarföre ett statsbud blef för ärendets utförande anlitat.

Under år 1905 förekom visserligen icke på byggnad, där kollegium disponerar lokal, någon genom dess försorg hissad flagga, men från och med den 1 oktober 1906 finnes sådan anordning för huset n:o 2 Birger Jarls torg. Härför utgår dock icke någon särskild ersättning åt vaktmästare; och anser kollegium, att någon sådan icke heller bör ifrågakomma, där bestyret med flaggans hissning och skötsel kan uppdragas åt någon af vederbörande ämbetsverks vaktmästare, som åtnjuter fri bostad i den byggnad, på hvilken flagga skall på bestämda tider finnas hissad.

Hvad beträffar det af Riksdagens Revisorer ifrågasatta utfärdandet af allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne, håller kollegium före, att en sådan åtgärd kunde vara lämplig, under förutsättning att därvid tillses, att dessa bestämmelser gifvas en så allmän affattning, att de låta anpassa sig efter de i många afseenden olika förhållanden, som äro och måste vara rådande inom de särskilda ämbetsverken.

De detaljföreskrifter, hvilka utöfver förenämnda allmänna föreskrifter kunna vara för de olika ämbetsverken i förevarande hänseende af nöden, torde lämpligen hafva sin plats i arbetsordningarne för de respektive ämbetsverkens tjänstemän och betjante.

Stockholm den 10 januari 1907.

Underdånigst:

ALFR. LAGERHEIM.

• JOHAN PIHLGREN.
Föredragande.

CARL MALMÉN.

PER G. FRIBERG.

Isak Blom.

Patent- och registreringsverkets

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Jämte bifogande af transsumt af Riksdagens senast församlade Revisorers berättelse har Eders Kungl. Maj:t med anledning af hvad däri förekommer rörande ifrågasatta allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne i de centrala ämbetsverken, genom nådig remiss den 7 nästlidne december anbefallt patent- och registreringsverket att med anledning af berörda framställning afgifva underdånigt utlåtande.

Till åtlydnad häraf får patent- och registreringsverket i underdånighet anföra följande.

Revisorerne hafva såsom skäl för ifrågavarande framställning anført, att Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, att sålunda förekomma utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr, samt att man i saknad af någon allmänt gällande föreskrift förfore på olika sätt inom de olika verken.

Hos patent- och registreringsverket hafva enligt ämbetsverkets förmenande icke förekommit några utgifter för göromål, som skäligen bort af vaktmästare utan ersättning bestridas. Visserligen måste ämbetsverket understundom anlita stadsbud eller andra i verket ej anställda personer för transporterande till ämbetsverket af från utlandet ankomna försändelser af patentskrifter. Detta har nödvändiggjorts, emedan dessa försändelser, hvilka merendels äro inpackade i stora lådor, äro mycket tunga bördor och ofta af sådan tyngd, att de ej kunna bäras.

Sedan centraluppvärmning numera införts i den egendom, där ämbetslokalerna äro inrymda, ombesörjes eldningen af en för ändamålet anställd maskinist. Påfordras därutöfver eldning i någon lokal, verkställes den af vaktmästare utan ersättning. Förut har eldningen skötts i sammanhang med städningen. Bestyret med städningen af verkets tjänstelokaler ombesörjes af en af verkets vaktmästare och, då detta arbete icke rimligtvis kan anses tillhöra vaktmästaregöromålen samt icke heller någonstädes lärers inbegripas bland dem, åtnjuter han naturligtvis därför särskild ersättning.

Allmänna bestämmelser angående de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare i de centrala ämbetsverken, anser patent- och registreringsverket ej vara erforderliga och ej heller önskvärda, ty därigenom kan ämbets-

verks befogenhet att åt vaktmästare uppdraga göromål, hvilka ämbetsverk finner lämpligen af dem kunna utföras, möjligen inskränkas.

Stockholm den 14 januari 1907.

Underdånigst:

HJ. BENNICH.

NILS RAHM.   ARVID KUYLENSTJERNA.   ERIK KUYLENSTIERNA.

Statistiska centralbyråns

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I sin den 30 sistlidne november afgifna berättelse hafva Riksdagens Revisorer omförmålt, det de vid granskningen af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas. Sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissing och skötsel af flagga med flera dylika bestyr. I saknad af någon allmänt gällande föreskrift förfore man i detta afseende på olika sätt inom de olika verken. Revisorerne hade därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående de tjänsteåligganden, som i regeln borde tillkomma vaktmästarne.

Genom nådig remiss den 7 sistlidne december anbefalld att häröfver afgifva underdånigt utlåtande, får statistiska centralbyrån, med återställande af remissakten, i underdånighet anföra följande.

De göromål inom statistiska centralbyrån, för hvilkas utförande särskild ersättning utgår, och hvilka enligt Riksdagens Revisorers åsikt kunde ifrågasättas ingå i vaktmästarnes tjänsteåligganden, äro utförandet af tyngre eller mera omfattande transporter samt eldning. Någon ersättning till verkets vaktmästare för transporter har dock i allmänhet ej förekommit, utan hafva särskilda kostnader härför utgått i regeln blott i det fall, att på grund af transporternas omfattning eller tyngd tillfällig arbetshjälp måst legas. Dylik kommer ej heller

för framtiden att kunna undvaras, och är sålunda ej möjligt att undvika särskilda utgifter för transporter. Hvad eldningen beträffar, så är denna jämte städningen af ämbetsverkets lokaler upplåten på ackord till statistiska centralbyråns förste vaktmästare, som ombesörjer densamma dels själf och dels genom personer, tillhörande hans familj. Att ålägga verkets tvenne vaktmästare att, såsom i ett eller annat ämbetsverk förekommer, i tur ombesörja eldningen låter sig ej göra. På grund af beskaffenheten af statistiska centralbyråns lokaler måste nämligen eldningen hvarje morgon börja kl. $\frac{1}{2}$ 5, och är därför nödvändigt, att den person, som har att ombesörja densamma, är i tillfälle att erhålla nattkvarter inom ämbetsverket. Något härtill användbart rum finnes emellertid ej och kan ej heller åstadkommas inom centralbyråns nuvarande lokal. Men äfven om icke, såsom nu är fallet, lokalförhållandena lade hinder i vägen för att vaktmästarna turvis utförde eldningen, skulle enligt centralbyråns åsikt det icke vara förenligt med billighet, att en så betydande utsträckning af deras tjänstgöringsskyldighet skedde, som ett åläggande att utföra eldningen skulle innebära, utan att samtidigt jämväl aflöningen höjdes. Någon utsträckning af vaktmästarnes tjänstgöringsskyldighet är sålunda icke möjlig inom statistiska centralbyrån, och kan sålunda det af Riksdagens Revisorer afsedda ändamålet med utfärdandet af allmänna bestämmelser rörande vaktmästarnes tjänstgöringsskyldighet icke hvad centralbyrån angår vinnas. Då det därjämte på grund af de i hög grad olikartade förhållanden, som råda inom de olika ämbetsverken, torde visa sig förenadt med nästan oöfvervinnliga svårigheter att träffa sådana allmänna bestämmelser rörande vaktmästarnes tjänstgöringsskyldighet, som af Riksdagens Revisorer afses, får statistiska centralbyrån i underdånighet hemställa, det Riksdagens Revisorerers ifrågakvarande framställning icke måtte till någon Eders Kungl. Maj:ts åtgärd föranleda.

Stockholm den 2 januari 1907.

Underdånigst:

LUDVIG WIDELL.

e. f.

F. A. Sundberg.

Registrators i ecklesiastik- departementet

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I den af Riksdagens Revisorer afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Revisorerna vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, i hvilket afseende påpekats, hurusom sålunda förekommit utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; och då i saknad af någon allmänt gällande föreskrift i detta afseende förfarits på olika sätt inom de olika verken hafva Revisorerna därför ifrågasatt, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästarne.

Sedan jag erhållit befallning att häröfver afgifva utlåtande, får jag i underdånighet anföra följande, som naturligtvis endast afser förhållandena inom ecklesiastikdepartementet.

De hos departementet anställda vaktmästare uppbära icke, utöfver dem enligt stat tillkommande lön och tjänstgöringspenningar äfvensom dyrtidstillägg, någon ersättning för sådana göromål, som kunna anses såsom vaktmästares tjänsteåligganden. Sålunda ombesörja vaktmästarne utan särskild ersättning afhämtning å vederbörande postkontor af till ecklesiastikdepartementet ankommande post samt aflämnande därstädes af afgående postförsändelser, befordrande af handlingar och bud mellan departementet och dess statistiska afdelning samt tjänstemännen inom departementet äfvensom ut rättande af ärenden för departementet utom detsammas lokaler *).

Däremot utbetalas särskild ersättning dels för städning, rengöring och eldning af departementets och dess statistiska afdelnings lokaler till två därför anställda städerskor dels för insättning och uttagning af innanfönster till glas-
mästare dels ock för mattpiskning samt sågning, huggning och uppbärning af ved till ämbetsverkets vedkarl.

---

*) Härvid må erinras, att en vaktmästare, som verkställt inköp af ved, för därmed sammanhängande bestyr plägar årligen erhålla 5 kronor, hvaremot anmärkning hittills icke försports.

Transporter af handlingar och böcker m. m. inom staden för departementets räkning utföras af vaktmästarne utan särskild ersättning, dock inträffa fall, då sändningens tyngd eller skrymmande beskaffenhet, såsom vid leverans af ett års handlingar till riksarkivet, vid transport dels af statistiska publikationer och andra trycksaker från departementet till posten, dels från tullen till departementet af från utlandet inkommande trycksaker m. m., nödvändiggör anlitande af biträde af stadsbud, därvid esomoftast kärra måste användas, och i dylika fall får staten helt naturligt vidkännas de extra kostnaderna härför. Kostnaderna för dylika transporter hafva för ifrågavarande år 1905 dock uppgått till allenast sammanlagdt 78 kronor 40 öre.

Då den praxis, som i departementet följes i fråga om hvad som bör hänföras till vaktmästares tjänsteåligganden, torde få anses vara fullt befogad och icke medföra några onödiga kostnader för statsverket, förefinnes enligt min mening för departementets vidkommande icke något behof af allmänna bestämmelser i ämnet.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

HJ. WESTERLING.

Riksarkivariens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Med anledning af Riksdagens Revisorers framställning angående ifrågasatta bestämmelser rörande de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare vid de centrala ämbetsverken, har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt riksarkivarien att afgifva underdånigt utlåtande. Till åtlydnad häraf får jag angående den i senare tid uti riksarkivet följda praxis med afseende på vaktbetjäntes göromål anföra följande:

En af vaktmästarne, den, som i riksarkivet har bostad, uppbär såsom särskild ersättning för städning i ämbetsvåningen 75 kronor i kvartalet (=300 kronor om året) samt för gårdens putsning och snöskottning 1 à 2 kronor i månaden. Hjälp af andra personer anlitas dessutom dels vid större rengöringar (inclus. afdamning af arkivalier), dels vid större omflyttningar af

handlingar inomhus och vid bärning eller försling af handlingar till eller från riksarkivet, såvida bördan anses vara för tung för *en* person.

Riksarkivets kvinnliga portvakt, som har fri bostad (1 rum), uppbär därjämte 37 kronor 50 öre i kvartalet (=150 kronor om året) för vakthållning och städning af vestibulen samt 3 kronor i kvartalet för grundligare rengöring.

Eljest förrätta vaktmästarna utan särskild ersättning alla sysslor och budskickningar, som kunna anses höra till tjänsten, såsom:

- vakthållning i tamburen;
- framtagning och uppställning af arkivalier;
- mindre omflyttningar af d:o;
- enklare arkivaliska ordningsarbeten;
- tryckning af blanketter;
- framtagning och inpackning af rekvirerade exemplar af svensk författningssamling;
- inläggning af paket;
- bärning af bref, paket och handlingar (om bördorna icke äro för tunga) till och från riksarkivet;
- lyftande af anvisade medel och betalning af räkningar;
- öppnande och stängande af dörrar och järnluckor i våningarna hvarje morgon och middag;
- tillsyn öfver elektriska ledningarna (öppnande och stängande af hufvudkran m. m.);
- skötsel af flagga o. s. v.

Dessutom äro en vaktmästare och maskinisten, hvilka åtnjuta fri bostad, skyldiga att hafva tillsyn öfver riksarkivets byggnader och den sistnämnde naturligtvis särskildt öfver värmeledningen.

Det förefaller mig, som om denna anordning af vaktmästarnes och med dem sidoordnade betjäntes verksamhet, sådan den i riksarkivet en längre tid följts, i hufvudsak vore ändamålsenlig, särskildt sedan på sätt under de senaste åren skett, vaktmästarna börjat användas äfven för enklare ordningsarbeten inom arkivet. Man har under sådana förhållanden ingen anledning antaga att de några längre stunder skola behöfva vara sysslolösa.

Den remitterade akten återställes.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

EMIL HILDEBRAND.

**Öfverbibliotekariens vid kungl.
biblioteket**

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Till åtlydnad af Eders Kungl. Maj:ts nådiga befallning till öfverbibliotekarien vid kungl. biblioteket att afgifva yttrande i anledning af Riksdagens Revisorers framställning angående ifrågasatta bestämmelser rörande de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare vid de centrala ämbetsverken, får jag härmed i underdånighet anföra följande.

Bland de göromål, hvilka Riksdagens Revisorer ansett böra af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, omförmäles eldning, hembärande af handlingar och böcker samt hissning och skötsel af flagga. För intet af dessa eller närmast därmed jämförbara bestyr har i kungl. biblioteket utbetalats särskild ersättning åt bibliotekets egna vaktmästare eller åt någon utom det samma stående person. Däremot förekommer en art af göromål, som möjligen afses i Revisorernes framställning och hvarför särskild ersättning utgått i tämligen stor utsträckning, nämligen transporter inom Stockholm, särskildt afhämtning af paketer i tullen och posten. Att dessa bestyr öfverlämnats åt stadsbud och andra tillfälliga biträden har dock icke afsett att bereda någon lindring i vaktmästarnes göromål. Dessas sysselsättning är nämligen i kungl. biblioteket väsentligen en annan än i de egentliga ämbetsverken; de hafva att besörja framtagning och uppsättning af böcker, ordnande af en del tryck m. fl. göromål som fordra deras närvaro inom lokalen och som skulle lida ett betänkligt afbräck, i fall exempelvis de så godt som dagligen förekommande budskickningarna till Skeppsbron, Stadsgården, f. d. Eldkvarnen m. fl. platser för tullbehandling, nödvändigt måste af vaktmästare utföras. Då med den ständigt ökade frekvensen af låntagare och besökande i läsesalen vaktmästarnes ofvan angifna uppgift måste allt trängnare tagas i anspråk, har det varit min sträfvan att söka så vidt möjligt undvika att de sysselsattes med uträttande af uppdrag utomhus, och jag anser mig böra framhålla att det gagn som härigenom bereds bibliotekstjänsten synts mig mer än väl uppväga den föranledda kostnaden. För samtliga transporter inom Stockholm, däri inbegripet äfven en del sådana, som icke rimligtvis kunnat vaktmästare åläggas, har under år 1906 utgått tvåhundra-tolf kronor 41 öre.

På grund af hvad jag här anført får jag i underdånighet anhålla, att för den händelse Eders Kungl. Maj:t täcktes finna allmänna bestämmelser

angående vaktmästares tjänsteåligganden erforderliga, afseende måtte fästas vid de särskilda göromål, som kungl. bibliotekets vaktmästare hafva att utföra, samt att hinder icke måtte uppställas emot att för transporter och andra liknande göromål använda biträde af utom kungl. bibliotekets tjänst stående personer.

Stockholm den 3 januari 1907.

Underdånigst:

E. W. DAHLGREN.

**Intendentens vid national-
museum**

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I nådig remiss af den 7 sistlidne december har Eders Kungl. Maj:t befallt nationalmusei nämnd att afgifva utlåtande öfver Riksdagens Revisorers anmärkning, att de vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper för år 1905 trott sig finna att särskilda kostnader utgått för göromål, såsom eldning, hissning af flagga, o. s. v., som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, hvarför Revisorerne ifrågasätta huruvida icke särskilda bestämmelser rörande sådana tjänsteåligganden borde utfärdas.

Då nationalmusei nämnd icke kan sammanträda före den dag, till hvilken dess yttrande inforrats, eller den 20 januari, och då enligt § 12 af nådiga stadgarna för nationalmusei konstafdelning intendenten äger att bestämma betjäningens skyldigheter och tjänstgöringstider, får jag härmed i underdånighet dels meddela, att ingen af nationalmusei konstafdelnings betjante för sådana göromål, som Riksdagens Revisorer anført, uppburit någon särskild ersättning, dels anmäla, att jag finner dylika bestämmelsers utfärdande vara ur många synpunkter önskvärdt.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

LUDV. LOOSTRÖM.

Olof Granberg.

**Öfverstyrelsens för rikets
allmänna läroverk**

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Medelst nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk att afgifva underdånigt utlåtande i anledning af en utaf Riksdagens Revisorer gjord framställning angående ifrågasatta bestämmelser rörande de tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare vid de centrala ämbetsverken.

I anledning häraf får öfverstyrelsen, med öfverlämnande af bestyrkt afskrift utaf den för öfverstyrelsens vaktmästare utfärdade, af öfverstyrelsen den 10 januari 1905 fastställda instruktion samt med remissaktens återställande, i underdånighet anföras, att sedan öfverstyrelsen i medio af mars månad sistlidet år inflyttat i sina nya, betydligt utvidgade lokaler, jämlikt öfverstyrelsens beslut den 15 mars 1906 eldning och städning af dessa, hvilka göromål i sin helhet förut ålegat vaktmästaren, därefter, beräknade till en kostnad af en krona om dagen eller 365 kronor per år, bestridas utom af honom jämväl af annan därtill särskildt anställd person, för hvilkens aflöning utaf öfverstyrelsens expensmedel utanordnas ett belopp af 18 kronor i månaden, samt att hembärande af handlingar och böcker till öfverstyrelsens ledamöter eller hos öfverstyrelsen anställda sakkunniga jämte andra dylika bestyr endast undantagsvis och i ytterst sällsynta fall, då vaktmästarens tid för annat ändamål varit upptagen och största skyndsamhet varit af nöden, verkställts af därför särskildt tillkallad person.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

ERNST CARLSON.

B. J. BERGQUIST.

N. G. W. LAGERSTEDT.

TOM MOLL.

O. Sellgren.

Bilaga.

Afskrift.

Instruktion

för den hos k. öfverstyrelsen för rikets allmänna läroverk anställde vaktmästare.

Vaktmästaren skall, såvida icke annorlunda i särskilda fall bestämmes, vara tillstädes för tjänstgöring å k. öfverstyrelsens lokal hvarje söckendag före kl. $\frac{1}{2}$ 11 f. m. och må icke utan särskildt tillstånd annat än i tjänsteärenden lämna densamma, så länge någon af k. öfverstyrelsens ämbets- eller tjänstemän befinner sig å ämbetsrummet.

Har vaktmästaren erhållit tillfällig ledighet, skall han utan ersättning sätta annan person, som af öfverdirektören godkännes, i sitt ställe.

Det åligger honom:

att ombesörja städning och eldning af k. öfverstyrelsens lokal och härutinnan tillse att därför erforderliga göromål äro avslutade före kl. 10 hvarje morgon;

att från kungl. postkontoret dagligen före tjänstgöringstidens början afhämta alla till k. öfverstyrelsen adresserade bref;

att, efter det ämbets- och tjänstemännen för dagen lämnat k. öfverstyrelsens lokal, noga tillse, att gasen släckes och tamburdörren låses, samt

att bestrida uppassningen hos k. öfverstyrelsen och å dess expedition samt därvid fullgöra, hvad honom af vederbörande ämbets- eller tjänstemän i och för tjänsten ålägges;

skolande han vid utförande af hvad honom sålunda är eller varder förelagdt iakttaga största ordentlighet och raskhet äfvensom höflighet samt särskildt ansvara för vården af alla honom anförtrödda penningmedel, handlingar och effekter.

Rätt afskrifvet; betygar Stockholm i kungl. öfverstyrelsens för rikets allmänna läroverk kansli den 15 januari 1907.

Ex officio
O. Sellgren.

Riksantikvariens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Med anledning af Riksdagens Revisorers uttalande rörande allmänna be-
stämmelser angående tjänsteåligganden, som i regel böra tillkomma vaktmästare,
får jag i underdånighet anmäla:

att de två å vitterhets- historie- och antikvitetsakademiens stat uppförda
ordinarie vaktmästarne äro skyldiga att infinna sig i lokalen så tidigt, att
eldning och städning äro afslutade före kl. 11; för detta arbete gifves ingen
ersättning;

att för den finare städningen (damning o. d.), hvilken icke kan nöj-
aktigt fullgöras af vaktmästarne, är anställd en kvinna, som erhåller ett ringa
arfvode;

att för hembärande af handlingar och böcker, äfven under extra tid,
aldrig beviljas vaktmästarne någon ersättning;

att ingen af akademiens vaktmästare har någon befattning med hissande
och skötsel af flagga;

att ingen ersättning gifves vaktmästarne för annat extra arbete än för
bevakning af handtverkare inom akademiens och statssamlingarnas lokal före
kl. 9 f. m. och efter kl. 4 e. m.

Stockholm den 17 januari 1907.

Underdånigst:

HANS HILDEBRAND.

T. f. registratorns i jordbruks- departementet

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till herr statsrådet och chefen för kungl. jordbruksdepartementet.

Med anledning af hvad Riksdagens Revisorers den 30 november 1906
afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande

fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 innehåller därom, att Revisorerne vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas, får jag i egenskap af redogörare för kungl. jordbruksdepartementets expensmedel härmed vördsamt anföra följande.

De hos departementet anställde vaktmästarne åtnjuta icke någon särskild ersättning utöfver ordinarie aflöning för dylika arbeten, som i Revisorerens anmärkning afses. Bestyret med eldning af departementets lokaler har uppdragits åt den person, som ombesörjer lokalernas städning och rengöring.

Därest någon gång af departementets medel utbetalats särskilda afgifter för stadsbud, har detta föranledts däraf att böcker, handlingar eller kartor, som skolat från departementet transporteras, varit så tunga eller skrymmande, att fordon måst anlitas för undvikande af att departementets båda vaktmästare på en gång bortskickas.

Hvad beträffar den af Revisorerne framhållna önskvärdheten af allmänna bestämmelser rörande vaktmästares tjänstebefattning, tillåter jag mig uttala, att erfarenheten inom jordbruksdepartementet icke påvisat nödvändigheten af särskild instruktion för vaktmästarne.

Stockholm den 19 januari 1907.

HJALMAR ALMGREN.

t. f. registrator.

Landtbruksstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens Revisorerers framställning om utfärdande af allmänna bestämmelser angående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt landtbruksstyrelsen att afgifva underdånigt utlåtande i anledning däraf, att Riksdagens Revisorer enligt den nådiga remissen bifogadt transsumt af deras den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under

år 1905 anført, att vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper Revisorerne trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkets vaktmästare utan ersättning bestridas, att sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga m. m., att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift det förfores i detta afseende på olika sätt inom de olika verken, samt att Revisorerne därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regel borde tillkomma vaktmästare;

och får till åttlydnad af förberörda nådiga remiss landtbruksstyrelsen, med återställande af remissakten, i underdånighet anförä följande.

Vaktmästarnes åligganden, ehuru de i allmänna föreställningssättet äro tämligen klart uppfattade, synas dock till sin natur vara af den mångskiftande art, att det svårigen låter sig göra att sammanfatta dem i några allmänna bestämmelser. På samma gång synes det landtbruksstyrelsen, som om det bör tillkomma ämbetsverken att vid behof anlita annan person än vaktmästaren att utföra åligganden, som kunna hänföras till vaktmästaresysslan, och därvid taga hänsyn till särskilda omständigheter, såsom göromålens mängd eller beskaffenhet, behovet af skyndsamhet vid deras utförande, vaktmästarens ålder eller hälsotillstånd m. m. Om utgifter, som härigenom tillskyndas statsverket, ibland förekommit å räkningar, afgifna af vaktmästare, synes detta icke utgöra skälig anledning till ogillande. Skulle vid något tillfälle missbruk häraf ske, så synes rättelse härutinnan lämpligen kunna åstadkommas genom den granskning af ämbetsverkens räkenskaper, som det åligger kammarrätten att utöfva och hvars resultat, om missnöje däremot anmäles, i sista hand pröfvas af Eders Kungl. Maj:t.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, tillåter sig landtbruksstyrelsen såsom sin åsikt uttala, att några allmänna bestämmelser angående vaktmästares tjänsteåligganden icke erfordras eller ens lämpligen kunna meddelas.

Stockholm den 5 januari 1907.

Underdånigst:

M. v. FEILITZEN.

Fredrik Egerström.

Stuteriöfverstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Genom nådig remiss den 7 december 1906 har Eders Kungl. Maj:t anbefallt stuteriöfverstyrelsen att inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad Riksdagens Revisorer uti öfverlämnadt transsumt utaf deras den 30 nästförutgångne november afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 anført i fråga om utfärdande af allmänna bestämmelser angående hvilka tjänsteåligganden i regeln borde tillkomma vaktmästare hos statsdepartementen och de centrala ämbetsverken.

Med anledning häraf får stuteriöfverstyrelsen, med remissaktens återställande, i underdånighet anförä, att hos styrelsen, som icke disponerar egen lokal och i hvars lönestat icke finnes upptagen någon vaktmästare, någon sådan hittills ej kunnat fast anställas, men att, sedan styrelsens sekreterare genom särskilda nådiga bref den 29 maj 1874 och den 5 november 1875 berättigats att, såsom ersättning för expenser och vaktmästares aflönande, årligen uppbära sammanlagdt 300 kronor, de hos styrelsen förekommande vaktmästaregöromålen, bestående hufvudsakligen i posts afhämtande och aflämnande å postkontoret, tyngre försändelsers emballering samt budskickning i tjänsteärenden inom staden, hittills utförts mot ett mindre årsarfvode af någon utaf vaktmästarne hos Eders Kungl. Maj:ts landtförsvarsdepartement, inom hvars ämbetslokal stuteriöfverstyrelsen sedan lång tid tillbaka varit inrymd.

Då stuteriöfverstyrelsens sekreterare sålunda har att af de till hans disposition ställda expensmedel bekosta alla utgifter för bestridande af de hos styrelsen förekommande vaktmästaregöromål, torde under sådana omständigheter några särskilda bestämmelser i nu ifrågavarande syfte, för såvidt stuteriöfverstyrelsen angår, icke vara erforderliga.

Stockholm den 10 januari 1907.

Underdånigst:

FREDRIK WRANGEL.

Mart. Nyborg.

Domänstyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer bland annat anført, att vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper Revisorerna trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas; att sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr; samt att i saknad af någon allmänt gällande föreskrift, man förföre i detta afseende på olika sätt inom de olika verken; hvarföre Revisorerna velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden, som i regel borde tillkomma vaktmästarne.

Genom nådig remiss den 7 december nästlidet år har Eders Kungl. Maj:t anbefallt domänstyrelsen att till jordbruksdepartementet inkomma med underdånigt utlåtande i anledning af hvad Revisorerna anført. Till åtlydnad häraf får styrelsen i underdånighet anföra, att ämbetsverkets vaktmästare icke åtnjuta någon särskild ersättning, utöfver ordinarie aflöning, för dylika göromål, som i Revisorernes anmärkning afses. Någon instruktion för vaktmästarne, utvisande deras åligganden, har styrelsen icke utfärdat. Eldning af ämbetslokalerna har emellertid styrelsen icke ansett tillhöra deras tjänsteåligganden, utan har eldningen uppdragits åt samma person, som ombesörjer lokalernas städning och rengöring; och får i anledning af Riksdagens Revisorers anmärkning styrelsen för egen del uttala att, därest, för genomförande af likformighet inom de olika verken uti förevarande afseende, allmänna bestämmelser utfärdas angående vaktmästarnes tjänsteåligganden, detta måtte ske endast i sammanhang med en af behovet alltmer påkallad lönereglering för vaktmästarne.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

KARL FREDENBERG.

J. MEVES.
GUNNAR SÖDERLIND.

W. ROOS.

TH. ÖRTENBLAD.
FREDRIK GIÖBEL.

S. I. Åbergsson.

Landtmäteristyrelsens

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorerers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

I sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd granskning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och förvaltning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer anført bland annat, att de vid granskning af departementens och de centrala ämbetsverkens räkenskaper trott sig finna, att särskilda kostnader utgått för göromål, som skäligen bort af verkens vaktmästare utan ersättning bestridas. Sålunda förekomme utgifter för eldning, för hembärande af handlingar och böcker, för hissning och skötsel af flagga med flera dylika bestyr. I saknad af någon allmänt gällande föreskrift förfore man i detta afseende på olika sätt inom de olika verken. Revisorerne hade därför velat ifrågasätta, huruvida icke allmänna bestämmelser borde utfärdas angående tjänsteåligganden som i regeln borde tillkomma vaktmästare.

Sedan Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 7 december 1906 anbefallt landtmäteristyrelsen att till kungl. jordbruksdepartementet inkomma med underdånigt utlåtande öfver hvad Riksdagens Revisorer sålunda yttrat, får styrelsen härmed i underdånighet anföra följande.

Sedan många år tillbaka tillkommer det den af styrelsen anställda städerska att under den kallare årstiden verkställa eldning i de 14 kakelugnar, som finnas inom styrelsens lokaler. Och styrelsen har anledning antaga, att eldning allt ifrån ämbetsverkets tillkomst ålegat den, som haft städningen sig anförtrodd. I förstugan utanför styrelsens arkiv är uppsatt en kamin, hvilkens uppehåll bekostas gemensamt af styrelsen och det i samma hus som styrelsen inrymda allmänna kartverket. För bestyret härmed utbetalas från styrelsen ett årligt belopp af 25 kronor. Understundom ankomma till styrelsen eller expedieras från styrelsen så stora och tunga postförsändelser af landtmäteriakter och kartor, att de utgöra mer än en mansbörda, hvarför dragkärra måste användas. I sådana fall anlitas stadsbud för försändelsernas forsling inom staden. Emellanåt äro dylika, till styrelsen adresserade försändelser fördelade i flere, visserligen smärre men dock tunga och skrymmande paket. I sådana fall kunde naturligen vaktmästaren genom att bära bördor flera gånger från posten utan biträde af stadsbud verkställa forslingen mellan posten och styrelsen. Men på det att vaktmästaren ej må blifva sysselsatt härmed under större delen af tjänstgöringstiden och därigenom tagas ifrån de många andra

viktiga göromål, styrelsen behöver få uträttade, plägar äfven i sådana fall stadsbud emellanåt anlitas. Att till forsling af postförsändelser använda båda vaktmästarne i verket, låter sig icke göra af den orsak, att den ene vaktmästaren nödvändigt måste vara tillgänglig inom styrelsens arkivlokaler för att gå allmänheten och tjänstemän från andra verk tillhanda med framtagande af kartböcker och handlingar samt för uträttande af ett eller annat viktigare ärende, som måste af honom under andre vaktmästarens frånvaro ombesörjas. Några andra än nu omförmälda kostnader har styrelsen ej haft för göromål, som skäligen bort af styrelsens vaktmästare utan ersättning bestridas.

Landtmäteristyrelsen har väl ej för sin del fått anledning anse något verkligt behof föreligga af allmänna bestämmelser angående tjänsteåligganden, som i regeln böra tillkomma vaktmästare; utan håller styrelsen före, att det vore tillfyllest, att i ämbetsverkens instruktioner infördes bestämmelse, där sådan icke möjligen redan finnes, att vaktmästarne skola vara skyldiga verkställa de tjänstegöromål, som åläggas dem af ämbetsverket eller dess chef. Men gifvetvis kunna sådana förhållanden inträffa, då det vore synnerligen önskvärdt, att allmänna föreskrifter angående vaktmästares tjänsteåligganden funnes att tillämpa.

I fall detaljerade allmänna bestämmelser uti ifrågavarande hänseende skulle anses behöfliga, synas emellertid dessa böra beträffande vissa verk blifva olika för de särskilda vaktmästarne. Och dylika detaljerade bestämmelser torde, om de ej blefve tillräckligt omfattande, kunna medföra den vådan, att angeläget tjänstegöromål understundom kunde ifrågakomma, hvilket enligt de utfärdade bestämmelserna icke åläga någon af vaktmästarne.

Stockholm den 2 januari 1907.

Underdånigst:

H. RHODIN.

Alfred Eriksson.

Chefens för rikets allmänna kartverk

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utför-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Med anledning af den nådiga remissen af den 7 sistlidne december, hvilken härmed återgår, får jag i underdånighet anmäla, att den vid rikets allmänna kartverk anställda vaktmästaren, hvilken tjänstgör vid ekonomiska kartverket, fullgör alla de åligganden, hvilka kunna anses falla under en vaktmästares tjänstgöringsområde, utan annan ersättning än det af Eders Kungl. Maj:t bestämda årsarfvodet, 1,100 kronor — med undantag dock för eldning och städning, hvarför medel utgår till särskild person från ett härför i staten upptaget anslag af 1,000 kronor, samt med undantag för försändelser af instrument m. m. i större omfattning, hvarför stadsbud måste användas, åt hvilka särskild ersättning i dylikt fall lämnas; och anser jag lämpligt, att förhållandet allt fort på enahanda sätt ordnas.

Vid topografiska afdelningen finnes ej särskild vaktmästare anställd, utan erhålles vaktmästarebiträde genom en af generalstabens vaktmästare, enligt bestämmande af chefen för sagda stab, hvilken chef torde komma att rörande sagda vaktmästares tjänstgöringsförhållanden yttra sig.

Endast beträffande den tillfälligt åt kartverket upplåtna lokalen i f. d. riksgäldskontoret är för ökad behof af vaktmästarebiträde samt städning m. m. å extra stat uppfördt ett särskildt anslag af högst 1,250 kronor, hvarför särskild tillfällig arbetshjälp anskaffats.

Stockholm den 4 januari 1907.

Underdånigst:

E. MELANDER.

Chef för rikets allmänna kartverk.

**Chefens för Sveriges geologiska
undersökning**

utlåtande i anledning af Riksdagens
Revisorers framställning om utfär-
dande af allmänna bestämmelser an-
gående vaktmästarnes åligganden.

Till Konungen.

Till åtlydnad af nådig befallning får jag härmed afgifva underdånigt
utlåtande öfver Riksdagens Revisorers till Sveriges geologiska undersökning
remitterade erinran, att åt de centrala ämbetsverkens vaktmästare utbetalats
extra arfvoden för göromål, som synts böra af dem utan någon särskild ersättning
verkställas.

Vid geologiska undersökningen hafva emellertid ej förekommit hvarken
sådana utgifter, som i Revisorernes berättelse exempelvis åberopas, ej heller
några af därmed likartad beskaffenhet; men väl har särskild ersättning plägat
tilldelas vaktmästare för sådana på extra tid utförda arbeten, som blott
undantagsvis falla inom dennes kompetens och under inga omständigheter lära
kunna anses tillhöra hans åligganden, såsom kartritning, afskrift af handlingar,
fotografering af geologiska föremål, slamning af jordslag för isolerande af
mikroorganismer o. s. v.

Den remitterade handlingen återställes i underdånighet.

Stockholm den 18 januari 1907.

Underdånigst:

J. GUNNAR ANDERSSON.

Henrik Santesson.

Statskontorets

utlåtande i anledning af en af Riks-
dagens Revisorer gjord framställning
rörande anskaffande af papper för
statens ämbetsverk.

Till Konungen.

Uti sin den 30 november 1906 afgifna berättelse om verkställd gransk-
ning af statsverkets jämte därtill hörande fonders tillstånd, styrelse och för-
valtning under år 1905 hafva Riksdagens Revisorer — efter erinran bland

annat *dels att* på Eders Kungl. Maj:ts pröfning vore beroende att inom finansdepartementet af tillkallade sakkunnige den 16 oktober 1901 afgifvet förslag till förordning angående normalpapper och tryckpapper samt normalbläck, skrifmaskinsband och stämpelfärger till bruk i statens tjänst m. m., *dels ock att* det kontrakt, som i december 1885 afslutats mellan statskontoret och Lessebo bolag om leverering af skrifpapper till statens ämbetsverk, den 7 juni 1901 upphört att gälla, i följd hvaraf ämbetsverken numera anskaffade det för dem erforderliga statspapper på sätt hvart och ett ämbetsverk kunde finna för sig förmånligast — anført, att det syntes Revisorerne otvifvelaktigt, att under nu rådande förhållanden beträffande anskaffning af papper för statens ämbetsverk hvarken nödig sparsamhetshänsyn eller den ej mindre viktiga synpunkten af offentliga handlingars skyddande för förstörelse genom tidens inverkan kunde varda på ett tillfredsställande sätt tillgodosedd; och hafva Revisorerne därför uttalat önskvärdheten af att, till vinnande af dessa syftemål, för samtliga statens ämbetsverk gemensamma bestämmelser angående anskaffande af papper och därmed sammanhängande frågor måtte varda utfärdade.

Genom nådig remiss har Eders Kungl. Maj:t anbefallt statskontoret att i anledning af berörda framställning af Riksdagens Revisorer underdånigt utlåtande afgifva och till finansdepartementet insända så tidigt, att detsamma före den 20 innevarande januari kunde till fullmäktige i riksgäldskontoret öfverlämnas för att tillika med revisionsberättelsen till trycket befordras.

Till besvarande af den nådiga remissen får statskontoret endast anförä, att sedan Eders Kungl. Maj:t den 10 december nästlidet år anbefallt statskontoret att, med anledning af hvad bergsingenjören Gunnar Dillner i skrift af den 13 november 1906 anført i fråga om bestämmelser angående upphandling och kontroll af normalpapper, afgifva förnyadt underdånigt utlåtande i detta ärende, sådant underdånigt utlåtande blifvit af statskontoret den 13 december 1906 beslutadt och kommer att samtidigt härmed till finansdepartementet expedieras.

Remissakten återställes härjämte.

Stockholm den 15 januari 1907.

Underdånigst:

HANS WACHTMEISTER.

C. G. SYLVAN.
Föredragande.

CHR. L. TENOW.

PER SÖDERMARK.

Gustaf Ahlm.

Bilaga.

Afskrift.

Till Konungen.

Sedan statskontoret den 19 mars 1903 afgifvit infordradt underdånigt utlåtande öfver ett inom finansdepartementet af därför tillkallade sakkunnige utarbetadt förslag till förordning angående normalpapper och tryckpapper samt normalbläck, skrifmaskinsband och stämpelfärger till bruk i statens tjänst m. m.

har Eders Kungl. Maj:t genom nådig remiss den 10 innevarande månad anbefallt statskontoret att, med anledning af hvad bergsingenjören Gunnar Dillner i skrift af den 13 nästlidne november anført i fråga om bestämmelser angående upphandling och kontroll af normalpapper, afgifva förnyadt underdånigt utlåtande i detta ärende;

och får till åtlydnad häraf statskontoret, med de remitterade handlingarnes återställande, anföra följande.

Vid jämförelse mellan å ena sidan det ursprungliga förslagets bestämmelser och å andra sidan det förslag till ändringar däri, som blifvit af bergsingenjören Dillner framlagdt, har det visat sig, att statskontorets bestyr i fråga om såväl upphandlingen af som kontrollen å normalpapper skulle enligt det senare förslaget blifva väsentligt mindre omfattande och betungande än enligt det förra. De i statskontorets underdåniga utlåtande af den 19 mars 1903 uttalade betänkligheterna mot att nämnda bestyr skulle komma att läggas å statskontoret hafva härigenom blifvit, om icke helt och hållet undanröjda, dock i betydlig mån minskade. Statskontoret anser sig vid sådant förhållande och i förhoppning att genom bifall till statskontorets hos Eders Kungl. Maj:t gjorda framställning om ombudsmanstjänstens uppförande på ordinarie stat med den tjänsteman af andra graden tillkommande aflöning tillfälle skall blifva statskontoret beredt att taga ombudsmannens verksamhet i anspråk vid utförandet af en del af det ökade arbete, som genom pappersfrågans ordnande enligt nu föreslagna grunder under alla omständigheter komme att tillskyndas statskontoret, icke böra motsätta sig det nya förslag till bestämmelser om upphandling af och kontroll å normalpapper, hvilket nu blifvit af bergsingenjören Dillner framlagdt.

Stockholm den 13 december 1906.

Underdånigst:

HANS WACHTMEISTER.

C. G. SYLVAN.

CHR. L. TENOW.

PER SÖDERMARK.

Gustaf Ahlm.

Register.

A.

	Revisions- berättelsen.	Utlåtanden.
	Sid.	Sid.
<i>Abrahamsonska stiftelsens fonder</i>	212.	
<i>Afkortningar å statsverkets inkomster</i> ...	218.	
<i>Afvittringar och skiften</i>	456.	
<i>Akademien för de fria konsterna</i>	372.	
" <i>Landtbruks-</i>	415.	
" <i>Musikaliska</i>	376.	
" <i>Svenska</i>	350.	
" <i>Vetenskaps-</i>	354.	
" <i>Vitterhets-, historie- och anti-</i> <i>kvitets-</i>	368.	970.
<i>Aktoratsräkning, Kammarrättens</i>	227.	
<i>Alingsås samskola</i>	298.	
<i>Allmänna barnbördshuset</i>	343.	
" <i>barnhuset i Stockholm</i>	400.	
" <i>döfstummeinstitutets f. d. dona-</i> <i>tionsmedelsfond</i>	212.	
" <i>kartverket</i>	457.	977.
" <i>läroverken</i>	298.	
<i>Almarestäkets bros arrendemedels fond</i>	210.	
<i>Alnarps landtbruksinstitut</i>	423.	860.
" <i>egendom</i>	426.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Arbetareförsäkringsfonden</i>	210.	
<i>Arboga samskola</i>	300.	
<i>Arkivdepån i Visby</i>	264.	851.
<i>Arméförvaltningen</i>	50.	563, 930.
<i>Armén, den garnisonerade och den icke garnisonerade, sammandrag öfver samtliga kostnader för</i>	70.	
<i>Arméns munderingsmedel</i>	64.	
” <i>pensionskassa</i>	470.	903.
<i>Arrendeinkomster af kronans domäner, uppgift å</i>	445.	
<i>Arrende-, jordskylds- och tomtöremedel</i>	62.	
<i>Arvika realskola</i>	302.	
<i>Askersunds samskola</i>	300.	
<i>Aug. Abrahamsons stiftelse</i>	405.	

B.

<i>Bangårdsanordningar i Stockholm</i>	162.	
<i>Barnbördshuset, allmänna</i>	343.	
<i>Barnhus, Stockholms allmänna</i>	400.	
<i>Barnmorskornas pensionsanstalt</i>	498.	915.
<i>Besparingarne å de särskilda hufvudtit- larne, ang. dispositionen af</i>	522.	
<i>Besparingskassa, Disciplinkompaniets</i>	62.	
<i>Besök, Revisorernes</i>	549.	
<i>Bevillningar, ingående till statsverket</i>	214.	
<i>Beväringsmanskapets invalid- och pens- sionsfond</i>	60, 68, 212.	
<i>Bibelkommissionen</i>	404.	
<i>Bibelkommissionens fond</i>	210.	
<i>Biblioteket, Kungl.</i>	266.	966.
<i>Biskopslöneregleringsfonden</i>	210.	
<i>Bispgården, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Bjurfors, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Blinda, institutet för</i>	381.	

	Revisions- herättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Blindu, läroanstalterna för</i>	386.	
<i>Boden—Ytter Morjärv, statsbanan mellan</i>	160.	
<i>Bohuslän, statsbanan genom</i>	158.	
<i>Bollnäs, läroanstalten för öfveråriga döf- stumma i</i>	385.	
<i>Bona, tvångsuppfostringsanstalten å</i>	33.	561.
<i>Borås realskola</i>	298.	
” <i>tekniska skola</i>	332.	
<i>Brunskogs församlings aflöningsfond</i>	210.	

C.

<i>Centralanstalten, meteorologiska, se Veten- skapsakademien.</i>		
<i>Centralbyrån, statistiska</i>	254.	961.
<i>Centralinstitutet, gymnastiska</i>	340.	
<i>Chalmers tekniska läroanstalt</i>	332.	
<i>Civildepartementet</i>	126.	934.
<i>Civilstatens pensionsinrättning</i>	466.	902.
Se äfven K.		

D.

<i>Danviks hospital</i>	397.	
<i>Depositionsmedel, Öfverståthållareämbetets</i>	133.	
<i>Disciplinkompaniets besparingskassa</i>	62.	
<i>Djurgårdsfonden</i>	210.	
<i>Domkapitel, se Konsistorier.</i>		
<i>Domkyrkorna</i>	274.	853.
<i>Domäner, kronans, arrendeinkomsten af</i> ...	445.	
<i>Domänstyrelsen</i>	438.	862, 974.
<i>Donationsfonden för anordnande af före- läsningar i astronomi vid sjökrigs- högskolan</i>	210.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Drottningholms broars arrendemedels fond</i>	210.	
<i>Drottningholms lustslott</i>	7.	
<i>Drottninghuset</i>	388.	
<i>Döfstumma, öfveråriga, läroanstalten för</i>	385.	
<i>Döfstuminstitutets donationsmedels fond</i>	212.	

E.

<i>Ecklesiastika bostälленas skogsfond</i>	210.	
<i>Ecklesiastikdepartementet</i>	256.	963.
<i>Edholms, C. M., donation till Sveriges sjöförsvar</i>	210.	
<i>Egnahemslånefonden</i>	212.	
<i>Eksjö realskola</i>	298.	
<i>Elementarlärarnes änke- och pupillkassa</i>	489.	908.
<i>Elementarskolan, Nya</i>	306.	
<i>Enköpings realskola</i>	298.	
<i>En per millefonden</i>	68, 210.	
<i>Eskilstuna realskola</i>	300.	
” tekniska skola	332.	
<i>Expeditionsafgiftsuppbörden inom konsulat- distrikten</i>	47.	
<i>Experimentalfält, Landtbruksakademiens, utgående anslag till m. m.</i>	417.	

F.

<i>Falköpings samskola</i>	298.	
<i>Falu allm. läroverk</i>	300.	
<i>Farmaceutiska institutet</i>	395.	
<i>Filenska testamentsfonden</i>	210.	
<i>Filipstads lägre läroverk</i>	302.	
<i>Finansdepartementet</i>	199.	945.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå</i>	200.	
<i>Fiskerinäringens befrämjande, fonden för</i>	212.	
<i>Fiskerinäringens understöd, anslag till</i>	462.	
<i>Flottans pensionskassa</i>	474.	905.
<i>Folkskolelärare- och lärarinneseminarier</i>	274.	
<i>Folkskolelärarnes pensionsinrättning</i>	491.	908.
<i>Folkundervisningen</i>	318.	
<i>Folkundervisningens befrämjande, Sällskapet för</i>	324.	
<i>Fonden för anordnande af lokaler för statens ämbetsverk i hufvudstaden</i>	210.	
” ” <i>Carl XII:s monument</i>	210.	
” ” <i>en minstation till skyddande af inloppet till Gäfle</i> ..	210.	
” ” <i>fiskerinäringens befrämjande</i>	212.	
” ” <i>svenska hornboskaps- och får-afvelns förädling</i>	212.	
” ” <i>underhåll af segeldjupet i Hjälmarén m. m.</i>	210.	
<i>Fonder, af statskontoret förvaltade</i>	210.	
” <i>som förut varit ställda under arméförvaltningen</i>	68.	
<i>Fonder och kassor, tillhörande fjärde hufvudtiteln</i>	60.	
<i>Fria Konsternas akademi</i>	372.	
<i>Frysände pastorats regleringsfond</i>	212.	
<i>Fyr- och båkmedel, se Tullverket.</i>		
<i>Fångvårdsstyrelsen</i>	26.	555, 927.
<i>Föreläsningar för arbetsklassen, ang.</i>	258.	614.
<i>Förenade mötespassevolanskassornas fond</i>	60, 68, 210.	
<i>Förslagsanslagen, tabell öfver nettobristen å</i>	538.	
<i>Försvarsväsendets byggnadsfond</i>	210.	
<i>Försäkringsinspektionen</i>	193.	944.
<i>Rev. Ber. ang. Statsverket för år 1905.</i>		

G.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Garnisonerade och icke garnisonerade armén, kostnader för</i>	70.	
<i>Gellivare—Riksgränsen, statsbanan mellan</i>	158.	
<i>Generallandtmäterikontoret</i>	454.	975.
<i>Generalpoststyrelsen</i>	142.	581, 936.
<i>Generaltullstyrelsen</i>	238.	955.
<i>Geologiska undersökningar, anslag till fortsättning af</i>	460.	978.
<i>Gripsholms slott</i>	9.	
<i>Grönsinka, skogsskolan i</i>	452.	
<i>Gymnastiska centralinstitutet</i>	340.	
<i>Gäfle allm. läroverk</i>	298.	
<i>” fonden för en minstation till skyddande af inloppet till</i>	210.	
<i>” navigationsskola</i>	122.	
<i>Göta hofrätt</i>	22.	921.
<i>Göteborgs allm. läroverk</i>	302.	
<i>” domkyrka</i>	276.	
<i>” hospital</i>	180.	
<i>” navigationsskola</i>	122.	
<i>” västra realskola</i>	302.	
<i>” östra realskola</i>	302.	

H.

<i>Haga lustslott och park</i>	12.	
<i>Halmstads allm. läroverk</i>	302.	
<i>Handetsflottans pensionsanstalt</i>	478.	906.
<i>Handels- och sjöfartsfonden</i>	210.	
<i>Haparanda samskola</i>	304.	
<i>Hjälmarén, fonden för underhåll af segel- djupet i</i>	210.	
<i>Hof- och slottsstaterna</i>	5.	
<i>Hofrätt, Göta</i>	22.	921.
<i>” Svea</i>	20.	920.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Hofrätten öfver Skåne och Blekinge</i>	24.	923.
„ <i>Krigs-</i>	25.	926.
<i>Hornboscaps- och fårafvelns förädling,</i> <i>fonden för</i>	212.	
<i>Hospital och asyler</i>	180.	600.
<i>Hospitalsväsendet, redogörelse för därtill</i> <i>anslagna medel</i>	180.	
<i>Hudiksvalls allm. läroverk</i>	298.	
<i>Hufvudtiteln, första</i>	5.	
„ <i>andra</i>	15.	555.
„ <i>tredje</i>	36.	562.
„ <i>fjärde</i>	50.	563.
„ <i>femte</i>	88.	569.
„ <i>sjätte</i>	126.	575.
„ <i>sjunde</i>	199.	605.
„ <i>åttonde</i>	256.	611.
„ <i>nionde</i>	408.	859.
„ <i>tionde</i>	466.	897.
<i>Hunneberg, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Hvitfeldtska stipendiefonden</i>	310.	
<i>Hälsingborgs allm. läroverk</i>	300.	
<i>Härnösands allm. läroverk</i>	304.	
„ <i>domkyrka</i>	278.	
„ <i>hospital</i>	180.	
„ <i>navigationsskola</i>	122.	
„ <i>tekniska skola</i>	332.	
<i>Högre lärarinneseminariet</i>	314.	
<i>Högsta domstolen</i>	17.	

I.

<i>Inkomster, statsverkets</i>	214.
„ <i>afkortningar å</i>	218.
<i>Inlandsbanan, undersökningar för</i>	162.
<i>Institutet för blinda</i>	381.
<i>Invalidhusfonden</i>	60, 68, 212.

Revisions-
berättelsen.
Sid.

Utlåtanden.
Sid.

J.

<i>Jakobs realskola</i>	304.	
<i>Johnsonska donationsfonden</i>	49, 210.	562.
<i>Jordbruksdepartementet</i>	408.	970.
<i>Justeringsbyrå, finansdepartementets</i>	200.	
<i>Justitiedepartementet</i>	15.	917.
<i>Justitiekanslersämbetet</i>	19.	919.
<i>Justitierevisionen, nedre</i>	17.	918.
<i>Jämförelsetabeller mellan statsinkomsternas</i> <i>beräknade och influtna belopp m. m.</i>	507.	
<i>Jämtlands roteringskassa</i>	85.	565, 566.
<i>Jämtländska lappväsendets fond</i>	212.	
<i>Jämtländska renbetesfjällens skogsfond</i>	212.	
<i>Järnvägsbyggnader, statens</i>	154.	
<i>Järnvägsmedlen, sammandrag af</i>	164.	
<i>Järnvägsstyrelsen</i>	152.	583, 897, 938.
<i>Järnvägstrafik, statens</i>	152.	
" " tabell öfver in- komster och ut- gifter	166.	
" " pensionsinrättnin- gar	480.	897, 906.
<i>Jönköpings allm. läroverk</i>	300.	

K.

<i>Kabinettskassan</i>	36.	
<i>Kalmar allm. läroverk</i>	302.	
" <i>domkyrka</i>	276.	
" <i>navigationsskola</i>	122.	
<i>Kammarkollegium</i>	202.	605.
<i>Kammarrätten</i>	226.	950.
<i>Kammarrättens aktoratsräkning</i>	227.	
<i>Karl XII:s monument, fonden för</i>	210.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Karlshamns realskola</i>	300.	
„ <i>navigationsskola</i>	122.	
<i>Karlskrona allm. läroverk</i>	300.	
<i>Karlstads</i> „ „	302.	
„ <i>domkyrka</i>	278.	
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet</i>	292.	
<i>Kartverket, allmänna</i>	457.	977.
„ <i>geologiska</i>	460.	978.
<i>Katarina realskola</i>	304.	
<i>Kloten, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Kolleberga, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Kommittéer, kostnader för</i>	510.	
<i>Kommerskollegium</i>	244.	956.
<i>Konsistorierna och domkyrkorna</i>	274.	853.
<i>Konsistorium i Göteborg</i>	276.	
„ „ <i>Härnösand</i>	278.	
„ „ <i>Kalmar</i>	276.	
„ „ <i>Karlstad</i>	278.	611.
„ „ <i>Linköping</i>	274.	
„ „ <i>Luleå</i>	278.	
„ „ <i>Lund</i>	276.	
„ „ <i>Skara</i>	274.	
„ „ <i>Stockholm</i>	278.	
„ „ <i>Strängnäs</i>	274.	
„ „ <i>Uppsala</i>	274.	613.
„ „ <i>Västerås</i>	276.	
„ „ <i>Växjö</i>	276.	
„ „ <i>Visby</i>	278.	853.
<i>Konstantinopel, sammandrag af räken- skaperna öfver hyresinkomsten af kro- nans fastighet i</i>	47.	
<i>Konsulat- och expeditionsafgifter, upp- gifter om beloppet af</i>	47.	
<i>Konsulattjänstemäns inkomster af expedi- tionsafgifter</i>	47.	
<i>Konsulskassan</i>	36.	
<i>Kontroll- och justeringsbyrå, finansdeparte- mentets</i>	200.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Kontrollverket</i>	224.	949.
<i>Kreditivet, det s. k. mindre</i>	125.	
<i>Krigshofrätten</i>	25.	926.
<i>Krigsskolan</i>	80.	
<i>Kristianstads allm. läroverk</i>	300.	
<i>Kristinehamn, läroanstalten för blindas i</i>	386.	
<i>Kristinehamns realskola</i>	302.	
„ <i>hospital</i>	180.	
<i>Kronoräkenskaper, Stockholms stads och</i> <i>länens landsböcker</i>	134.	
<i>Krylbo—Örebro, statsbanan mellan</i>	160.	
<i>Kungl. biblioteket</i>	266.	966.
<i>Kungl. och Hvitfeldtska stipendieinrätt-</i> <i>ningen</i>	310.	
<i>Kungl. slottet</i>	5.	
<i>Kungl. teaterns reservfond</i>	210.	
<i>Kungsholmens realskola</i>	304.	
<i>Köpings samskola</i>	300.	

L.

<i>Landsarkiven</i>	262.	851.
<i>Landsböcker, länens</i>	134.	
<i>Landskrona realskola</i>	300.	
<i>Landtbruksakademien</i>	415.	
<i>Landtbruksinstitutet, Alnarps</i>	423.	860.
„ <i>Ultuna</i>	418.	
<i>Landtbruksskolor, anvisade anslag till</i>	431.	
<i>Landtbruksstyrelsen</i>	410.	859, 971.
<i>Landtförsvarets fond för försvarsändamål</i> ..	210.	
<i>Landtförvarsdepartementet</i>	50.	930.
<i>Landtmannaskolor, anvisade anslag till</i> ...	431.	
<i>Landtmäterikontor, rikets</i>	454.	975.
<i>Lasarettsläkarnes pensionskassa</i>	497.	913.
<i>Letterstedtska föreningen, se Vetenskaps-</i> <i>akademien.</i>		
<i>Lidköpings realskola</i>	298.	
<i>Linköpings allm. läroverk</i>	298.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Linköpings domkyrka</i>	274.	
<i>Ljungstedtska friskolan i Linköping</i>	274.	
<i>Lotsstyrelsen</i>	119.	932.
<i>Luleå allm. läroverk</i>	304.	
<i>Luleå—Gellivarebanan</i>	156.	
<i>Lunds allm. läroverk</i>	300.	
„ <i>domkyrka</i>	276.	
„ <i>hospital och asyl</i>	180.	
„ <i>landsarkiv</i>	264.	
„ <i>universitet</i>	286.	
<i>Längmanska donationsfonden</i>	210.	
<i>Länsrökenskaperna, sammandrag af</i>	134.	
<i>Lärarinneseminariet, Högre</i>	314.	
<i>Läroanstalterna för blinda</i>	386.	
<i>Läroanstalten för öfveråriga döfstumma</i>	385.	
<i>Läroverken, allmänna</i>	298.	
„ „ <i>ang. kostnaden för</i> <i>hvarje lärjunge vid</i>	306.	
„ „ <i>öfverstyrelsen för</i>	308.	968.

M.

<i>Malmö allm. läroverk</i>	300.	
„ <i>asyl</i>	180.	
„ — <i>Billesholms m. fl. järnvägar</i> ... <i>(Väst kustbanan)</i>	158.	
„ <i>navigationsskola</i>	122.	
„ <i>realskola</i>	300.	
„ <i>tekniska skola</i>	332.	
<i>Manufakturförlagslånefonden</i>	210.	
<i>Mariestads realskola</i>	298.	
„ <i>kyrkas stora kista</i>	274.	
<i>Marinförvaltningen</i> ...	88.	570.
<i>Marstrands lägre läroverk</i>	302.	
<i>Medicinalstyrelsen</i>	176.	600, 940.
<i>Medicinalstyrelsens redovisning för till</i> <i>hospitalsväsendet anslagna medel</i> ...	180.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Mejeriskolor</i> , anvisade anslag till	432.	
<i>Meteorologiska centralanstalten</i> , se Veten- skapsakademien.		
<i>Militärsällskapet i Stockholm krigsskole- stipendiefond</i>	210.	
<i>Morjärv-Lappträsk</i> , statsbanan mellan ...	160.	
<i>Mossebo m. fl. fastigheter</i>	62.	
<i>Munderingsmedel</i> , arméns	64.	
<i>Musikaliska akademien</i>	376.	
<i>Musikkonservatoriet</i>	380.	
<i>Myntverket</i>	222.	947.

N.

<i>Nationalmuseum</i>	268.	967.
<i>Naturhistoriska riksmuseum</i> , se Veten- skapsakademien.		
<i>Nautisk-meteorologiska byrån</i>	118.	
<i>Navigationsskolorna</i>	122.	573.
<i>Nora pedagogi</i>	300.	
<i>Noréenska testamentsfonden</i>	210.	
<i>Norrbottens hästjägareshvadrons fond</i> ...	60, 68, 210.	
<i>Norrköpings allm. läroverk</i>	298.	
„ tekniska skola	332.	
<i>Norrland, öfre, stambanan genom</i>	156.	
<i>Norrmalm, latinläroverket å</i>	304.	
„ realläroverket å	304.	
<i>Norrtälje lägre läroverk</i>	298.	
<i>Nya elementarskolan i Stockholm</i>	306.	
<i>Nyköpings allm. läroverk</i>	300.	
„ hospital	180.	

O.

<i>Odlingslänefonderna</i> , äldre och nya	212.
<i>Omberg</i> , skogsskolan å	452.
<i>Ordinarie inkomster</i> , statsverkets	214.
<i>Oskarshamns realskola</i>	302.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
P.		
<i>Palmqvistska fonden till Stockholms be- fästande</i>	62, 68, 210.	
<i>Papper för statens ämbetsverk, ang.</i>	546.	978.
<i>Patent- och registreringsverket</i>	252.	960.
<i>Patent- och varumärkesafgifters fond</i> ..	210.	
<i>Pensionsanstalt, barnmorskornas</i>	498.	915.
<i>Pensionsanstalt, handelsflottans</i>	478.	906.
<i>Pensionsinrättningar, civilstatens</i>	466.	902.
„ folkskolelärares	491.	908.
„ statens järnvägstrafiks	480.	897, 906.
„ telegrafverkets	487.	907.
<i>Pensionskassa, arméns</i>	470.	903.
„ flottans	474.	905.
„ lasarettsläkarnes	497.	913.
<i>Pensionskassornas ställning, sammandrag af</i>	500.	
„ d:o under åren 1900—1905	504.	
„ inkomst- och utgiftsposter, jämförelse mellan	502.	
<i>Piteå samskola</i>	304.	
„ hospital och asyl	180.	
<i>von Platens, Baltzar, stipendiefond</i>	210.	
<i>Posses, greve Erik, donationsfond</i>	210.	
<i>Postsparbanken</i>	233.	954.
<i>Postverket</i>	142.	581, 936.
<i>Prästerskapets änke- och pupillkassa</i>	495.	912.
„ lönereglingsfond	210.	

R.

<i>Ramsele pastorsboställes skogsförsälj- ningsmedels fond</i>	210.
<i>Rederinäringens understödjande, låne- fonden för</i>	210.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Regementsförvaltningarnes redogörelser för arméns munderingsmedel, sam- mandrag af</i>	64.	
<i>Reservationer, Statsrevisorernes</i>	553.	
<i>Resor, Statsrevisorernes</i>	549.	
<i>Riddarholmskyrkan</i>	232.	
<i>Rikets allm. kartverk</i>	457.	977.
<i>Rikets generallandtmäterikontor</i>	454.	975.
<i>Riksarkivet</i>	260.	964.
<i>Riksförsäkringsanstalten</i>	191.	915, 942.
<i>Roteringskassa, Jämtlands</i> ...	85.	565, 566.

S.

<i>Sala samskola</i>	300.	
<i>Serafimerlasarettet</i>	391.	857.
<i>Sifferuppgifternas öfverensstämmelse med räkenskaperna, ang. ansvarigheten för</i>	552.	
<i>Simrishamns pedagogi</i>	302.	
<i>Sjöförsvarsdepartementet</i>	88.	931.
<i>Sjökarteverket</i>	116.	
<i>Sjökrigsskolan</i>	114.	569.
<i>Sjömätningar, anslaget för</i>	116.	
<i>Skara allm. läroverk</i>	298.	
,, domkyrka	274.	
,, veterinärinrättning	348.	
<i>Skellefteå samskola</i>	304.	
<i>Skiften och afvittringar</i>	456.	
<i>Skogshall, skogsskolan å</i>	452.	
<i>Skogsinstitutet</i>	450.	
<i>Skogsskolorna</i>	452.	
<i>Skogsvårdsafgifter</i>	242.	
<i>Skånska hofrätten</i>	24.	923.
<i>Sköfde realskola</i>	298.	
<i>Slott, Stockholms, anslaget till repara- tioner å</i>	5.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Slottet, kungl., anslag till brandväsendet</i>		
<i>m. m. vid</i>	6.	
<i>Småskolelärare m. fl. ålderdomsunder-</i>		
<i>stödsanstalt</i>	494.	
<i>Stambanan genom öfre Norrland</i>	156.	
<i>Statens ämbetsverk i hufvudstaden, fonden</i>		
<i>för anordnande af lokaler för</i>	210.	
<i>Statens järnvägsbyggnader</i>	154.	
,, <i>järnvägstrafik</i>	152.	
,, <i>järnvägstrafiks pensionsinrätt-</i>		
<i>ningar</i>	480.	897, 906.
<i>Statistiska centralbyrån</i>	254.	961.
<i>Statskontoret</i>	203.	946, 978.
<i>Statskontorets fonder</i>	210.	
<i>Statsinkomsterna, jämförelsetabeller mellan</i>		
<i>deras beräknade och influtna belopp</i>	507.	
<i>Statsverkets inkomster</i>	214.	
,, ,, <i>afkortningar å</i>	218.	
,, <i>skulder och tillgångar</i>	4.	
<i>Stipendiefond, Baltzar von Platens</i>	210.	
,, <i>Militärsällskapets i Stockholm</i>	210.	
<i>Se för öfrigt Fonder.</i>		
<i>Stockholms allmänna barnhus</i>	400.	
,, <i>hospital</i>	180.	603.
,, <i>latinläroverk, norra</i>	304.	
,, ,, <i>södra</i>	304.	
,, <i>navigationsskola</i>	122.	
,, <i>slott, anslag till reparationer å</i>	5.	
,, <i>anslag till brandväsendet och</i>		
<i>yttre lyshållningen vid</i>	6.	
,, <i>stads kronoräkenskaper och</i>		
<i>länens landsböcker</i>	134.	
,, <i>läroverksbyggnadsfond</i>	306.	
,, <i>undervisningsverk</i>	304.	
<i>Stockholms tekniska skola</i>	332.	
<i>Strängnäs allm. läroverk</i>	300.	
<i>Strängnäs domkyrka</i>	274.	
<i>Strömsholms slott</i>	14.	

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Strömstads lägre läroverk</i>	302.	
<i>Strömstads navigationsskola</i>	122.	
<i>Stuteriöfverstyrelsen och stuterierna</i>	434.	973.
<i>Stämpeluppbörden</i>	220.	
<i>Sundsvalls allmänna läroverk</i>	304.	
<i>Svea hofrätt</i>	20.	920.
<i>Svenska akademien</i>	350.	
„ <i>trädgårdsföreningens elevskola</i>	433.	
<i>Sveriges geologiska undersökning</i>	460.	978.
<i>Sällskapet för folkundervisningens be- främjande</i>	324.	
<i>Söderhamns realskola</i>	298.	
<i>Söderköpings lägre läroverk</i>	298.	
<i>Södermalms allm. läroverk</i>	304.	
<i>Södertälje samskola</i>	300.	
<i>Sölvesborgs lägre läroverk</i>	302.	

T.

<i>Tekniska högskolan</i>	327.	
<i>Tekniska skolorna</i>	332.	
<i>Telegrafverket</i>	147.	937.
<i>Telegrafverkets pensionsinrättningar</i>	487.	907.
<i>Torfindustriens understödjande, låne- fonden för</i>	212.	
<i>Trafikinkomster och utgifter å statens järnvägar 1896—1905</i>	166.	
<i>Trelleborgs lägre läroverk</i>	302.	
<i>Trollhätte kanal- och vattenverk</i>	194.	
<i>Trosspassevolansfonden</i>	68.	
<i>Trädgårdsföreningens elevskola</i>	433.	
<i>Tullverket</i>	238.	955.
<i>Tvångsuppfostringsanstalten å Bona</i>	33.	561.

U.

<i>Uddevalla realskola</i>	302.
<i>Ulriksdals slott</i>	10.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Ultuna landtbruksinstitut</i>	418.	
„ <i>egendom</i>	420.	
<i>Umeå allm. läroverk</i>	304.	
<i>Undsättningsfonden</i>	210.	
<i>Universitet, Lunds</i>	286.	
„ <i>Uppsala</i>	281.	
<i>Uppsala allm. läroverk</i>	298.	
„ <i>domkyrka</i>	274.	
„ <i>hospital och asyl</i>	180.	
„ <i>landsarkiv</i>	262.	
„ <i>universitet</i>	281.	
<i>Utrikesdepartementet</i>	36.	562.

V.

<i>Vadstena lägre läroverk</i>	298.	
„ <i>hospital och asyl</i>	180.	
„ <i>krigsmanshusfond</i>	60, 68, 74, 212.	
„ <i>landsarkiv</i>	262.	
<i>Vaktmästarne hos departementen och de centrala ämbetsverken, ang. deras åligganden</i>	546.	917.
<i>Varbergs realskola</i>	302.	
<i>Varumärken, uppgift å registrerade</i>	253.	
<i>Vaxholms stad, tomtören för reglering af</i>	62.	
<i>Westzynthii testamentsfond</i>	210.	
<i>Vetenskapsakademien</i>	354.	
<i>Veterinärinrättningen i Skara</i>	348.	
<i>Veterinärinstitutet</i>	345.	
<i>Vimmerby samskola</i>	298.	
<i>Visingsö skolegodsfond</i>	212.	
<i>Visby allm. läroverk</i>	304.	
„ <i>arkivdepå</i>	264.	851.
„ <i>domkyrka</i>	278.	853.
„ <i>hospital</i>	180.	
„ <i>navigationsskola</i>	122.	573.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
<i>Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien</i>	368.	970.
<i>Volontärvakansfonden</i>	60, 68, 73, 210.	
<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen</i>	136.	576, 935.
<i>Vännäs—Umeå, statsbanan mellan</i>	158.	
<i>Värfvade armén, sammandrag öfver samtliga kostnader för; se garnisonerade armén.</i>		
<i>Vänersborgs allm. läroverk</i>	298.	
„ <i>hospital och asyl</i>	180.	
<i>Västerviks allm. läroverk</i>	298.	
„ <i>navigationsskola</i>	122.	
<i>Västerås allm. läroverk</i>	300.	
„ <i>domkyrka</i>	276.	
<i>Västkustbanan</i>	158.	
<i>Värjö allm. läroverk</i>	300.	
„ <i>domkyrka</i>	276.	
„ <i>hospital</i>	180.	
„ <i>läroanstalt för blinda</i>	386.	

Y.

<i>Ystads allm. läroverk</i>	300.
------------------------------------	------

Å.

<i>Ålderdomsunderstödsanstalt, småskolelärares m. fl.</i>	494.
<i>Åleniska fonden (direktionen för Stockholms stads undervisningsverk)</i>	304.
<i>Åmåls samskola</i>	302.

Ä.

<i>Älfdals pastorats regleringsfond</i>	210.
<i>Ängelholms samskola</i>	302.

	Revisions- berättelsen. Sid.	Utlåtanden. Sid.
Änke- och pupillkassa, elementarlärarnes	489.	908.
” ” ” ” prästerskapets ..	495.	912.

Ö.

Öfverintendentsämbetet	228.	609.
Öfversikt öfver statsverkets tillgångar och skulder	4.	
Öfverstyrelsen för rikets allmänna läro- verk	308.	968.
Öfverståthållareämbetet	128.	575, 614.
Öfverståthållareämbetets depositionsmedel	133.	
Öfveråriga döfstumma, läroanstalten för	385.	
Örebro allm. läroverk	300.	
” tekniska skola	332.	
Örnsköldsviks samskola	304.	
Östermalms realläroverk	304.	
Östersunds allm. läroverk	304.	